

UNIVERSITATEA TEHNICĂ CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM

VASILE MITREA

PEISAGISTICĂ

CURS

volumul 1

2000

PEISAGISTICĂ

CURS

Capitolul 1

CONSIDERAȚII GENERALE

1.1. Contextul general.....	pag. 7
1.2. Înscrierea într-un ecosistem.....	pag. 8
1.2.1./Noțiuni • 1.2.2./Componentele și funcționalitatea ecosistemului	
1.3. Peisajul	pag. 11
1.4. Grădina	pag. 13
1.5. Arhitectura peisajului sau peisagistică?	pag. 17
1.6. Profesia de peisagist	pag. 20
1.7. Conținutul cursului și câteva observații.....	pag. 24
Note	pag. 25

Capitolul 2

ATRIBUTELE SPAȚIILOR VERZI

2.1. Câteva precizări	pag. 29
2.2. Atributul sanogenetic	pag. 30
2.2.1./Îmbunătățirea microclimatului • 2.2.2./Îmbunătățirea stării psihice •	
2.2.3./Reducerea gradului de poluare • 2.2.4./Epurarea microbiană	
2.3. Atributul recreativ.....	pag. 33
2.4. Atributul decorativ	pag. 35
2.5. Atributul urbanistic	pag. 37
2.6. Atributul utilitar-economic.....	pag. 37
2.7. Atributul instructiv-formativ.....	pag. 38

2.8. Atributul științific	pag. 38
2.9. Atributul social.....	pag. 38
Note.....	pag. 39

Capitolul 3

CATEGORIILE DE SPAȚII VERZI

3.1. Clasificări.....	pag. 41
3.2. Categoriile – caracteristici.....	pag. 42
3.2.1./Aliniamentul și plantațiile de-a lungul căilor de circulație • 3.2.2./	
Beza și complexul sportiv • 3.3.3./ Cimitirul, Columbarul • 3.2.4./Grădina	
arheologică • 3.2.5./Grădina botanică • 3.2.6./Grădina de expoziții •	
3.2.7./Grădina publică • 3.2.8./Grădina zoologică • 3.2.9./Parcul (orășă-	
nesc) • 3.2.10./Parcul de distracții • 3.2.11./Parcul arheologic • 3.2.12./Parcul	
natural • 3.2.13./Parcul național • 3.2.14./Parcul sportiv • 3.2.15./Pădurea	
de recreare (Rol și necesități. Criterii ce trebuie avute în vedere în alegerea	
unui arboret pentru a deveni pădure de recreare. Organizarea. Echipamentul	
pădurilor de recreare) • 3.2.17./Rezervația • 3.2.18./Scurui • 3.2.19./	
Spațiul de joc pentru copii	
3.3. Dispunerea spațiilor verzi.....	pag. 62
3.3.1./Dispunerea în pete • 3.3.2./Dispunerea în pană/pane •	
3.3.3./Dispunerea în fâșii 3.3.4./Dispunerea mixtă	
Note.....	pag. 66

Capitolul 4

ARTA GRĂDINII DE-A LUNGUL TIMPULUI

4.1. Câteva observații	pag. 75
4.2. Grădinile Mesopotamiei	pag. 76
4.3. Grădinile egiptene/antice	pag. 77
4.4. Grădinile persane/preislamice	pag. 78
4.5. Grădinile grecești/antice.....	pag. 79
4.6. Grădinile romane.....	pag. 79
4.7. Grădinile bizantine.....	pag. 80
4.8. Grădinile arabe	pag. 81
4.9. Grădinile chineze.....	pag. 82
4.10. Grădinile japoneze.....	pag. 84
4.11. Grădinile europene medievale	pag. 85

4.12. Grădinile italiene	pag. 86
4.13. Grădinile franceze.....	pag. 88
4.14. Grădinile germane.....	pag. 90
4.15. Grădinile austriece.....	pag. 91
4.16. Grădinile engleze.....	pag. 92
4.17. Grădinile românești	pag. 94
4.18. Grădinile secolului XIX.....	pag. 97
4.19. Grădinile secolului XX	pag. 98
Note	pag. 104

Capitolul 5

STILURILE ȘI GENURILE PEISAJULUI

5.1. Generalități.....	pag. 115
5.2. Stilul geometric.....	pag. 116
5.3. Stilul peisager.....	pag. 118
5.4. Stilul mixt.....	pag. 120
5.5. Stilul simulării ?	pag. 122
5.6. Genul peisajului	pag. 122
Note.....	pag. 124

Capitolul 6

PROIECTAREA SPAȚIILOR VERZI

6.1. Premisele	pag. 127
6.1.1. Premisele practice	pag. 127
6.1.1.1./Comanda și cunoașterea sitului • 6.1.1.2./Relația proiectant-beneficiar	
6.1.2. Premisele teoretice.....	pag. 129
6.2. Principii de proiectare.....	pag. 132
6.2.1./Generalități • 6.2.2./Principiul armonizării funcțiune-sit • 6.2.3./Principiul unității dintre conținut și formă • 6.2.4./Principiul unității prin diversitate • 6.2.5./Principiul proiectării „deschise” • 6.2.6./Principiul realizării frumoseului ca o necesitate • 6.2.7./Principiul eficienței	
6.3. Capacități. Dimensionare	pag. 137

6.3.1./Norme generale • 6.3.2./Spații verzi aferente căilor de circulație • 6.3.3./Spații verzi aferente zonelor rezidențiale • 6.3.4./Spații verzi aferente creșelor, grădinițelor și școlilor • 6.3.5./Spații verzi aferente unor instituții publice sau întreprinderi • 6.3.6./Spații verzi aferente spitalelor, sanatorilor, centrelor pentru persoane handicapate • 6.3.7./Scurul • 6.3.8./Grădina (orășănească) • 6.3.9./Parcul • 6.3.10./Parcul sportiv • 6.3.11./Pădurea parc • 6.3.12./Concluzii	
6.4. Realizarea compoziției	pag. 143
6.4.1./Perceperea spațiului (Perspectiva. Decupajul. Controlul vizual) • 6.4.2./Unele precizări • 6.4.3./Infrastructura • 6.4.4./Suprastructura (Vegetația. Apa. Construcțiile) • 6.4.5./Elementele planimetrice (Nașterea planului. Schema de circulație a conexiunilor. Axa. Tratarea legăturilor, axelor) • 6.4.6./Lumina și culoarea	
6.5. Fazele concepției și conținutul unui proiect de amenajare peisageră	pag. 167
Note	pag. 170

Capitolul 7

CĂUTĂRI, TENDINȚE ÎN PEISAGISTICA CONTEMPORANĂ

Considerații generale.....	pag. 177
Note	pag. 188

GLOSAR	pag. 191
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	pag. 202
ANEXE: Tabele de plante	pag. 205-238

Volumul 2 cuprinde documentație grafică

Capitolul 1

CONSIDERAȚII GENERALE

1.1. CONTEXTUL GENERAL

Într-un studiu din 1967, profesorul Jean Labasse (de la Institutul de studii politice din Paris) atrăgea atenția că din cei 509 milioane kmp, suprafața globului, numai 148 milioane aparțineau uscatului, din care scăzând suprafețele «negative», rămân ca spațiu util numai 2/3, pe care trebuiau să trăiască peste 24 oameni pe kmp. Acest număr astăzi este și mai mare, nu numai din cauza creșterii populației (1.001) ci și datorită continuării procesului de desertificare. Se știe că omul și mediul său formează un ecosistem care se înglobează în biosferă și că „Printre organismele naturii, care se împart în producători, consumatori și bioreductori (cei care prin descompunere asigură din nou mineralizarea), omul este un consumator care, căutând să scape de puterile naturale a reușit să le supună în parte, distrugând și dezechilibrând natura” (1.002). Mai mult „niciodată în istorie omul nu a stăpânit mijloace tehnice, economice și politice atât de puternice ca să transforme cadrul vieții sale. Dar el le folosește foarte rău și rezultatele obținute nu corespund nici nevoilor, nici posibilităților sale” (1.003). Revenind la dezechilibrul declanșat de om, e suficient să amintim situația dramatică a pădurii tropicale unde în fiecare minut se distrug 25 ha (prin tăiere și foc) iar într-un an circa 110-160.000 kmp (suprafață echivalentă cu de 3-4 ori teritoriul Suediei!) pentru a câștiga noi terenuri pentru agricultură (dar producția scade rapid pe un teren pârjolit și distrugerea continuă...) sau a vinde lemn pentru construcții, țărilor bogate (1.004). În paralel, 15-20 milioane hectare de teren arabil, se transformau în desert în deceniul trecut (1.005). O asemenea situație a început să dea de gândit la nivel planetar, încă din deceniul VII ca apoi în VIII să se ia unele decizii care nu s-au transformat și într-o politică națională a tuturor țărilor. De aceea fenomenele menționate au continuat în paralel cu creșterea poluării atmosferice și a solului, la care s-a adăugat apariția găurii în stratul de ozon. În acest context, protejarea peisajului devine un imperativ iar promovarea unei politici coerente și pe termen lung, o necesitate. În această politică, PEISAGISTICA, alături de ingineria mediului, geografia economică, urbanism etc., joacă un rol foarte important, domeniul ei de activitate incluzând atât localitățile cât și macropaisajele. Necesarul de cunoștințe face apel la botanică, horticultură, pedologie, climatologie, geografie, estetică, arhitectură ș.a. Cursul de față nu are însă în vedere peisajul la nivelul teritoriului ci se limitează cu precădere la limitele urbanului, fără a viza însă statutul de „urbanism vegetal” și nici de a coborî la nivelul „spațiilor înverzite”. Ocupându-se de amenajările peisagistice din urban, lucrarea de față atrage totuși atenția că reușita și eficiența acestora nu poate fi gândită fără a lua în considerare întregul sistem urban. Pe de altă parte se poate deduce că „aportul vegetalului nu este suficient pentru a face un oraș agreabil, cum nu e suficient a colora betonul pentru a-l face să cânte” (1.006).

1.2. ÎNSCRIEREA ÎNTR-UN ECOSISTEM

1.2.1. NOȚIUNI

Trebule să recunoaștem că „...exceptând forțele uriașe ale naturii, care provoacă erupții vulcanice, cutremure, uragane, inundații catastrofale, omul este cel care a adus peisajului terestru cele mai multe și mai impresionante schimbări (până la înlocuirea echilibrelor naturale prin echilibre dirijate și controlate de tehnică); dar acestea nu ne dă dreptul să considerăm populația umană a planetei ... ca fiind în afara, adică independentă de mediul înconjurător” (1.007). Dar pentru a ne putea integra în deplină cunoștință de cauză în acest mediu și mai ales de a ne putea permite și modelarea lui ca peisagist, considerăm necesară pentru început, familiarizarea cu câțiva termeni. Ca o reacție la principiul evoluționist, aplicat în multe cazuri fără discernământ, au apărut structuralismul și teoria generală a sistemelor, strâns legate între ele, care vor dirija atenția spre:

GEOSISTEM, ce devine obiectul singur și nedisociabil al geografiei, iar acest sistem terestru „... funcționează ... după același legi generale (de sistem n.n.) care asigură solidaritatea părților și păstrarea întregului supus schimbărilor de amănunt. Singur omul a crezut că poate face excepție dar s-a înșelat...” Pentru că învelișul terestru (atmosfera, litosfera și hidrosfera n.n.) reprezintă mediul în care este posibilă locuirea și întreținerea vieții, el ar putea fi numit și **ECOGEOSISTEM**. În afara acestei noțiuni atotcuprinzătoare folosită în geografie (știința geosistemului), biologia, geografia și urbanistii ultimului secol, apelează și la cea de **MEDIU NATURAL** care echivalează cu „... totalitatea și unitatea dialectică a factorilor naturali care se prezintă într-o anumită stare de echilibru și care determină condițiile de viață pentru regnul vegetal, animal și pentru exponentul său rațional, omul” (1.008). Termenul are aceeași semnificație cu **ecosistemul**, dar se folosește în urbanism pentru a evidenția celălalt „mediu”, construit de om care este etichetat ca **MEDIU ARTIFICIAL**. În realitate, ceea ce numim azi mediu natural, nu este unul nemodificat, ci unul rezultat din dezvoltarea agriculturii și a celorlalte modalități de valorificare a resurselor naturale în interesul omului și după impactul revoluției industriale din secolul trecut, a celei tehnice și științifice din secolul nostru și a extinderii urbanizării (modificându-se astfel ecosisteme pe arii foarte întinse, deci și ariile de răspândire sau genele unor specii). Dar cea mai des folosită noțiune este cea de **MEDIU ÎNCONJURĂTOR**, semnificând „un sistem spațio-temporal, cu o anumită structură, cu o anumită funcționalitate și dinamică, supus dezvoltării și ierarhizării interne, pe anumite nivele de tipuri de mediu.” („Numai prin cunoașterea acestor laturi ale mediului și prin depistarea tipurilor de peisaj, se poate ajunge la prognoză, la stabilirea măsurilor de conservare și optimizare a mediului înconjurător”). Deci „Mediul înconjurător apare ca o realitate pluridimensională, incluzând nu numai mediul natural, dar și creațiile omului/mediul artificial” (1.009). De aici rezultă că el este guvernat nu numai de legile naturii ci și de cele sociale. Cu acest punct de pornire și formând aria preocupărilor, s-a ajuns și la „Geografia mediului înconjurător” (1.010). Intervențiile omului pentru adaptarea „mediului/cadrului natural” la necesitățile lui, au condus la rezultatul pe care unii geografi l-au numit „mediu geografic” iar alții **MEDIU UMANIZAT** (1.011). **ENVIRONNEMENTUL** este un alt termen folosit în paralel cu ceilalți termeni, dar care la origini a fost utilizat în urba-

nism definind „zonele de contact dintre spațiul construit cu toate accesoriile sale (serviciile acestuia) și mediul natural.” Cum orașul s-a extins mult în teritoriu pentru a-și asigura funcționalitatea „zona respectivă de contact a luat dimensiuni nebănuite, noțiunea de *environnement* suprapunându-se în mare parte celei de mediu înconjurător. De aici și circulația sa largă, mai ales că suplinește și noțiunea geografică de mediu umanizat” (1.012). În continuare menționăm un alt termen care vizează mediul înconjurător, dar într-o accepție mai restrictivă. Este vorba despre SIT (1.013), un mediu în care aportul construcțiilor și amenajărilor este substantial, iar urbanul (oraș, suburbii) este materializarea lui. (Pentru J. O. Simonds, sit-ul e similar mai mult cu cadrul natural.) (1.014) De altfel, de-a lungul timpului noțiunea a avut mai multe nuanțări (1.015), azi subscriindu-se la faptul că „orașul este format el însuși dintr-o multitudine de situri”. Tipologia siturilor poate avea în vedere caracterul așezării (s. rural, s. urban), caracterul spațiului (s. definit, s. difuz, s. complex) (1.016) sau relația cu vecinătățile (s. închis, s. deschis). Noțiunea de PEISAJ, ce ar trebui să-și aibă locul aici, va deveni un paragraf distinct fiind obiectul cursului. Înțelegerea ei în toată complexitatea, presupune o revenire la ecosistem.

1.2.2. COMPONENTELE ȘI FUNCȚIONALITATEA ECOSISTEMULUI

Simplificând, o să amintim că deși mediul înconjurător se poate considera „unitatea cu cel mai divers conținut” (datorită provenienței diferite a componentelor sale) el, ca ecosistem, e alcătuit în mare, din două categorii de componente: fizice și biotice /sau substanțe anorganice și substanțe organice (vegetale și animale) sau „biotopul” și „biocenoză”. BIOTOPUL/HABITATUL este alcătuit din produși ai litosferei, hidrosferei și atmosferei, la care se adaugă energia solară (1.017) (Funcție de suport – sol sau apă – putem avea ecosisteme terestre sau acvatice). Din cauza compuşilor săi, biotopul este instabil. BIOCENOZA „este alcătuită dintr-un grup de organisme – plante și animale – care ocupă același habitat și alcătuiesc un metabolism comun... în crearea, distribuția, acumularea, transformarea și dispersarea substanței organice și energiei legată de acesta”. De reținut și faptul că „Totdeauna biocenoză are un mecanism propriu de reglare a indivizilor de-a lungul unui lanț trofic, asigurând un echilibru între producători, consumatori și reducători” (1.018). Nu există biocenoze perfect izolate, în schimb pot exista, legate între ele, biocenoze ale unor habitate cu totul diferite (de exemplu o pădure cu un lac). În timp ce, în general, „habitatul are o tendință de echilibru termodinamic și de dezorganizare a biocenozei”, partenera sa din ecosistem, evoluează spre forme stabile și se constituie într-un „organizator energetic și material al ecosistemului”. Ea transformă habitatul, iar acesta la rândul lui reacționează (prin acțiunea factorilor fizici) asupra viețuitoarelor: „Apare deci o stimulare a mecanismelor din ecosistem, un *feed-back*...” (1.019) Într-un ecosistem nu întâlnim echilibrul din sistemele fizice, ci o stare staționară, pentru un interval de timp, numită homeostazie/echilibrul biocenotic. De reținut că „dezvoltarea ecosistemului este asigurată numai când energia acumulată în biocenoză tinde spre valori maxime” și că un ecosistem intră în categoria „sistemelor deschise” (datorită biocenozei). Se menționează că ecosistemele pot fi naturale/spontane (pășuni, stepe, păduri seculare, lacuri, mări) și antropogene, în care omul intervine pentru a determina o anumită producție sau pentru a crea

un spațiu de destindere sau agrement. La cele antropogene, unde se încadrează grădina/peisajul amenajat, va trebui să avem în vedere și acel optim fiziologic (1.020) ce trebuie asigurat prin cumulul valorilor optime ale tuturor factorilor din biotop. („Un optim fiziologic pentru plantele climatului nostru se realizează în zilele de vară călduroase, după ploaie, dar cu cerul ușor acoperit de nori”) (1.021)

Un ecosistem poate fi dezechilibrat prin intervenția directă a omului (impunerea unui necesar de biomasă peste posibilitățile acestuia; modificarea radicală a suportului) sau indirectă, prin factori poluanți (1.021), care duc la poluarea tuturor componentelor biosferei. Vom reveni asupra unor probleme ale poluării în capitolul 2.

Revenind la funcționalitatea mediului, o să mai punctăm:

„Caracterul extrem de complex al mediului înconjurător ca ansamblu sistemic, este rezultatul unei dinamici complexe, expresie a unei mișcări tot atât de complexe ... datorită manifestării sale spațio-temporale.” Printre particularitățile acestei mișcări amintim: natura diferită a celor trei mari subsisteme integrate în mediu (suportul ecologic, comunitățile biologice, activitatea umană) cu personalitatea lor (fără ca aceasta să ducă la destrămare, disociere sau să se sustragă sistemului în cauză ca și a coordonării din sistemul superior); aceeași diferențiere a celor trei categorii de mișcare, contribuie și mai mult la integrarea lor în mișcarea geografică (ce le limitează independența), conferă elasticitate sistemului și deci o capacitate accentuată de adaptare la influențele exterioare; tot datorită diferențierii semnalate a componentelor (abiotică, biotică și socială), cu mișcările lor, se ajunge la o gamă mai largă de transformare a mișcărilor fundamentale (din unele în altele), la o dinamică a sistemului și la o creștere a capacității de asimilare și integrare și a altor componente, de tipul celor introduse de activitatea umană într-un peisaj. În acest fel, dinamica internă, ca mijloc de autostabilizare sistemică, este tot una cu funcționalitatea. În procesul de continuă dezvoltare, „optimizarea peisajului, ca expresie a unui tip de mediu, este echivalentă cu amplificarea, în condițiile stabilității sale, a acelor elemente care stau la baza calității mediului, care-l fac propice vieții și activității umane.” (1.023) Stabilitatea unui sistem/peisaj, este funcție de permanenta sa tendință ca în cadrul schimbului de substanțe și energie cu sistemele înconjurătoare, să ajungă la o stare de echilibru dinamic ce are la bază mișcarea, în care perioadele de continuitate alternează cu cele de discontinuitate (1.024). Menținerea atributelor acestei stări de echilibru într-un interval de timp, presupune funcționarea unui mecanism de autoreglare ce constă în conexiunile inverse (feed-back). Pe seama acestor conexiuni inverse se fac următoarele observații: efectul retroacțiunilor cărora le corespund fenomenele de feed-back, sunt mai atenuate decât efectul acțiunii primare (intrare-ieșire), diferența dintre ele materializând germeii noii calități în devenire; ca urmare a diferenței dintre cele două efecte (acțiune, retroacțiune), autoreglarea va duce la optimizarea vechii calități (conturbată de acțiunea care a contracarat-o), fără să afecteze stabilitatea geosistemului respectiv; în multe cazuri, retroacțiunile care materializează fenomenul de feed-back, se produc cu oarecare întârziere ceea ce slăbește eficacitatea autoreglării. Pentru declanșarea retroacțiunii, a învingerii inerției, este necesară o oarecare cantitate în plus de informație, energie sau substanță. Intervenția va presupune cunoașterea acestui quantum (1.025). Dar un ecosistem poate cunoaște nu numai starea de echilibru ci, în

anumite situații, și pe cea de dezechilibru/dezorganizare, dezechilibrul reprezentând „numai un moment pe parcursul mișcării, nu o stare”. De aceea se impune a se face o diferențiere între „dezechilibrul funcțional” (necesar trecerii de la un stadiu al dezvoltării la altul) și „dezechilibrul disfuncțional” sau un „echilibru deficitar”, care duce la deteriorarea calității peisajului, eliminând posibilitatea unei renovări. Asemenea situații critice sunt provocate de om sau de cataclisme naturale. Întorcându-ne la „dezechilibrul funcțional” care caracterizează mobilitatea echilibrului dezvoltării/dinamica acestuia, se impune „existența unor dimensiuni spațio-temporale, în limitele cărora sunt asigurate corelațiile forțelor ce mențin echilibrul și între care orice tensiuni exterioare, nu pot să dezorganizeze sistemul” (1.026).

1.3. PEISAJUL

În „Geografia mediului înconjurător”, lucrare menționată deja, la „Ierarhizarea sistemică a peisajelor”, ni se prezintă punctele de vedere ale unui mare număr de geografi, vizavi de noțiunea de peisaj. O primă constatare este echivalarea peisajului cu regiunea ce poate varia de la sit nivelul topologic, până la palierul planetar. Acestor regiuni li se recunoaște caracterul spațio-temporal, coexistența omogenității și eterogenității (primul atribut putând determina stabilitatea iar celălalt, funcționalitatea) și o structurare funcțională pe orizontală și verticală. Din multitudinea de opinii considerăm ca pertinente pentru obiectul cursului, câteva. Peisajul (regiunea) este o combinație originală de elemente fizice și umane, cu o fizionomie proprie, lipsită de rigiditate, capabilă să se transforme prin rupturi succesive ale echilibrului (deci prin dezechilibre) și, ca sistem de interacțiuni, este definit de un autoreglaj și de expunerea sa la transformare. Limitele sale, corespund unor discontinuități spațio-temporale și sunt ale sistemului și nu ale unui component. Limitele nu sunt eterne. Într-o ierarhizare a geosistemului (spațiu geografic, peisaj, unitatea elementară a peisajului) peisajul este nivelul imediat observabil (orice parte a suprafeței terestre, fără excepție, constituie un peisaj, un sector sau un mozaic de peisaje). Acesta are o compoziție bipartită: suportul (formă legată de caracteristicile geologice, geomorfologice, climatice, mari lucrări antropogene etc.) și cuvertura sa (ce materializează influența parametrilor naturali și a celor umani, de la pădure, culturi agricole, până la așezări, zone industriale etc.). Orice peisaj este impregnat de istorie/poartă marca unui trecut și pentru că fazele și jocul interacțiunilor ca și efectele lor, diferă în timp, de aici decurg și diferențierile de peisaj. Nu se face nici o remarcă dacă omul a acuzat în timp omogenizarea sau eterogenizarea peisajelor. Plecând de la cele menționate până acum, nu am subscris la a echivala peisajul cu geosistemul regional sau planetar, unde nu mai putem urmări schimbările de stare, delimitările, specificitatea ce trebuie să definească caracteristicile și limitele intervenției umane într-o amenajare. Probabil că și în acest domeniu se impune un dialog geografii-urbanisti pentru redefinirea unor termeni, în ultimele decenii producându-se mutații în semantica unor cuvinte ce s-au plimbat prin mai multe discipline. Reținem însă că „pentru un «organism» atât de complex cum este peisajul, abordarea evoluției sale în viitor, în condițiile presiunii umane tot mai accentuate, nu poate fi sprijinită de nici un raționament, în afara a ceea ce poate oferi analiza sistemică”, cu atât mai mult cu cât nu trebuie uitată și fragilitatea/labilitatea unor peisaje. Reținem de asemenea că acțiunile cele mai dinamice, care impulsionează transformările unui peisaj sunt cele din aria socialului, că

Aflat într-o continuă metamorfoză, uneori foarte lentă, peisajul este supus nu numai unei schimbări de sens dar și de limbă. Și geografii și filozofii au înțeles, de asemenea, faptul că el nu este înfrânt, chiar dacă el aspiră să fie înfrânt, ca și poezia. În continuare am putea adăuga că această metamorfoză este a sensului (ca utilitate), a caracterului și a limbajului, înseamnă că temperatura este proprie peisajului și că putem să afirmăm că el se poate tempera prin „spiritul timpului”, ar „grădina istorică” (un peisaj amenajat a o anumită dată sau într-un anumit interval) este o materializare a acestuia.

Există însă și tot una de „peisaj istoric”, ce înseamnă „un peisaj modificat, de exemplu este asociat la o întâmplare memorabilă, un eveniment istoric major, un mit bine cunoscut sau o bătălie epopeică, sau este conceput „în taboul de ebru” (1.031). O amenajare contemporană este cea de „landscape” care aduce în atenție trei etape ale unui sit, a care a adăugat și funcția actuală (1.032).

Până acum a fost pus în discuție peisajul asupra căruia omul a intervenit, mai mult sau mai puțin, în vederea valorificării materiei prime (potențialul pământului și al vegetației) sau pentru realizarea unor așezări umane. Acest peisaj, ne referim la cel din atara locuințelor, a fost deranjat de natură, deși totuși ne semnificative sunt zonele unde „măna omului” să nu fi intervenit cândva în opoziție cu acesta, ar fi peisajul amenajat (când se atribuie funcții de funcții, sens și e aserți în consecință), cu palierul său superior (ca el), grădina (când utilului) și se adăugă și atribuite estetice). Pentru simplificare vom utiliza în cazul acestui curs termenul de amenajat „cândva, în trecut”. Altfel Albert îl numește „peisaj inventat” având și motivat a călăritecul natural totuși a estului requile sa e. Assunto a echiva at cele două categorii cu „peisajul” al Orfeu. În cazul peisajului natura este liberat de finalismul utilitar de a fi una interesată” și unde întâlnim libertatea contemplativă estetică și „peisajul” al Prometeu (1.033, unde praxisul „trăgându-l și o ainea într-un act de libertate în natură, se comportă ca libertate în fața naturii și „fărăpente prin a deveni libertate împotriva naturii”. Trebuie însă să facem observația că „orizontul al Prometeu” vizează peisajul strict utilitar (unde poate intra și un complex al scop 100% sportiv) și nu grădina în accepțiunea de natură estetică, în care caz, în formele sale „rând pe rând, se istoricizează ideile estetice și se promovează de gratie sau pitorescul”. Aceste acțiuni istorice „fac să treacă în natură” cultura, promovând a forma cultură un aspect particular al naturii” spune Assunto. În felul acesta „natura este formă și cultura este o formă a naturii” (1.034, Am nu și această intervenție pentru a submina însă o dată responsabilitatea ce trebuie să și o asume peisagistul în actul creatiei.

1.4. GRĂDINA

Asupra începuturilor grădinii s-a formatat tot felul de ipoteze din „urme” deosebite printr-o detritare, într-o pădure, pentru ca omul să se rezolve prin elele exterioare (1.035) Lipsa rezervei de hrană provocată de dezastere naturale, ar fi îndemnat pe strămoșii noștri să „recolteze plante în opat de peșteri” protejate – astle ar fi apărut primele grădini „paradisuri private” (1.036). Fără a ne sta asupra acestui aspect, o să rezumăm că ceea ce e mai multe din supozit, prin apărut a grădini pe seama de exat – dintr-o se a căutare a surzentei înăd din antichitate înăd, grădina nu va fi văzută ca o creație a naturii existente, și ca un loc unde se poate întâlni cu restă-

a permanentei florii, fructelor și păsărilor cântătoare. Despre o bucurie a revedei grădini nude sau și în veșmântul zăpezii, sunt puține mărturii, mai ales din trecut. Acimatizarea plantelor, începută în secolele XVII și XVIII și apăsătoare serilor cu climă continentală (1042), a făcut posibilă, în țările cu climat continental, realizarea permanentei vegetației și în sezonul iernal și prima GRĂDINĂ DE IARNĂ publică, s-a realizat în Europa între anii 1842-46 la Londra (1043). O dată cu inaugurarea celei din Paris (terminată în 1848), la prezentarea plantelor se va asocia și agrementul și, tot mai multe orașe europene vor deveni asemenea grădini, iar începând cu 1893 ele apar și în America de Nord. Venind spre zilele noastre, aceste grădini capătă dimensiuni tot mai mari. Unele vor servi destinderea cotidiană ca alium-uri iar altele vor servi mai mult circulația devenind „galerii” de vegetație, se diminuează mult și nu mai avem de-a face cu grădina de iarnă a secolului XIX. Presupunem că „atunci tendința vizând mai mult expunerea cât mai eficientă a spațiului” este doar un moment discutabil în evoluția conceptului și că grădina anotimpului etern va deveni o tentativă ce va reconsidera criteriile economice.

Dar unde se situează grădina pe tărâmul miscării artistice? Întâlnim pe Peter F. Smith (care în 1979, în lucrarea sa «Architecture and the Human Dimension» atrăgea atenția asupra unui fenomen cehic, ceea ce obținevă nu numai în istoria artei), Udo Weisachter aprecia că „Modernismul ca mișcare cu orientarea sa spre abstracțiune, universal și elementar sim, poate fi considerat ca ultimă manifestare de însemnătate a primei faze” (1044) a ciclului, în care arta cea a „clasicismului ordonat”, cu predecesiorele sale fundamentale și simplitate. Dar, peisajul și arta grădiniilor, nu a urmat în seapropie evoluția celorlalte arte. Totuși secolul nostru, printr-o serie de experimente a dovedit că în scopul de reprimere la ceea ce se întâmplă pe tărâmul arhitectural și urbanismului (cum majoritatea realizărilor din prima jumătate a secolului s-a datorat arhitecților și nu peisagistilor, orientându-se din domeniul conceptelor de proiecte și al căror scop și în cazul amenajărilor, mai ales că acestea au fost, cu prioritate comerz publice, cele mai multe fiind egale de câte un obiect sau complex de obiecte (ansambluri rezidențiale, renovări urbane, campusuri universitare etc.). Această dependentă a dus la o revenire în voga a stilului de mișcare. Dar, în paralel cu căutările mai mult sau mai puțin termale, ca structurare a spațiului sau ca expresie pastică în care s-a pedalat puțin pe tărâmul ierarhic, prioritate având mesajul, ultimele decenii au atras atenția și asupra creșterii cotei orale „gustul pentru natură”, rezultat datorat și mai în special este care a îndemnat la readucerea naturii în oraș (pentru a mai adăuga presupunerea automobilelor asupra peisajelor extraurbane, expuse deșeurilor). Această revenire a vegetației în compoziția urbană a seveșoare recente (păruri de pietre), va face mai dificilă depistarea tenanților estetici în „arta grădini” și aplicarea unor etichete. Se ușa prezădes implicarea puternică a socializării și faptul că în cazul grădini se lucrează „pe un material încă, dimensiune finală nu o cunoaștem” și ca atare s-a manifestat tendința „de a prezenta elementele peisajului ca pe niște obiecte arhitecturale, a nu le pune în ordine de incertitudine”. Ori, grădina în care pătrundem, este doar o „stare” dintre dinamică biologică, a cărei finalitate nu o putem fixa într-o reprezentare, ținem să înțelegem. De aceea Gilles L'Ément s-a îndreptat atenția către „grădina în mișcare” Bernard Huet atenționează de „reprezentare aপুরi” ducă la probleme repetitive să se facă comunicabil în proiect statice exprimate în prezent și „grădina dinamică se angajează în stare dinamică” (1046). Dar în pregătirea

atenția înălași arhitecților, a creatorilor de obiecte, nu se prea atrage atenția platilor lor. Cîmpe care, mai ales în lumea peisajului, își are contribuția în neobișnutele evenimente ale misiunii artistice, se pare că nu e momentul să patinăm la stadiul unde anume se află „arta grădini” și credem că nici nu e una din prioritățile etapei prin care trecem.

Din preocupările prezentului, am aminti necesitatea înmulțirii cercetărilor în domeniul, ce atribuite ar trebui să aibă „grădina secolului XX” și amintim, în cadrul internațional pe această temă de la Lille în 1982, cum am putea aminti de la creatorii de grădini din secolele trecute să aibă la dispoziție informații și privire la vegetația în acele timpuri măturate de actele unor acte de cultură pe tarâmul creației, „Grădina istorică”, grădina născută esteleticienilor în sec. XVII, nu va reuși decât la grădinițarilor să fie apreciată ca o componentă a patrimoniului unversal (1042). În 1982, în eland cu 1982, avem și o definiție a ei: „Grădina istorică este o grădina deosebită sau horticolă cu interes pentru public din punct de vedere istoric sau artistic” în acest sens se va considera monument „artistic” din grădina de la venetia) dar un „monument viu” ne mă prezintă „compoziția în textură a unei grădini istorice cuprinde planul și forma oricărei porțiunii de vegetație de plante, inclusiv speciile lor, proporțiile, combinațiile de culori, materialele din care sunt făcute, structura perimetrelor sau tranzițiilor la grădini vegetale curățate sau ogăzile de apă” (art. 4). În cazul României, de la acest „mărturie” devine mai acută de la care patrimoniul nu este clar, în ambele două domenii nu s-a mai realizat nimic în plus, în schimb, pe lângă proiecte eficiente, „spatiile verzi” au devenit victima investițiilor cu complicitatea administrației locale.

1.5. ARHITECTURA PEISAJULUI SAU PEISAGISTICA?

În paragraful anterior s-a reținut că în sec. XVI, în contextul creației în domeniul peisajului, s-a folosit termenul de „arta grădini” și amintim, vom întâlni apoi în sec. XIX și va persista și în secolul nostru. Pentru a vedea o structurare spațială pe orizontală și verticală a unei porțiuni de arhitectură sau construit, totuși această discipină nu va fi înălțată în arhitectură, parțial „arhitecturii” (1046), decât în cea de a doua jumătate a secolului al XX-lea, iar numele practicantului aceste profesii, nu va fi mentat în arhitectură nici în deceniul VII pentru că „Landscape”, la peisagistă însemnă „factor specializat în peisaje, sculptor sau compozitor specializat în creația naturii”. În literatura de specialitate internațională vom întâlni de la începutul secolului, totuși nu se în paralel, termenul ca „art de peisaj”, „Landscape”, „Art of garden” dar și „Landscape Design” (1047) și „Landscape Architecture” (1048). Menționăm de asemenea că în publicațiile de specialitate a Asociației Arhitecților Peisagisti AIPA poartă titlul „Landscape Architecture” în țara noastră, una din primele lucrări în domeniul este a lui „Arhitectura spațiilor verzi” (1049) ca apoi în 1977 să se foloseze termenul de „arhitectura peisajelor” (1050) și de „Arhitectura peisajelor” în deceniul al VIII-lea, „spatiile verzi” devin o componentă importantă a orașului și a satului și se folosește și azi (1051). În deceniul VII vom întâlni înălași arhitectura peisajului (1052) și „peisagistă” (1053). Fără să înțelegem prea bine în timp, și are înțelegerea care ar fi mai adecvată, înțelegem, această activitate umană în lăna de a demersului de arhitectură.

o altă abordare pentru proiectarea urbană este aceea de a realiza o
proiectare pe baza studiului de teren, care să ia în considerare
toate aspectele fizice, sociale, economice, culturale, politice, etc.
ale zonei urbane. Pentru aceasta, este necesar să se realizeze o
analiză detaliată a zonei urbane, care să ia în considerare toate
aspectele menționate mai sus. După ce s-a realizat această analiză,
se poate trece la proiectarea urbană, care să ia în considerare
toate aspectele menționate mai sus. Proiectarea urbană este un
proces complex, care necesită o abordare multidisciplinară.
Este necesar să se realizeze o colaborare între specialiști din
domeniul urbanismului, arhitecturii, ingineriei, economiei,
sociologiei, etc. Pentru a realiza o proiectare urbană de calitate,
este necesar să se realizeze o abordare holistică, care să ia în
considerare toate aspectele menționate mai sus. Proiectarea
urbană este un proces complex, care necesită o abordare
multidisciplinară. Este necesar să se realizeze o colaborare
între specialiști din domeniul urbanismului, arhitecturii,
ingineriei, economiei, sociologiei, etc. Pentru a realiza o
proiectare urbană de calitate, este necesar să se realizeze o
abordare holistică, care să ia în considerare toate aspectele
menționate mai sus. Proiectarea urbană este un proces
complex, care necesită o abordare multidisciplinară. Este
necesar să se realizeze o colaborare între specialiști din
domeniul urbanismului, arhitecturii, ingineriei, economiei,
sociologiei, etc. Pentru a realiza o proiectare urbană de
calitate, este necesar să se realizeze o abordare holistică, care
să ia în considerare toate aspectele menționate mai sus.

...pentru a vedea, se constată că peisagisti americani, ce au josenă cu secon
...nă în statul superior ca importanță profesională atât de celeu
...pentru a vedea, chiar și din proiectarea de spații verzi din "arterele no
...pe care e foarte exagerată (dacă urmărim rea zăre din revista
...pe care "Architecture" dar să atrage atenția asupra unei situații dintr-o
...dinamică, unde urbanul în continuă expansiune s născare a
...desimplitate pretinde o concepție interdisciplinară, anticipează s
...activă atribuite și nu sunt definiții pentru activități forma
...prezentul. Peisajarea J. W. H. Manning că natura poate să determi
...nă și activități să îndemne pe peisagist să se concentreze și ur
...dar că natura este numai unul din factorii implicați în urbanizare. Pe
...parte și în prima jumătate a acestui secol, majoritatea de arhitecți
...în dreptul peisagist, pot să de se sale, de societate, prin
...le, nu li s acordat atenția și statutul anume ei fiind libe
...și se a zirea a ceea ce arhitect "în Franța arhitectul pay
...tă, în t. A. "unde ape arhitect") în virtutea nerei, dar se exte
...arhitect, urbanist, arhitect decorator, ar putea să intre pe acest
...arhitectul peisagist. Și s-ar putea argumenta că grădina este o
...pată de un peisaj supralău arhitectural. Dacă ne gândim
...ce se pot întinde pe sute de kilometri pătrați, o mul
...un asemenea câmp de activități aprinde nelămurat, spațiul s
...mai poate fi vădit pe seama unui singur specialist sau pe seama
...impartit ani de noștră între arhitect și urbanism-peisagist.
...este, peisagistul necesar specialiști bine pregătiți în urbanis
...urbanism, trafic, geografie economică, arhitectură, peisagistică et
...faptul că peisagisti americani au făcut urbanism ar mult din arhitectu
...peisagistăază în proiecte de urbanism și peisagist să, rezultate s
...idee de arhitect să dea o temă a un congres al A prin cana
...arhitecte are specialități, cu atât mai mult, cât s o specializare
...permanență pregătire pentru un context în continuă metamor
...se face, se întreba Adolf Loos, că orice arhitect, bun sau pr
...peisagist" (1966). De aceea credem că echipe de arhitect
...urbanist arhitect-peisagist (peisagist) având și pregătirea d
...alte "peisagisti nu devin specialiști necesare, ci
...interventurilor urbane. Să se amintim că în mediul nu
...în tândem al arhitect-peisagist. Când proiecte "vizi
...amenajare", pentru prima, rocă de școală cu conștientizarea în
...peisagistă" arădind poate însemna să se aze în peisaj "magi
...existând chiar și plume care să proiectate arhitectural
...magi, anulând totuși, astfel, arhitectu
...se extinde și să se amenajeze spațiul, în lă
...amenaja un peisaj cu a recupere un puzzle iar biologicul
...un suport, doar o componentă a peisajului
...apele să se adapteze, vase să se împie
...te turment și spațiul reconstruit să se
...reziduală" în semnificativ aluzi
...sugerat magi de arhitect al
...într-o perspectivă de proiect în care ele, în de
...argumenta că în definiția de
...pentru că este deosebit pentru că este deosebit pentru că este deosebit

[illegible]

Un alt termen ce-l vom folosi curent, va fi cel de grădină care,

care este cu notinea folosită în trecut vizând amenajările perimetrice ale parcurilor, parterelor estetice și care azi adresându-se adevăratei categorii de amenajări, înglobează și ecuarul și grădina și parcul.

Populația globului va ajunge în 1999 la 6 miliarde locuitori

TRISCU Aurelian: „Arhitectura, obiectiv și cadru pentru turism” /Ed. Tehnică, 1976, p. 125

) Din programul Asociației internaționale a urbanistilor, Lyon, mai 1967

1008) MIHĂILESCU Vintilă: „Elemente de morfologie” /Ed. Arhitecturii, 1966, p. 23-39

1009) „Date statistice dintr-un raport al Institutului de fizică aplicată a Universității din Triest, din 1968

) RACINE, Michel: „Vegetalul în oraș” /din revista „L'Architecture d'aujourd'hui” nr. 293/06.1994, p. 23-24

MIHĂILESCU Vintilă: „Elemente de morfografie” /Ed. Academiei Republicii Socialiste România, 1977, p. 14

*) ROȘU Alexandru, UNGUREANU Irina: „Geografia mediului înconjurător” /Ed. Didactică și pedagogică, 1977, p. 9

1009) Idem pct. 1.008/p. 13, 18

1010) „... în scopul protejării mediului înconjurător, în vederea asigurării dezvoltării teritoriului, ca instrument de conservare dirijată a mediului”. Dar în domeniul organizării teritoriului se intră peste preocupările sistematizării...

1011) „... în scopul protejării mediului înconjurător, în vederea asigurării dezvoltării teritoriului, ca instrument de conservare dirijată a mediului”. Dar în domeniul organizării teritoriului se intră peste preocupările sistematizării...

(1012) Idem pct. 1.008/p. 26-27

1013) „... în scopul protejării mediului înconjurător, în vederea asigurării dezvoltării teritoriului, ca instrument de conservare dirijată a mediului”. Dar în domeniul organizării teritoriului se intră peste preocupările sistematizării...

1014) „... în scopul protejării mediului înconjurător, în vederea asigurării dezvoltării teritoriului, ca instrument de conservare dirijată a mediului”. Dar în domeniul organizării teritoriului se intră peste preocupările sistematizării...

1015) „... în scopul protejării mediului înconjurător, în vederea asigurării dezvoltării teritoriului, ca instrument de conservare dirijată a mediului”. Dar în domeniul organizării teritoriului se intră peste preocupările sistematizării...

1016) „... în scopul protejării mediului înconjurător, în vederea asigurării dezvoltării teritoriului, ca instrument de conservare dirijată a mediului”. Dar în domeniul organizării teritoriului se intră peste preocupările sistematizării...

1017) „... în scopul protejării mediului înconjurător, în vederea asigurării dezvoltării teritoriului, ca instrument de conservare dirijată a mediului”. Dar în domeniul organizării teritoriului se intră peste preocupările sistematizării...

1018) „... în scopul protejării mediului înconjurător, în vederea asigurării dezvoltării teritoriului, ca instrument de conservare dirijată a mediului”. Dar în domeniul organizării teritoriului se intră peste preocupările sistematizării...

(1019) Idem pct. 1.017/p. 23

1020) „... în scopul protejării mediului înconjurător, în vederea asigurării dezvoltării teritoriului, ca instrument de conservare dirijată a mediului”. Dar în domeniul organizării teritoriului se intră peste preocupările sistematizării...

(1021) Idem pct. 1.017/p. 21

MECHIN Benoist: „Omul și grădinile sale sau Metamorfozele paradisului terestru: grădinile franceze”.

CADEN Francisco Paez: „Historia de os Estilos en Jardinieria” /Ed. Istmo, Madrid 1982, p. 21-27

SCI-ROER, Carl Friedrich: „Grădina, esența unei umni mai bune” /din vol. „L'architecture des Jardins en Europe” /Ed. Taschen, 1990

FORE, Élio: „Jatoria artei” vol. II /Ed. Meridiane, 1970, p. 67-106

CONSTANTINESCU Viorica: „Arta grădinii” /Ed. Meridiane, 1992, p. 6

Idem pct. 1.04C

Primele opere cu „climă controlată” vor apărea în sec. XVIII iar întreaga carcasă numai de sticlă, în a II-a jumătate a sec. XIX.

BEDNAR, J. Michael: „Interior pedestrian spaces” /Ed. B. T. Batelford Ltd., London

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

Decimus Burton și Richard Turner. La scurt timp s-a desvoltat una cu o structură mai

- (1.057) Jean-Paul Châtel: „În privința conservării pe termen lung a ceea ce rămâne din monumentele istorice; 1930/legea privind monumentele naturale și siturile; 1963/crearea parcurilor naționale; 1970/crearea Ministerului Environnement-ului; 1971/legea privind protecția naturii și crearea primului dispozitiv în probleme de peisaj la Ministerul Mediului.
- (1.058) Jean-Paul Châtel: „Peisajul este în primul rând un produs al societății și al culturii, el este mai mult decât un produs al unui sistem social (cum e locuința) sau al unei expresii sociale structurate, cum este limbajul
- (1.059) În 1955 se decide luarea în considerare de către stat a dimensiunii peisajului.
- (1.058) Idem pct. 1.054
- (1.059) „Lesquelles des 37 monuments qui ont été classés comme « sites naturels » ont été détruits?», nr. 2, 1944-1945 p. 10. Studiul atentează să arăde că prin pierderea plantărilor de lemn peisajul este în mare parte pierdut și ar trebui să se acorde mai multă atenție deosebită acțiunilor putând fi reduse cu până la 10%. De atunci, „arhitectura biologică”, „arhitectura ecologică” și „arhitectura ecologică” au devenit cuvinte de ordine, traducându-se în realitate prin creșterea calității așezărilor numite „urbanisme ecologic”
- (1.060) „L'urbanisme et le paysage”, în: „Peisajul și arhitectura”, nr. 1, 1996, p. 10-11
- (1.061) Revista „Urbanisme” nr. 288/05-06. 1996, p. 43: „Profession paysagiste”
- (1.062) Jean-Paul Châtel: „Peisajul și arhitectura”, în: „Urbanisme”, nr. 1, 1996, p. 10-11
- (1.063) Michel H. Manning: „Arhitectura și peisajul”, în: „Peisajul și arhitectura”, nr. 1, 1996, p. 10-11
- (1.064) Idem pct. 1.063/p. 64
- (1.065) „L'urbanisme et le paysage”, în: „Peisajul și arhitectura”, nr. 1, 1996, p. 10-11
- (1.066) Revista „Urbanisme” nr. 293/03-04. 1997, p. 64: „Paysage à Construire”
- (1.067) „L'urbanisme et le paysage”, în: „Peisajul și arhitectura”, nr. 1, 1996, p. 10-11
- (1.068) „L'urbanisme et le paysage”, în: „Peisajul și arhitectura”, nr. 1, 1996, p. 10-11
- (1.069) Idem pct. 1.014/p. 266
- (1.070) DOUKADO Guilherme Mazza: „Burle Marx: Recucorind paradisiul” /din revista „Architecta” nr. 23-24/04-06 1994 p. 20-34
- (1.071) Michel H. Manning: „Arhitectura și peisajul”, în: „Peisajul și arhitectura”, nr. 1, 1996, p. 10-11
- (1.072) Din cursul despre conservarea „Grădinilor istorice” ținut de Peter Goodchild
- (1.073) „L'urbanisme et le paysage”, în: „Peisajul și arhitectura”, nr. 1, 1996, p. 10-11

Capitolul 2

ATRIBUTELE SPAȚIILOR VERZI

2.1. CÂTEVA PRECIZĂRI

[illegible]

• Și în acest capitol vom folosi termenul atotcuprinzător de
"protecție juridică" pentru a desemna și elementele de drept
privat, cum ar fi: pe cel în stare să facă să se poată aplica
la un anumit domeniul de activitate de protecție, etc.

[illegible]

[illegible]

2.4. ATRIBUTUL DECORATIV

În această calitate are sarcinile celei urbanistice, am conștientizat imediat necesitatea unei separații, în primul rând fizică, a celei în vedere a naturii și a celei în vedere a orașului. Într-o primă etapă, natura va fi văzută în oraș ca «peisaj cultural», devenind o compoziție urbană în cadrul naturii și a orașului, și de intervenția omului în natură va fi văzută în atenția sa va căpi mai mult asupra primei etape, unde natura este «timpul» dar cert nu este o «timpul», cum abia așezat.

[illegible]

2.5. ATRIBUTUL URBANISTIC

[illegible]

2.6. ATRIBUTUL UTILITAR-ECONOMIC

Deoarece este un domeniu al ştiinţelor specializate, o să ne rezumăm la câteva aspecte deosebite, contribuind astfel la dezvoltarea interesului pentru acest domeniu, dar proiectele de lucrări de masă, cum urmează, vor fi complexe şi vor necesita un număr anume de arbori, este doar una dintre faze în schimb, la care se poate sau nu poate. Plantarea de arbori este factorul principal în creşterea şi dezvoltarea plantelor, deoarece acestea sunt plantate şi în locurile unde se plantază şi se plantază de masă, dar este una dintre fazele în schimb, la care se poate sau nu poate. Plantarea de arbori este factorul principal în creşterea şi dezvoltarea plantelor, deoarece acestea sunt plantate şi în locurile unde se plantază şi se plantază de masă, dar este una dintre fazele în schimb, la care se poate sau nu poate.

[illegible]

2.7. ATRIBUTU INSTRUCTIV-FORMATIV

[illegible]

2.8. ATRIBUTUL ȘTIINȚIFIC

Primele grădini concepute în acest scop sunt cele botanice. La mijlocul XVIII se vor deveni tot mai numeroase după ce, în 1768, se va inaugura primul parc tendințelor rezervat „la nature”, apoi parcuri estetizate. Într-un zilele noastre expozițiile universale prima dată vor să aibă la îndemână parcuri tehnice, cunoscute trei categorii în funcție de vegetația, de mediul și de timp și de unele observații unele detalii și parcuri versatiles au fost organizate. Zărmăștii cartierului din fața în fața este a generația de studiu și a creat concepută în planul orașului. Așa că, în secolul de premeditație din secolul XIX, au creat premisele pentru nașterea proiectelor de orașe grădinate de la sfârșitul secolului XIX; strălucite cât mai a adăuga pentru realizarea marilor secolului XIX, vor îndemna la suprapunerea continuă ale arhitecturii moderne.

2.9. ATRIBUTUL SOCIAL

Orice peisaj amenajat devine prin loc de înfruntare a celor doi steme a
tuturor oamenilor, crește și numărul vizitatorilor, grupuri turistice, în
trecând de la nașterea secretă a euromonedei, destinația principală
mănușilor până la «trădarea distracției» Grey Land, Euro-sensy, parcul

- (2.015) Pe străzile bine întreținute și cu circulație redusă, cantitatea prafului sedimentat ajunge la 10-15 g/mp/lună. Dar acest procent poate crește cu mult peste 100 g/mp/lună dacă calea de rulare este deteriorată, se transportă materiale în vrac și nr. vehiculelor este mare
- (2.016) Idem pct. 2.003/p. 52 Activitatea curentă a populației, în decurs de un an poate produce: 430 t. praf terestru; 5,4 t aerosoli pulverizați; 4,3 t particule de microelemente de cauciuc din anvelope ale autovehiculelor; 3,2 t fum de țigări; 0,5 t compuși organici din agenți odoranți; ș.a.
- (2.017) Idem pct. 2.003/p. 55: „Pentru a se mări suprafața de reflectare a energiei acustice, se recomandă ca rândurile (de arbori n.n.) să fie amplasate în zig-zag. Intercalare ... cu ...
... unei ... perdele cu 12-17 db Desigur că și în combaterea poluării fonice, un rol important îl au compoziția și structura arboretului”.
- (2.018) Idem pct. 2.003/p. 54, 55
- (2.019) „Ocean Park” este o ofertă japoneză din 1994 care (pocând de la durata scurtă a sezonului și a condițiilor nu întotdeauna favorabile), a pus la dispoziția publicului, în apropierea mării, un coș de litoral, sub forma unei măneci piscine închise în care de la valuri până la temperatură, totul este „sub control”.
- (2.020) Idem pct. 2.003/p. 58, 59. Aceeași sursă și pentru celelalte faze.
- (2.021) De exemplu, formația de așezări turistice din apropierea lacului din Turcia, care a atras turiștii europeni (unde Franța, Italia, Spania își dispută primele locuri), a reușit să ajungă cu veniturile din turism, în 1997, la 8,2% din Produsul Intern Brut/PIB. Pe plan mondial, industria turismului a asigurat aproape 10% din PIB în 1998
- (2.022) Idem pct. 2.009/p. 12
- (2.023) Idem pct. 2.009/p. 46
- (2.024) La „minerale” includem și obiectele de arhitectură.
- (2.025) Sunt cazuri când dezvoltarea unui oraș, nu se face lent ci în salturi, cere răscolirea spațiului cu topologie nouă, arhitectură nouă sau funcții eterogene, când rolul de lăptos, numitor comun și promotor al continuității, este preluat de spațiul verde. Tot ei poate evidenția, când este necesar, un patrimoniu: art. clădire sau o lucrare inginerie ...
... verde în parcaj, un apeduct roman (a se vedea figura).
- (2.026) În Turcia, în apropierea lacului ...
... apă s-au dezvoltat cartiere ca Tomis/Constanța (lacul Tăbăcăriei), Grigoreacul/Cluj-Napoca (râul Someșul Mic), Micalaca/Arad (râul Mureș) ș.a.
- (2.027) A se vedea subcapitolul 6.5.
- (2.028) Din grădinile care au avut în vedere „memoria locului” amintim: Grădina din ...
... XVI și a mărturiei unor edificii).
- (2.029) Parcul ...
... prezentarea tezei ...
... bluri urbane, monumente, tren superrapid, minirachete etc., etc.) dar și pentru popularizarea a ceea ce este Uniunea Europeană (un centru multimedia, unde computerele te introduc în universul viitoare Europe Unite, îți oferă și posibilitatea participării la niște cursuri de inițiere pe teme U. E.), Parcul, ce în prezent poate fi parcurs într-o oră, are un relief creat artificial și se va extinde de câte ori vor fi admiși noii membri în Uniunea Europeană/U. E.
- (2.030) HLADIK Mirella: „Sonnets et jardins d'hiver” în L'architecture d'aujourd'hui nr. ...
... tă era foarte redusă, aceasta va crește la jumătate la cele construite între 1676-1748, la trei sferturi la cele din intervalul 1748-18 iar la sora de palmieri de la New York 1844-48 la un procent aproape de 100% performanță semnificativă la ...
... „Palatul de cristal” al lui J. Paxton din 1851.
- (2.031) În cazul Versailles-ului, numărul vizitatorilor noi într-un an, se apreciază că nu depășește câteva mii, în timp ce „Disneylandul” din California, a ajuns și la 15 milioane vizitatori/an.

Capitolul 3

CATEGORIILE ȘI MODUL DE DISPUNERE

3.1. CLASIFICĂRI

Pentru favorizarea unui studiu mai în detaliu, pentru stabilirea ton de control și pentru structurarea unui sistem, s-au elaborat deosebiri în domeniu, mai multe clasificări, dar ne vom opri numai la cele care sunt mai implicate în structura urbană.

A/ CLASIFICARE DUPĂ GRADUL DE ACCESIBILITATE

A.1. Spații verzi cu acces nelimitat pentru public

Din zonele de circulație

1.3.1

1.3.2

1.3.3

1.3.1. Grădina din complexul de locuit (3.001)

1.3.2. Grădina de cartier (3.002)

1.3.3. Grădina publică

1.3.4

1.3.4.1. Parcul de agrement (extravilan)

Baza, complexul de agrement (extravilan)

1.3.4.2. Stațiunea balneo-climaterică (3.003)

A.2. Spații verzi cu acces limitat pentru public:

Din zonele rezidențiale:

2.1.1. Terenurile de joc și sport din vecinătatea locuințelor

2.1.2. Terenurile de sport ale cartierului (3.004)

A.2.2. Aferente dotărilor (3.005):

(stăruitoare, bășort, grădinițe, școli, instituții de învățământ, bășort, terenuri de sport, terenuri de recreație, terenuri de cultură, terenuri de agrement etc.)

1.3.4.3. Pentru practicarea sportului profesionist.

(la baza sportivă unifuncțională, la complexul sau parcul sportiv etc.)

1.3.4.4

A.3. Spații verzi fără acces pentru public (3.006):

3.1.1. Incinta privată

1.3.4.5. Incinta privată de recreație, în rezidențiale, în parcuri, în bazele hidro-florale ș.a.

B/ CLASIFICARE DUPĂ PROFILIUL PREPONDERENT

B.1. Spații verzi de recreație:

1.3.4.6. Incinta privată de recreație pentru amuzament, grădina

1.3.4.7. Incinta privată de recreație, parcul natural, spațiile aferente stațiunilor balneo-climaterice

B.2. Spații verzi de agrement:

Scurul, când este dotat în acest scop. Grădina. Parcul de distracții. Disney-land-ul.

B.3. Spații verzi instructiv-educative:

B.3.1. Grădina arheologică

B.3.2. Grădina botanică (3.007)

B.3.3. Grădina zoologică

B.3.4. Parcul dendrologic

B.3.5. Grădina/parcul expoziție

B.3.6. Tehno-parcul/Tehnopol-ul

B.3.7. Parcul natural

B.3.8. Parcul național

B.3.9. Rezervatia

B.4. Spații verzi cu caracter utilitar

Plaze dendroflorice plantate de paturi pentru consolidarea terenurilor, protejarea cunșturilor de apă, fende de protecție plantate de mizeria la

C/ CLASIFICARE DUPĂ AMPLASAMENT (3.008):

C.1. În perimetrul construit

(Spații verzi aferente arilor rezidențiale, acuarilor, instituțiilor, întreprinderilor, spații verzi destinate destinației agrementului, spații verzi cu caracter utilitar)

C.2. În intravilan

(Spațiile verzi de destindere și agrement periferice. Cimitirele. Funcționalitatea spațiilor verzi cu caracter utilitar, precum și de protecție sanitară de consolidare a unor terenuri, versante ș.a.)

C.3. În extravilan

(Grădina parcul, Centura verde, complexe de agrement/3.010, Disney land-urile, Parcurile naturale /3.011)

3.2. CATEGORIILE – CARACTERISTICI

Multitudinea de categorii contemporane, ne împiedică să facem prezentare a tuturor acestora, de aceea, ne să ne rezumăm la cele mai reprezentative sau mai des întâlnite. (Ordinea prezentării, nu ne vizează cronologia deosebirii datei), nici măcar, nu gradul de complexitate și nu clasificările din paragraful 3.1 ci doar ordinea alfabetică, pentru a facilita citirea mai rapidă a celor care interesează în timpul citirii.

3.2.1. ALINIAMENTUL

ȘI PLANȚĂRIILE DE ALUNGUL CĂMINULUI (DE CIRCULARE)

Pentru început trebuie făcută precizarea că aliniamentul este "linia de aliniament", nu trebuie confundat cu aliniamentul "alinament", sau cu separația dintre public și privat) sau cel utilizat pentru alinierea son colinar din traseul în plan al unui drum).

Des spațiile verzi create în aliniamente ca, de exemplu, nu au caracteristică de suprafață, ele sunt create pe o linie de aliniament, de exemplu, aliniamentul de circulație, pentru a fi folosit ca element de

3.2.9. PARCUL (ORĂSENEȘC)

50

... și în acest sens multe orașe europatate de minimum 100.000 locuitori (funcționale) situată într-o zonă nepoluată: un teren cu o topologie naturală care să permită o mare varietate a ambienților (reducându-se astfel necesarul lucrărilor costuitoare de sistematizare verticală și favorizându-se scurgerea rapidă a apelor de ploaie); utilizarea cu precădere a terenurilor agricole sau nerecomandate pentru construcții în regim dens, în special când este vorba de un teren cu natura de apă sau a unei zone de protecție ecologică pentru a nu se ajunge la stadii în care, datorită dezvoltării, plantarea sa de către un public numeros impune vecinătatea unor zone de transport în comun și spații pentru parcare, evitarea prezentei de trafic în apropiere și preferarea amplasamentului care poate servi atât turistilor rezidenți ale având ca în considerare „zona centrală” raționalizată pentru o administrație protululu propriu care, în cazul unui oraș, poate să aibă printre multe altele, o anumită idee a zonei de interes public care să fie tratată în continuare se vom referi la ea mai târziu pentru a vedea dacă o soluție activă și agrement. Un exemplu ar putea fi centrul din Manhattan, unde pe 540 ha, între anii 1960-1970, s-a construit „parcul” și se potrivește pentru toate categoriile sociale. Într-un oraș, unde de destindere sunt condiții pentru schimbare pe jos, la bicicletă, la călărie, la bădărelă sau pe roțile, până pe stâlpi și pe scări, patinoar, patinoar de instruire, Muzeu de istorie naturală, muzeu de științe ale puncte de atracție sunt luate de presedinte de oraș și de oraș, într-o manieră persuasivă, pe un teren în mare parte necultivat, unde vântul a strambentarele caută să intre în vântul de vântul a zonă norilor. Dacă Frederic Johnston, un orașean urmând o „natura sărată” în orașul Manhattan, a văd că orașul este luat pe extrema de altă a „Parcului” este din fantezie și este în cadrul naturii doar un suport pentru a vedea obiectele de distracție, pavilane etc. Este un pretext pentru etalare și pentru a vedea orașul. Această destindere este desfășurată într-un cadru precum cel de instruire (Muzeu industrial, tehnici, Căminul de instruire, sala polivalentă, zărilor și a), cu observarea că totuși pe de altă parte pentru public, sunt amplasat perimetral parcului. Adevăratul este că este un pretext total neînsemnat. În contrast, „Parcul Heră” este un oraș unde primele lucrări au realizat între 1930-50 au urmărit să se extindă în anii 1960, ceea ce a fost prin vegetație și prezenta apoi o zonă de 45% din 1960. Profilul său este neasemenea ca al orașelor noastre (copii, teatre, în aer liber cu 5000 locuri, sector de distracție pentru copii, alimentație publică etc.) și instruire pavilane pentru copii pavilane - bibliotecă, un „Muzeu al satului” s.a.).

3.2.10. PARCUL DE DISTRAȚII

Este o creație a secolului XIX-lea care mai celebre exemple europene sunt „Parcul” din Viena și „Tivoli” din Copenhaga. Dacă orașul are o zonă de distracție în centrul capitalei, aceasta ocupă o suprafață de 100 ha, în jurul căreia de echidistantă ca sectori de instalații cele mai variate, de la distracție populară a adulților, se consumă un spațiu considerabil, de la distracție, teatre de estradă (s.a.); sală de concert; pentru distracție a tinerilor cu unghi de dans; comerț ambulant; zone de distracție

... cursul Mureșului, versantul abrupt al terasei și aieile sinuoase.
... scene interesante de specii, luminisuri dominate de magnolii /sau
... lotusului într-un ochi de apă alimentat de un izvor, evitându-se
... de arbori. Un alt exemplu de colecție dendrologică, ar putea fi cea
... (în apropiere de Timisoara) (3.056).

3.2.12. PARCUL NATURAL

[illegible]

Ca mod de organizare funcțională, se recomandă structurarea pe zone, astfel încât fiecare din cele două activități să se desfășoare într-un spațiu distinct, pentru a evita suprapunerile și a evita, în primul rând, tulburarea liniștii necesare pentru studiu. Într-o zonă de studiu, liniștea este stimulată prin absența surselor de zgomot, iar în zona de recreare, prin prezența surselor de zgomot adecvate. Într-o zonă de studiu, se recomandă utilizarea tehnicii, adică se recomandă utilizarea de aparatură pentru măsurarea temperaturii de aer, a umidității, a vitezei vântului, a intensității iluminării, a intensității zgomotului etc. Zona de recreare este, în primul rând, o zonă de odihnă, unde se recomandă utilizarea de mobilier adecvat, precum și de echipament pentru recreere, precum și de echipament pentru măsurarea temperaturii de aer, a umidității, a vitezei vântului, a intensității iluminării, a intensității zgomotului etc. Zona de recreare este, în primul rând, o zonă de odihnă, unde se recomandă utilizarea de mobilier adecvat, precum și de echipament pentru recreere, precum și de echipament pentru măsurarea temperaturii de aer, a umidității, a vitezei vântului, a intensității iluminării, a intensității zgomotului etc.

Amureș - Oap, Timiș - Prahova, Valea Oitului - Motru, Valea Bistriței -
- în județele Bucovina, Curtea de Argeș - Făgăraș.

3.2.13. PARCUL NATIONAL

...în care (3.059):

- unul sau mai multe ecosisteme nu au fost alterate efectiv de activitatea umană, unde speciile vegetale și animale sunt în stare de un interes științific, de servit. educativ sau reprezintă peisaje naturale de mare frumusețe;

... iarului i-ar frecventa simultan, revenind fiecărui vizitator 25-30
... în țară: Icoanei /București; Gh. Doja /Timișoara; Alexandru cel

arul decorativ. Este destinat punerii în valoare a unui obiect
... : lucrare de artă monumentală (3.094), monument istoric sau
... în toate cazurile, compoziția se va subordona
... i pe care îl servește iar când sunt mai multe, celui dominant ca
... ca volum. Scuarul din fața Ateneului din București, după înlo-
... a lui Eminescu (după pierderea
... a fost pus în situația de a crea un cadru adecvat adică
... a fost depășit (deși s-a încercat
...) prin alegerea unor rapoarte fericite la amplasarea
... a fundației, pentru a fi înălțată pe o
... în cazul de față monumentul
... ca expresie a atare simțuri
... și la monumentele istorice și de arhitectură. În crearea cadrului
... i, cu unele excepții (3.096), tratarea poate atinge chiar cote de
... , torne, etc., apăsat în
... (vegetalul este considerat, de aceasta, efemer și incapabil de
... sofisticate...). Scuarul decorativ poate fi și o componentă a unei
... etuându-se pe una din laturile acestuia (3.097).

... care a se lăsa pur și simplu la dispoziția naturii. După
... de la distinge pe cele de lină dură (de exterior)
... dar și cele din cadrul unor spații publice frecventate
... a lină dură (de exterior) și cele de lină dură (de exterior)
... înălțarea unor dotări).

3.2.19. SPAȚIUL DE JOC PENTRU COPII

... a dat și o aparență micșorată acestor
... până în 1969, spațiile de joacă
... /S.J.C. erau obligatorii a fi evidențiate în cadrul „detaliilor de
... ” și în bilanțul teritorial ce făcea parte din documentația
... pentru prima dată în toate
... în grădini de copii
... se făcea pe categorii de vârstă:

... 3 ani penetra de mică amenajări asemănătoare cu cele
...

... la dispozitie bănușoare, tobogane,
... de câțărare sau dispuse în spații
... se recomandau zone imerise de unde
... să urmărească evitarea unor accidente.

... favorizarea jocurilor colective (căști
... de lemn, colibe ș.a.), stimularea curajului (echipamente de
... aparate de gimnastică, coruri

aceeași orientare, ce unește capitolul (puterea politico-administrativă, centrul comercial, însoțind cursul unei ape.

3.3.4. DISPUNEREA MIXTĂ

Poate fi o combinație pete+pane (Cluj-Napoca, București, Paris), o pete+fâșii (în cele mai multe cazuri) sau toate dispunerile menționate la un loc, când eficiența atinge cote maxime (cazul mai rare). Eficiența depinde nu numai de modul de dispunere ci și de cantitatea verde amenajată pe cap de locuitor (3.114) – limita inferioară este de 100 mp/cap, cât și de calitatea și diversitatea amenajărilor (a se vedea subcapitolul 6.5). Trebuie făcută însă observația că este orientată la necesitatea de creștere în numărul și în mărimea vegetației, nu în creșterea mărții ei și se într-un factor activ de promovare a spațiilor verzi, pretinzând și administrației. De aceea trebuie impusă o politică și o legislație adecvată, care trebuie urmărită cu adaptată adăvărului.

Un caz ce merită a fi amintit este cel de la Montreal (3.115) unde în proiectul „Proiectul de dezvoltare de urmărire amenajarea fluviului Saint Lawrence” pentru supramentarea producției de energie electrică și pentru a se evita dispariția „Căminului de fructare” pentru producția și amenajările hidrotehnice), atenția principală s-a orientat pe „paraj al utilului cu agreabilul” și astfel s-a născut ideea-proiect de creșterea unui „parc național” în care a fost antrenat și guvernul de la Ottawa chiar dacă pentru început nu a fost clarificat modul de gestiune al acestui parc sau, varianta a II-a, al unor parcuri regionale asociative. „Proiectul agului”, se înscria astfel în intenția politică de realizarea a unei „parcuri regionale”, interesul social trecând, în cazul Montrealului, în cel economic. Structurat pe trei „rețele”, vasta centură de apă (3.116) și verdeată avea menirea să elimine spațiile reziduale, să introducă în sistem parcurile existente și să creeze amplasamente necesare pentru locuințe, instituții, echipamente tehnico-edilitare și spații publice. Un astfel de proiect înseamnă un demers important în politica verde națională. Câte din marile orașe românești și-au pus o asemenea problemă la elaborarea Planului urbanistic general (P.U.G.) ce s-a realizat în ultimii 2-3 ani?

De aceea toate acestea pentru dispunerea spațiilor verzi în cadrul urbanizării trebuie să fie oarecărui înțeles la de zone de intervenție din județ și, mai mult, de a convinge administrația locală de necesitatea de a crea centre urbane înalte pentru dezvoltarea unui sistem de înscenare a tuturor componentelor existente și posibil într-un sistem de „rețea” ce ar elimina intervențiile agresive, ar împiedica suprautilizarea terenurilor, ar favoriza cooperarea financiară și etică, ar crea o zonă de intervenție amenajată în cadrul unei „scărilor de intervenție” (a se vedea în continuare) și ar menține în continuare.

NOTE

- trădându-se complexul de „grădini de microraiioane” de anvergură, trecerea de la structurile rezidențiale la microraiioane, la cea pe unități urbanistice complexe. În prezent ea nu mai este întâlnită decât în unele din marile ansambluri și de aceea a mai fost menținută în clasificare. Dimensiunile ei depindeau de numărul locuitorilor (acordându-se 2,2 mp/locuitor) iar în componența ei intrau spații de joc pentru copii (pe categorii de vârstă), locuri de odihnă pentru adulți, iar uneori oglinzi de apă.
- Grădina de microraioon apare în țara noastră a doua oară, în anul 1960, având denumirea de „grădina de microraioon”. Organizarea sa devine mai complexă, mai ales în marile cartiere bucureștene, unde ea suprafată este echivalentă cu multe din „grădinițe publice” ale orașelor de circa o sută de mii de locuitori din țara noastră. Oscilând între 5-10 ha, o asemenea grădină găzduia spațiile și mijloacele necesare destinderii, agrementului (incluzând chiar lacuri pentru folosirea ambarcațiunilor) și practicării sportului. Ele puteau primi și dotări de genul cinematograful, club, teatru în aer liber.
- În al doilea rând amenaștrii „statali” și „municipali” ai spațiilor urbane dar ele se constituie într-un „tot unitar” ceea ce întâlnim foarte rar în cazul orașelor. Aici nu peisajul se încheie în structura urbană ci invers; un fond construit, în general afânat, este obligat să se subordoneze unui cadru natural acosebit, urmărindu-se permanent ameliorarea sărăciei utilizatorilor. Un studiu aprofundat, plecând de la solicitările specialiștilor pentru profilul stațiunii, va sta la baza oricărui demers de proiectare, ambientul având o mare valoare terapeutică (de la tratamentul de fiziologie, cardiologie ș.a. până la cel de psihatrie).
- Detaliile arhitecturale de spațiu în cartier este o parte din „mediul” deconstruit, în care este păstrată în mare măsură „arhitectura” de la începuturile secolului.
- „Grădini de microraioon” (grădini de microraioon) sunt spații urbane care, în anumite cazuri (cum ar fi bazele de cercetare) ele sunt luate în considerare în sistemul urban al spațiilor verzi. Se vor face încă unele mențiuni în continuare, la „Note”.
- În „sectoarele de agrement” apar spații urbane care sunt deosebit de interesante abundență în exemple pentru amenajarea grădinilor private.
- În „sectoarele de agrement” apar spații urbane care sunt deosebit de interesante cum sunt. Rozariul, Palmariul, ș.a.
- „Sectoarele de agrement” sunt spații urbane care sunt deosebit de interesante de specialitate. Menționăm că „perimetrul construit” semnifică înainte de 1989 intravilanul. Azi se folosește „perimetru construit” pentru aria ocupată de construcții și amenajări tehnice. „Extravilanul” cuprinde „teritoriul administrativ” al orașului și o arie perimetrală de influență, cu o lățime de 20-30 km. Noțiunile se referă doar la țara noastră.
- „Sectoarele de agrement” sunt spații urbane care sunt deosebit de interesante teren după un proiect, a fost cea începută în 1902 pentru orașul-grădină Letchworth (arhitecții E. Howard și Unwin). Este preluată apoi ideea în proiectul din 1944 al lui Sir Patrick Abercrombie pentru «Marea Londră». La noi în țară o preocupare mai timidă a fost cea a lui E. Redont de la Craiova unde a încercat, în planul general al orașului, introducerea unui inel de bulevarde plantate.
- (3.010) Denumirea de „complex de agrement” nu este consacrată dar ea acoperă totuși o multitudine de realizări ca: sectoarele de joc pentru copii; parcurile de distracții; scuar-parcurile, Disney-landurile.
- „Sectoarele de agrement” sunt spații urbane care sunt deosebit de interesante o variantă a „parcului național” în care ecosistemul a suferit o intervenție mai evidentă a omului. Filofora Negruții îl definește ca un teritoriu relativ întins, remarcabil prin frumusețea și armonia peisajelor, deosebindu-le de parcul național prin faptul că nu e alcătuit dintr-o natură autentic sălbatică. El poate include parțial în suprafața sa: câmpuri agricole, păduri exploatate, sate, hanuri, locuințe izolate, chiar mici industrii ș.a. El beneficiază de o atenție asemănătoare cu cea față de rezervat.

patului verde, prin aliniament se înțelege plantarea unui singur fir de arbore, sau nu la registrul inferior de o bandă de arbust. Fără a presupune decât rânduri de arbori, dispunerea putând apărea și la un ritm al distanțelor

de vedere al siguranței circulației și confortului optic se reține: posibilitățile diferitelor categorii de circulație; participarea la orientarea conducătorului (de la distanță; în condiții defavorabile: noaptea, pe ceață, pe ploaie, pe zăăpezi); diminuarea sau anulara efectului de ordine; menținerea trează a atenției conducătorului de vehicul (mai ales când nu se folosesc alinaante foarte unghi din specia); reținerea vehiculelor pe platforma drumului în cazul unor derapaje, împotriva vânturilor puternice, zăăpezi, căăderilor de pietre sau alunecăărilor pe pământ în dreptul unor vecăante neconsolidate; fluarea tăăuzelor și rambleelor

• **overengineer**

- în conferențele fac parte brădu', pinul, larice, tuia, molidul (ca arbor), unele
- putând fi utilizate ca piese „monumentale” datorită formei dimensiunilor,
- și (cum e verdele-albăstrui sau verdele arg. stiu).

U Filofela „Spații verzi” / Ed Didactică și pedagogică, 1980, p. 114-116

drumurilor (nr. 37/1975) clasifică străzile în patru categorii:

pe în parte este cel ce coboară în fața privitorului ar în rampă, când urcă

INCEI Dan, BONIFACIU Sebastian: „București, ghid turistic” /Ed. Sport-Turism, p. 217-219

zent catolici, protestanți și chiar ortodocși acceptă acest mod de selputu-
dar eveni ortodocși nu.

... "recomandă amp saarea centurilor la 3-5 km de zona rezidențială

me Cimitirul Păduri /Cimitirul de sud al Stockholmului (1940, Erik Gunnar
nd); Parcul și cimitirul Igua'ada, Barcelona (1991, Miralles y Pinós); Cimitirul
n din San Vito d'Altivole, Italia (1969, Carlo Scarpa)

im în ordine cronologică aparțin următoarelor grădini botanice: Pies - Italia
5); Aranjuez - Spania (1555 pentru bumbac); Bologna - Italia (1568); Leiden -
da (1594); Uppsala - Suedia (1621); Oxford - Marea Britanie (1621); Paris -
... (se descrie pentru public în 1650); Madrid - Spania (1721); Sankt Peter-
-burg (1725); Berlin - Germania (1725); Bruxelles - Belgia (1810); Cahu-
... tot în secolul XIX. În România: Iași (1856); București (1860; 1884 amplasa-
-l actual), Cluj (1872; 1923 /amplasamentul actual); Craiova (dec. VI); Timișoara
(1968)

$$1.0 \times 10^{-10} \text{ mol/L} \times 10^3 \text{ L} = 1.0 \times 10^{-7} \text{ mol}$$

34 și următoarele. Din grădinile „profilate” se pot aminti (în ultimele decenii): *G. Moraco* (plante euculente); *G. din Insulele Canare*, *New Mexico*, *Senegal* (cactee); *G. din Kingston, Tahiti* (orchidee).

am pct. 3.024. În privința suprafețelor ocupate se menționează: G. din Monaco (1 G. din Cluj (14 ha); G. din Iași (105 ha); G. din Kew - Londra (120+187 ha); G. din ... (350 ha); G. din Beijing (500 ha); G. din Madrid (700 ha); G. din Nikita - ... (1000 ha).

sect. 3.024 Grădinile botanice londoneze (Kew 120 ha + Wakehurst 187 ha) sunt delimitate pe o terasă a Tamisei, beneficiind de un relief arhat (majoritatea stâncilor fiind artificiale), trei lacuri și construcții diverse (temple, chioșcuri, arcade). Locuințele foștilor ocupanți, devenite acum sedii ale: Ierbarului, Bibliotecii, Laboratoarelor, Muzeului lemnului, Centrului de expoziții, Bibliotecii etc.). Grădina are următoarele secțiuni: G. erbaceelor, G. roziarului, G. de stânci, G. duceei (cu plante din Oceania, Mexic, zona mediteraneană), G. violii Cambridge, G. Acclimatizării, G. de plante rare. Opt perechi de construcții la răndul lor în importante puncte de atracție.

În pct. 3.024 / Strămoșii sereilor de azi au fost orangeriile, unde erau ținute lămâi, lămâi încălzite, speciile sensibile ca citricele (lămâi, portocali, mandarine), de unde le și numele (fr. oranger = portocal). Iar primele aparțin par să fi fost în Roma anti- în secolele XVI și XVII, în paralel cu orangeriile ornamentale-recreative (neîncălzite). Au apărut serele funcționale, cu regim termic și hidric controlat, la care nu mai părea dar și acoperșul va fi din sticlă

(3.028) Idem pct. 3.024 / Serale Muzeului Național de Istorie Naturală, de la Chevreuiloup - Yvelines, sunt în număr de 12 iar construcția lor a început în 1984. Ocupând o suprafață de circa 2000 mp (echipată cu instalații speciale de conservare și control), ele adăpostesc 30.000 plante, reprezentând 12.000 specii, multe înscrise în „Cartea roșie” (a celor pe cale de dispariție).

a ferigilor, a palmierilor, a nufrenilor, a climelor temperate, a florei australiene, a florei alpine). S-a mai adăugat în 1987 „Sera prânzei de Wales” cu 26 încăperi piramidale (pentru zece zone climatice) unde se utilizează la maximum energia solară și caldura, se imaginează și se reface apa de ploie și se face un control computerizat al temperaturii, umezelii și lumii. La această grădină cu bărele (fac-pu) și 45 de păsări.

(3.030) „Biosfera II” este una din cele mai imense construcții de seră din lume ce adăpostește esantioane din toate ecosistemele terestre care „au fost create artificial sub cupole și păstrate în afara circuitului atmosferic pentru câțiva ani, fiind îngrijită de o echipă de cercetători, care au fost ruși de contactul cu exteriorul tot atât vremea. S-a urmărit în paralel evoluția diferitelor biotopuri comparativ cu cele naturale supuse capriciilor vremii sau tehnicii (poluarea); totodată, s-a urmărit recrearea unor astfel de ecosisteme pe alte planete, în mediu controlat, unde se face recircularea apei și aerului cu ajutorul tehnicii de vârf.”

(3.031) Primele aranjamente de plante s-au făcut după principiile: fitogeografic (zona de proveniență și ecosistemul din care făcea parte) și sistematic (ordonarea funcție de specie, clasă, ordin, familie)

(3.032) Idem pct. 3.016/p. 126

(3.033) Idem pct. 3.016/p. 128

(3.034) „Grădina de plante de vârf” din Moscova a fost construită pentru expoziția de la Moscova care a fost cea a industriei, organizată de Directorat la zece ani după revoluția din 1789. Moscova are și acum grădina cu „Marile realizări...” de pe vremea existenței URSS. La noi, prima expoziție națională din 1906 a condus la finalizarea lucrărilor din Parcul Carol/Parcul Libertății. În prezent, expozițiile și târgurile internaționale (primul în 1970), se organizează pe amplasamentul amenajat în acest scop în vecinătatea Pieței Presii Libere.

„Grădina de plante de vârf” din Moscova a fost construită pentru expoziția de la Moscova care a fost cea a industriei, organizată de Directorat la zece ani după revoluția din 1789. Moscova are și acum grădina cu „Marile realizări...” de pe vremea existenței URSS. La noi, prima expoziție națională din 1906 a condus la finalizarea lucrărilor din Parcul Carol/Parcul Libertății. În prezent, expozițiile și târgurile internaționale (primul în 1970), se organizează pe amplasamentul amenajat în acest scop în vecinătatea Pieței Presii Libere.

„Grădina de plante de vârf” din Moscova a fost construită pentru expoziția de la Moscova care a fost cea a industriei, organizată de Directorat la zece ani după revoluția din 1789. Moscova are și acum grădina cu „Marile realizări...” de pe vremea existenței URSS. La noi, prima expoziție națională din 1906 a condus la finalizarea lucrărilor din Parcul Carol/Parcul Libertății. În prezent, expozițiile și târgurile internaționale (primul în 1970), se organizează pe amplasamentul amenajat în acest scop în vecinătatea Pieței Presii Libere.

„Grădina de plante de vârf” din Moscova a fost construită pentru expoziția de la Moscova care a fost cea a industriei, organizată de Directorat la zece ani după revoluția din 1789. Moscova are și acum grădina cu „Marile realizări...” de pe vremea existenței URSS. La noi, prima expoziție națională din 1906 a condus la finalizarea lucrărilor din Parcul Carol/Parcul Libertății. În prezent, expozițiile și târgurile internaționale (primul în 1970), se organizează pe amplasamentul amenajat în acest scop în vecinătatea Pieței Presii Libere.

„Grădina de plante de vârf” din Moscova a fost construită pentru expoziția de la Moscova care a fost cea a industriei, organizată de Directorat la zece ani după revoluția din 1789. Moscova are și acum grădina cu „Marile realizări...” de pe vremea existenței URSS. La noi, prima expoziție națională din 1906 a condus la finalizarea lucrărilor din Parcul Carol/Parcul Libertății. În prezent, expozițiile și târgurile internaționale (primul în 1970), se organizează pe amplasamentul amenajat în acest scop în vecinătatea Pieței Presii Libere.

„Grădina de plante de vârf” din Moscova a fost construită pentru expoziția de la Moscova care a fost cea a industriei, organizată de Directorat la zece ani după revoluția din 1789. Moscova are și acum grădina cu „Marile realizări...” de pe vremea existenței URSS. La noi, prima expoziție națională din 1906 a condus la finalizarea lucrărilor din Parcul Carol/Parcul Libertății. În prezent, expozițiile și târgurile internaționale (primul în 1970), se organizează pe amplasamentul amenajat în acest scop în vecinătatea Pieței Presii Libere.

„Grădina de plante de vârf” din Moscova a fost construită pentru expoziția de la Moscova care a fost cea a industriei, organizată de Directorat la zece ani după revoluția din 1789. Moscova are și acum grădina cu „Marile realizări...” de pe vremea existenței URSS. La noi, prima expoziție națională din 1906 a condus la finalizarea lucrărilor din Parcul Carol/Parcul Libertății. În prezent, expozițiile și târgurile internaționale (primul în 1970), se organizează pe amplasamentul amenajat în acest scop în vecinătatea Pieței Presii Libere.

(3.041) Idem pct. 3.039/p. 10

(3.042) Idem pct. 3.039/p. 10. O dată cu înființarea grădinii din Londra, se pare că a început să fie folosită noțiunea de „grădină zoologică”, cu varianta sa prescurtată „zoo”.

307. la Hamburg, Carol Hagenbeck organizează un parc zoologic (în baza experiență câpătată la Paris) unde animalele nu mai sunt ținute în cădini concepute în stilul zonei, ci în spații deschise cât mai apropiate de zona de proveniență

pct. 3.039/p. 16. Deși nu satisface toate criteriile, organizarea „sistematică” mai convenabilă practic: permite amenajări și tehnici asemănătoare de întreținere pentru anima de înrudit, teren mai reușe (deoarece pentru aceeași specie nu crează „spați geografic” amenajate adecvat sau construcții diferite), iar înțelegerea evoluției de către vizitatori e mai facilă

pct. 3.039/p. 15

pct. 3.016 /Grădina din Paris a fost înființată în 1793 și are una din cele mai colecții de viețuitoare, de la nevertebrate până la antropoide. Din atracțiile sunt de semnalat: voliera cea mare (cu dimensiunile 37/25/12 m, unde păsările zboară, înotă și chiar ciocănesc); fazaneria construită în hemiciclu; volierele pentru diferite categorii de păsări; pavilionul marilor erbivore; sectorul animalelor sălbatice (din zonele temperate până în zonele ecuatoriale); pavilionul reptilelor și vivariu unde sunt întreținute speciile ce au nevoie de căldură, umiditate și căldură ridicată (ca iguanele, viperele cu corn, camelconii). A se vedea planul grădinii.

Parc zoologic din Londra (situat la nord de Regent's Park) are peste 14 ha și găzduiește circa 6000 specii

pct. 3.039/p. 25

autorii folosesc și termenul de „parc-pădure” dar considerăm că acesta nu se aplică, deoarece în realitate această categorie rezultă, în general, din extinderea unui și ca atare o pădure este racolată în intravilan și supusă amenajărilor pentru a deveni în final un parc (dar mai puțin amenajat) și nu o ca atare cazul unui parc ar deveni cândva pădure...

poate aminti și categoria „Parc de cultură și odihnă”, importată ca terminologie din URSS. În „Mic lexic ilustrat al noțiunilor de sistematizare”, Ed. Tehnică, 1983, p. 204, se dă explicația: „parc cu caracter unicat pentru oraș, amplasat, în general marginal (excentric), folosind elemente naturale adecvate existente (de exemplu „Parcul Tineretului” din București)”

TEO-SLER Marx Carin: „New York” /Editions Jean-Claude Lattès, France, 1992. New York nu avea în secolul trecut decât o singură promenadă numită Battery. În Parcul Central, încă în lucru, se vorbea de o promenadă numită „Central Park” care avea să devină o zonă de recreație amenajată în stilul „parc de cultură și odihnă” (p. 10). În 1965 el fusese deja declarat „monument istoric”.

DEN Robert: „New parks for Paris...” /articol din revista „The Architects Journal” 190-12 07-983

arhitecți care au conceput pentru „Euro Disney” amintim: Michael Graves /Hotelul „New York”, art déco; Robert Stern /„Newport Bay Club”, post modernism; Predock /Hotelul „Santa Fé”, stilul noului Mexic; Antoine Grumbach /Hotelul „Lodge”, amintind de Wright; Frank Gehry /Complexul „Las Vegas” ș.a.

un grup de investitori din Hollywood, s-a gândit să ofere o alternativă spiritului Disneyland-ului „Holy Land”-ul, care va include scene religioase din cele 66 versetele Bibliei iar Mickey Mouse, va fi personajul principal.

Rică: „Parcuri și grădini în România” /Ed. Tehnică, 1958, p. 92-97. Lunca, formată în parc (pe lângă un conac) a primit primele specii exotice, castanii, pe mijlocul sec. XIX, ca apoi între anii 1870-1980 să se acclimatizeze alte specii din Japonia. Dar nu toate cele 500 specii s-au acclimatizat ci numai un număr puțin în 1920 se intensifică cultura exoticelor

pct. 3.056/p. 86. Pădurea de la Băzoa, cu o suprafață de circa 70 ha, a suferit în secolul XIX, defrișări și plantări de esențe deosebite, foarte multe exotice din zona Americii de Nord iar între 1910-1915 s-a realizat aici o colecție valoroasă de plante

... a fost creat un parc în stilul „parc de cultură și odihnă”

Marcus a încercat o reconstituire a faunei parcurselor și redăm și noi acest plan.

pct. 3.016/p. 167

... a fost creat un parc

se amintite pădurile-parc Fontainbleau, Marly, Versailles (sec. XVII-XVIII). În Anglia, se amintesc de la Richmond (sec. XVIII).

Parcul Boulogne (situat în vestul Parisului, între vatra medievală și Sena, având inițial denumirea de Rouvre, apoi de Menus) are circa 900 ha (deci de 4 ori puțin ca în evul mediu) și oferă, în afară de promenade: două hipodroame, mai multe oglinzi de apă, pavilioane, restaurante, un „parc de atracții” (în lacul „Grădini de acclimatizare”), cluburi ș.a.

În pct. 3.016/p. 143: „Partea inferioară a versantului primește razele soarelui o dată mult mai scurtă decât cea superioară; datorită drenajului mai slab al lui, această porțiune apare mai rece și mai umedă. Treimea superioară a versantului înregistrează cele mai mari extreme de temperatură” (ziua din cauza încălzirii datorită expunerii la soare (+), noaptea, din cauza radiației căldurii (-). Tot treimea inferioară este cea mai expusă vântului și cea mai uscată.

În fine, înot, se recomandă ca apa să nu aibă temperatura sub 12°C, să nu fie afectată de o sursă de poluare iar aria destinată acestui mod de destindere să aibă o cât mai lungă durată de expunere la lumina solară, preferându-se expozițiile sudice.

În pct. 3.016/p. 140

În pct. 3.016/p. 147

Se recomandă informare sau poate consulta cap. 4 din lucrarea „Spații verzi” de Filofteia, deja menționată.

În cazul pădurilor de mold, ele sunt favorabile plimbării după 40 ani când partea inferioară a arboratului se degajează de crengi, lumina pătrunde până la sol favorizând creșterea minoră iar arborii capătă personalitate. La pădurile de cvercinee, deschiderea pentru plimbare se va face după prima treime a perioadei de producție (0-120 ani) când, ca și la cele de mold, dispăre desigur vârstărilor.

În codru devine atrăgător când partea inferioară este curățată de crengi, numărul de exemplare nu depășește 200-500 buc/ha, iar subarboratul este puțin răspândit.

În pct. 3.016/p. 149
Se recomandă ca parcul să aibă o suprafață de cel puțin 150 ha care ar urma să primească simultan un număr de 4000 vizitatori (160 vizitatori/ha); 25 ha pajiste de dimensiuni diverse, prezente mai ales în zona de primire; 10 ha destinate drumurilor și parcarilor; minimum 18 ha destinate regenerării și aici se adaugă terenurile ocupate de apă, soluri cu exces de umiditate, stânci etc. /3.016, p. 150.

În pct. 3.016/p. 152

În pct. 3.016/p. 153 Se recomandă ocuparea a nu mai mult de 3% din sup. pădurii cu 4-10 km²/100 ha.

În secolul XIX față de cele anterioare, a rămas în domeniu spațiilor destinate recreării, dar cu deschidere cea mai generoasă către marele public oferind cele mai multe parcuri și parcuri (multe din ele fiind înalte proprietăți princiare sau regale).

În fine, începând cu începutul în sec. XVI ca stradă ce se va naște din fața fostului palat Tuilerie, dar amplasarea de azi o va căpăta numai în sec. XIX (zona verde învecinată Marele și Micul Palat se va finaliza în jurul lui 1900).

În fine, începând cu începutul a se remarca în 1844 (pentru intrarea pavilionului troneon de la sud, inaugurat în 1844) dar amenajările au continuat și în

În fine, începând cu 1844 orașul a început să se dezvolte în jurul parcului de la sud, inaugurat în 1844) dar amenajările au continuat și în
În fine, începând cu 1844 orașul a început să se dezvolte în jurul parcului de la sud, inaugurat în 1844) dar amenajările au continuat și în
În fine, începând cu 1844 orașul a început să se dezvolte în jurul parcului de la sud, inaugurat în 1844) dar amenajările au continuat și în

Bulevardul Gării (azi. Ploiești Sud) se va naște după 1871 (când orașul e racordat la calea ferată), pe un loc vran lucrările terminându-se în cea mai mare parte, în 1888. Din cauza acestei întârzieri, prima treime dinspre centru se va mobiliza „la trotuar” și numai ultimele 2/3 ale bulevardului se vor realiza cu câte o fâșie laterală plantată, destinată plimbării și odihnei.

- (3.112) În țara noastră: Piatra Neamț (deslurile Cozla, Pietricica, Cernogura), Brașov (Tâmpa, Măgior) Iașiul cu cele șapte coline, Suceava, Sighișoara etc.
- (3.113) Ca pătrunderi verzi în trupul orașului putem semna: saua de 16 lacuri, pe o lungime de circa 55 km însoțite de grădini sau parcuri din nordul Bucureștiului (prin amenajările hidraulice realizate pe pârâul Colentina); bazele de agrement realizate pe malurile canalului Bega la Timșoara; „pana” rezultată de-a lungul Someșului Mic la Cluj-Napoca prin aparența „Grădini publice” (1838-1897), a Parcului Sportiv universitar (1933-35) a stadionului (cu amorsele sale) „Ion Minna” (1899; 1958-59) și a amenajărilor de pe Cetățuie (1964-65).

Capitolul 4

ARTA GRĂDINII DE-A LUNGUL TIMPULUI

4.1. CÂTEVA OBSERVAȚII

Am început acest capitol ampendat între „marșarea de-a lungul timpului” și „arta grădinii în timp și spațiu”. În final am revenit la arta grădinii pentru că prima formulare ar fi inclus întreaga gamă de interese ale omului și aspectul utilitar ar fi dominat celelalte aspecte ale acestui spațiu amenajat, obiect de studiu atât al esteticii (în sec. XVIII) cât și al filozofiei (în timpul civilizației chineze, în sec. XIX). Schopenhauer iar recent, în opera lui Rosario Assunto). Ideal din timpuri, ca întruchipare a raiului, paradisului, ea nu poate evita „romosului” în definirea sa, iar acesta la rândul său este, în cazul ei, al calităților estetice ale naturii și ale amenajării / ale intervenției culturale a culturii în relația cu natura, procesul creației în domeniul peisajului / peisajului cultural, de la însușirea primelor semnificații până la înălțarea lui, când, se poate spune, s-a născut „artă”. Într-un anumit fel, arta grădinii devine pe lângă arhitectură, pictură, literatură, „artă” întru înțelesul unei adevărate „aventuri antropologice” și o oglindă a civilizației. Rosario Assunto pretinde ca supunându-o atenției, să nu uităm și de spațiu și timp. La acest început de capitol, lista considerațiilor este mai lungă decât în vedere a „parcurilor”, peisajului (de cele mai multe ori autori chiar opt) milenii. Ne vom opri însă numai la câteva care să explice o anumită metodologie folosită în expunerea infor-

- Pentru rând, pentru această parte a cărții, am folosit numai „grădini” (și nu și pe cel de parc, de exemplu) pentru simplificare, dar în toate cazurile avem datele necesare pentru o departajare a termenilor și pentru că e termenul curent folosit de diverși autori.
- De ce nu s-a făcut o prezentare pe marile etape ale istoriei, antichitate, ev mediu, epocă modernă? Pentru că aceste etape nu s-au succedat într-un continent la altul, de la o națiune la alta iar momentele cheie ale acestei arte (ce nu vizează numai expresia estetică ci și starea de spirit) sunt în strânsă dependență de momentele cruciale ale evoluției culturale, economice, etnofonice sau culturale (sau toate paralele sau în serie sau eludări). Și o prezentare sincronică, vizavi de celelalte arte, ar fi mai ales că mijloacele de „comunicare” cu receptorul sunt interesându-ne modalitățile prin care s-au declanșat etările sufletești și procesarea acestora în structurarea unui sit dat sau unul contrafăcut și înălțat în timp, este vorba într-o serie vizavi de peisaj, arhitectură, literatură, etnie, care ne-a permis să semnalăm aportul acestora la practica amenajării și structurării unor stiluri dar și să observăm cum au asimilat experiențele altor receptări, semnalând și preocupările tehnice, estetice, etnofonice sau etnologice la grădini europene medievale sau „grădini

[illegible]

• Deoarece multe din studiile secolului nostru au demonstrat că războiul mediu nu a fost chiar un mileniu al „întinericului cultural” iar ceea ce a rămas din mileniu a fost, în primul rând, negația culturii europene, imaginea războiului mediu trebuie revizuită și revizuirea trebuie să se facă în funcție de toate celelalte surse disponibile pentru ultima.

4.2. GRĂDINILE MESOPOTAMIEI

În parcul dintre Iardul Fântânii, de unde începe "strada marelor
zării", am văzut la 6000 ani în urmă, grădina sumerilor. "Marelor zării"
se numea, de fapt, intrarea în "Iardul Fântânii", care era, în vremea
orânduirii, o "stradă" de mare importanță, apoi, devenită "stradă" de
"seama reginei Hamurabi" (4000 î. H.), care de atunci a început să
se numească "strada" de "grădina suspendată de zărilor".
Deși nu există nicio mătură din acea vreme, se pare că aceste grădini
s-au putut să "construiască" transformând "străzile" în "terase", în
"muntele grădinar" în același timp în "muntele" și "pater" (1000 î. H.),
grădina "vârfoasă" a mai multe orașe "sumerilor" și "asirienilor" începând
cu anul 1000 î. H. În "strada" de "zării" (1000 î. H.) se pare că aceste
grădini "sumerilor" (1000 î. H.) se pare că aceste grădini "sumerilor"
s-au putut să "construiască" transformând "străzile" în "terase", în
"muntele grădinar" în același timp în "muntele" și "pater" (1000 î. H.),
grădina "vârfoasă" a mai multe orașe "sumerilor" și "asirienilor" începând
cu anul 1000 î. H. În "strada" de "zării" (1000 î. H.) se pare că aceste
grădini "sumerilor" (1000 î. H.) se pare că aceste grădini "sumerilor"

or înalți ce-și infigeau rădăcinile în coloanele umplute cu pământ” și soliditate teraselor. Palmierul (aclimatizat), se crede că a fost creat din cauza credinței că „Izvoarele vieții veșnice se află la rădă-
-puternici” (4.005). Săpături mai noi au semnalat că „... la subsol
-... la rădăcinile palmierului...”. Într-una din terasă
-terasa superioară se găsea un sanctuar” (acolo unde cerul se
-... și unde se putea comunica cu zeii ce preferau orice ridicătu-
-... un observator astronomic”. Raportate la civilizația respecti-
-... ini nu erau un miracol și s-a apreciat că „... ele se încadrau
-tul arhitectural, în religia și în modul de viață al asiro-babilonien-
-). Mai mult, ceea ce noi am trecut în categoria celor „șapte minun-
-fi fost după unii cercetători, doar un grânar deghizat pentru a fi
-eventuali cuceritori sau, pentru cei ce veneau din deșert, un
-... ce apărea ca întruchiparea tuturor speranțelor. Indiferent de
-ate ce-o acordăm sau nu acestor grădini din Asia Mică, ele nu au
-... memoria omenirii o dată cu civilizația ce le-a dat naștere ci și-au
-... stință, e adevărat în lumea imaginarului cel mai mult (în secolele
-... ingerele secolului al XVIII-lea, apoi în secolul al XIX-lea, la auzul
-le renasterii iteliene /4.007/ sau la romanticii din sec. XIX).

4.3. GRĂDINILE EGIPTENE / ANTICE

Nici în acest caz mărturiile nu sunt satisfăcătoare ca informații. Dacă începând din mileniul 4 î. d. H., egiptenii au început amenajarea grădinilor, după ce s-au întors dintr-o expediție în Peninsula de sud, în India, în jurul anului 350 î. d. H., ceea ce s-a putut deduce din existența unor „partere” cultivabile (cu legume, pomi fructiferi, viță de vie etc.) în curtea „teogoră” din anul de 3400/3378 î. d. H. (de aici se poate deduce dintr-o privire de ce s-a spus în timpul prezentării), în Egipt, în epoca anterioară, timpurile au statanțat într-un fel de „încălecare” urbană, înconjurată de șiruri de copaci: curmali, palmieri, sicomori, perșe etc. de obicei, într-o curte în care se afla și un templu, unde se retrăgeau să se bucure de răcoare și intimitate; tot aici mai era o „curte de vie, uneori un mic chioșc...” (4.008). Grădina din curtea „teogoră” era de forma geometrică, în general pătrată, unde se cultivau plante medicinale, narcotizante, folosite pentru leacuri sau ritualuri religioase, plante de agrement sau sacre, încorporând și o motivație utilitară, întrucât se făcea după obiceiul cărașilor, esențiale că se va putea să se găsească pentru a se putea utiliza de bunăvoie și de estetică. În Egipt d’în erau mai mult un produs al lucrărilor hidrotehnice (și nu o condiție a obiectului de arhitectură – locuința), evidențindu-se geometrismul și simetria (perioada 3400-2478 î. d. H.), în urma contactelor cu Orientul. În Egipt s-a tentat a pentru o arhitectură mai rafinată – pentru a amenaja grădini, după 1500 î. d. H. în epoca constructivă pură, deși încă nu se cunoșteau compoziții de grădini. Începând să imagineze și planuri de amenajare a grădinilor, este de înțeles că s-au început să se realizeze „grădini” (între 1408-1372 î. d. H.), idem numărul suprafețelor de teren și al suprafețelor de apă mare diversitate. Apa cu influență, ca și în Egipt, în mare măsură, și în grădini, pe lângă amenajarea grădinilor, a fost mai mult decât o mare, multe, fiecare cu o funcție în sine, de irigație, de alimentare cu apă, de răcoare, de protecție etc. (p. 140).

[illegible]

4.9. GRĂDINILE CHINEZE

[illegible]

[illegible]

4.11. GRĂDINILE EUROPENE MEDIEVALE

[illegible]

[illegible]

4.12. GRĂDINILE ITALIENE

[illegible]

[illegible]

4.13. GRĂDINILE FRANCEZE

[illegible]

[illegible]

Drumul spre capodopera clasicismului francez, parcul de la

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ra în anul 1912) dezvoltat de 1 M. 140, are un caracter predominant
 de sud, dar străluce la orizont de nord, pentru că în apropierea a peste
 zece ani în urmă, de zădărnici, se făcuse o mare descoperire în
 regiunea de sud-est, unde, într-o mină la zădărnici, se găsea
 cărbune în cantități foarte mari. În 1912, la 140, are un caracter
 mai puțin dezvoltat, dar totuși, în mare măsură, pe sud-est, unde se
 află și pentru o vreme, realizări franceze de epocă, după 1950, în anul 1950
 au fost în domeniul de dezvoltare, în anul 1950, au fost în domeniul de
 dezvoltare, în anul 1950, au fost în domeniul de dezvoltare, în anul 1950, au
 fost în domeniul de dezvoltare, în anul 1950, au fost în domeniul de dezvoltare,

4.19 GRĂDINIILE SECOLULUI XX

Mentionăm că nu ne vom ocupa aici și de ultimele decenii care își vor găsi o tratare mai generoasă în cap. 7.

La începutul secolului nostru, conceptul grădinii ca „spatiu de
„cult în aer liber” (4151) câștiga teren, „faciano furor, peste tot” cum remarcă
Marie Luise Goshen în 1920 („Besondere der Gartenkunst”). În aceea
și perioadă se dezvoltă constituirea în mod iremediabil a „spațiului exterior”
nu numai a altmarea conceptului de grădină (4152), ci și a necesității de
realizări constructive-grădini. Această necesitate subliniează deosebit
atrăgătoare atenția asupra necesității de strălucire egală între om și natură,
„terrenul” și „terrenul” al tradiției vădit de Walter Benker, „a căm
nere de adevărată” (4153) și „a căm” (4154) „fără a fi” (4155) „fără a fi”
„fără a fi” (4156) „fără a fi” (4157) „fără a fi” (4158) „fără a fi” (4159) „fără a fi”
„fără a fi” (4160) „fără a fi” (4161) „fără a fi” (4162) „fără a fi” (4163) „fără a fi”
„fără a fi” (4164) „fără a fi” (4165) „fără a fi” (4166) „fără a fi” (4167) „fără a fi”
„fără a fi” (4168) „fără a fi” (4169) „fără a fi” (4170) „fără a fi” (4171) „fără a fi”
„fără a fi” (4172) „fără a fi” (4173) „fără a fi” (4174) „fără a fi” (4175) „fără a fi”
„fără a fi” (4176) „fără a fi” (4177) „fără a fi” (4178) „fără a fi” (4179) „fără a fi”
„fără a fi” (4180) „fără a fi” (4181) „fără a fi” (4182) „fără a fi” (4183) „fără a fi”
„fără a fi” (4184) „fără a fi” (4185) „fără a fi” (4186) „fără a fi” (4187) „fără a fi”
„fără a fi” (4188) „fără a fi” (4189) „fără a fi” (4190) „fără a fi” (4191) „fără a fi”
„fără a fi” (4192) „fără a fi” (4193) „fără a fi” (4194) „fără a fi” (4195) „fără a fi”
„fără a fi” (4196) „fără a fi” (4197) „fără a fi” (4198) „fără a fi” (4199) „fără a fi”
„fără a fi” (4200) „fără a fi” (4201) „fără a fi” (4202) „fără a fi” (4203) „fără a fi”
„fără a fi” (4204) „fără a fi” (4205) „fără a fi” (4206) „fără a fi” (4207) „fără a fi”
„fără a fi” (4208) „fără a fi” (4209) „fără a fi” (4210) „fără a fi” (4211) „fără a fi”
„fără a fi” (4212) „fără a fi” (4213) „fără a fi” (4214) „fără a fi” (4215) „fără a fi”
„fără a fi” (4216) „fără a fi” (4217) „fără a fi” (4218) „fără a fi” (4219) „fără a fi”
„fără a fi” (4220) „fără a fi” (4221) „fără a fi” (4222) „fără a fi” (4223) „fără a fi”
„fără a fi” (4224) „fără a fi” (4225) „fără a fi” (4226) „fără a fi” (4227) „fără a fi”
„fără a fi” (4228) „fără a fi” (4229) „fără a fi” (4230) „fără a fi” (4231) „fără a fi”
„fără a fi” (4232) „fără a fi” (4233) „fără a fi” (4234) „fără a fi” (4235) „fără a fi”
„fără a fi” (4236) „fără a fi” (4237) „fără a fi” (4238) „fără a fi” (4239) „fără a fi”
„fără a fi” (4240) „fără a fi” (4241) „fără a fi” (4242) „fără a fi” (4243) „fără a fi”
„fără a fi” (4244) „fără a fi” (4245) „fără a fi” (4246) „fără a fi” (4247) „fără a fi”
„fără a fi” (4248) „fără a fi” (4249) „fără a fi” (4250) „fără a fi” (4251) „fără a fi”
„fără a fi” (4252) „fără a fi” (4253) „fără a fi” (4254) „fără a fi” (4255) „fără a fi”
„fără a fi” (4256) „fără a fi” (4257) „fără a fi” (4258) „fără a fi” (4259) „fără a fi”
„fără a fi” (4260) „fără a fi” (4261) „fără a fi” (4262) „fără a fi” (4263) „fără a fi”
„fără a fi” (4264) „fără a fi” (4265) „fără a fi” (4266) „fără a fi” (4267) „fără a fi”
„fără a fi” (4268) „fără a fi” (4269) „fără a fi” (4270) „fără a fi” (4271) „fără a fi”
„fără a fi” (4272) „fără a fi” (4273) „fără a fi” (4274) „fără a fi” (4275) „fără a fi”
„fără a fi” (4276) „fără a fi” (4277) „fără a fi” (4278) „fără a fi” (4279) „fără a fi”
„fără a fi” (4280) „fără a fi” (4281) „fără a fi” (4282) „fără a fi” (4283) „fără a fi”
„fără a fi” (4284) „fără a fi” (4285) „fără a fi” (4286) „fără a fi” (4287) „fără a fi”
„fără a fi” (4288) „fără a fi” (4289) „fără a fi” (4290) „fără a fi” (4291) „fără a fi”
„fără a fi” (4292) „fără a fi” (4293) „fără a fi” (4294) „fără a fi” (4295) „fără a fi”
„fără a fi” (4296) „fără a fi” (4297) „fără a fi” (4298) „fără a fi” (4299) „fără a fi”
„fără a fi” (4300) „fără a fi” (4301) „fără a fi” (4302) „fără a fi” (4303) „fără a fi”
„fără a fi” (4304) „fără a fi” (4305) „fără a fi” (4306) „fără a fi” (4307) „fără a fi”
„fără a fi” (4308) „fără a fi” (4309) „fără a fi” (4310) „fără a fi” (4311) „fără a fi”
„fără a fi” (4312) „fără a fi” (4313) „fără a fi” (4314) „fără a fi” (4315) „fără a fi”
„fără a fi” (4316) „fără a fi” (4317) „fără a fi” (4318) „fără a fi” (4319) „fără a fi”
„fără a fi” (4320) „fără a fi” (4321) „fără a fi” (4322) „fără a fi” (4323) „fără a fi”
„fără a fi” (4324) „fără a fi” (4325) „fără a fi” (4326) „fără a fi” (4327) „fără a fi”
„fără a fi” (4328) „fără a fi” (4329) „fără a fi” (4330) „fără a fi” (4331) „fără a fi”
„fără a fi” (4332) „fără a fi” (4333) „fără a fi” (4334) „fără a fi” (4335) „fără a fi”
„fără a fi” (4336) „fără a fi” (4337) „fără a fi” (4338) „fără a fi” (4339) „fără a fi”
„fără a fi” (4340) „fără a fi” (4341) „fără a fi” (4342) „fără a fi” (4343) „fără a fi”
„fără a fi” (4344) „fără a fi” (4345) „fără a fi” (4346) „fără a fi” (4347) „fără a fi”
„fără a fi” (4348) „fără a fi” (4349) „fără a fi” (4350) „fără a fi” (4351) „fără a fi”
„fără a fi” (4352) „fără a fi” (4353) „fără a fi” (4354) „fără a fi” (4355) „fără a fi”
„fără a fi” (4356) „fără a fi” (4357) „fără a fi” (4358) „fără a fi” (4359) „fără a fi”
„fără a fi” (4360) „fără a fi” (4361) „fără a fi” (4362) „fără a fi” (4363) „fără a fi”
„fără a fi” (4364) „fără a fi” (4365) „fără a fi” (4366) „fără a fi” (4367) „fără a fi”
„fără a fi” (4368) „fără a fi” (4369) „fără a fi” (4370) „fără a fi” (4371) „fără a fi”
„fără a fi” (4372) „fără a fi” (4373) „fără a fi” (4374) „fără a fi” (4375) „fără a fi”
„fără a fi” (4376) „fără a fi” (4377) „fără a fi” (4378) „fără a fi” (4379) „fără a fi”
„fără a fi” (4380) „fără a fi” (4381) „fără a fi” (4382) „fără a fi” (4383) „fără a fi”
„fără a fi” (4384) „fără a fi” (4385) „fără a fi” (4386) „fără a fi” (4387) „fără a fi”
„fără a fi” (4388) „fără a fi” (4389) „fără a fi” (4390) „fără a fi” (4391) „fără a fi”
„fără a fi” (4392) „fără a fi” (4393) „fără a fi” (4394) „fără a fi” (4395) „fără a fi”
„fără a fi” (4396) „fără a fi” (4397) „fără a fi” (4398) „fără a fi” (4399) „fără a fi”
„fără a fi” (4400) „fără a fi” (4401) „fără a fi” (4402) „fără a fi” (4403) „fără a fi”
„fără a fi” (4404) „fără a fi” (4405) „fără a fi” (4406) „fără a fi” (4407) „fără a fi”
„fără a fi” (4408) „fără a fi” (4409) „fără a fi” (4410) „fără a fi” (4411) „fără a fi”
„fără a fi” (4412) „fără a fi” (4413) „fără a fi” (4414) „fără a fi” (4415) „fără a fi”
„fără a fi” (4416) „fără a fi” (4417) „fără a fi” (4418) „fără a fi” (4419) „fără a fi”
„fără a fi” (4420) „fără a fi” (4421) „fără a fi” (4422) „fără a fi” (4423) „fără a fi”
„fără a fi” (4424) „fără a fi” (4425) „fără

[illegible]

(4.007) Idem pct. 4.004/p. 29

(4.009) Idem pct. 4.004/p. 34

(4.010) Idem pct. 4.004/p. 34. Grădina reginei Hatchepsut (o Semiramis egipteană „... era de fapt, grădina unui templu dedicat zeului Amon la Del-el Bahari...” pe terase fiind aduse esențe aromatice din Persia, Palestina, Siria (predominând smirna) iar copacul cel mai înalt – sicomorul – va fi considerat „sanctuarul zeului.”

Amenophis al IV-lea (1370-1352) și soției sale Nefertite. În epoca clasică grădinile egiptene vor fi o sursă pentru flori și tot atunci va ajunge în Europa „gustul pentru ghirlande și coroane”.

pentru dialogul cu zeii, la egipteni, grădina era cadrul unde se putea câștiga favoruri din partea unor zeiități ca Osiris sau Hathor.

(4.013) GRIMAL, Pierre: „L'art des jardins”, Paris, 1959, p. 17

ce aparțin Orientului medieval.

„grădină” iar preluat de Xenophon (născut la sf. sec. VI î. d. H.) va deveni „paradis”. De reținut că „paradisul” nu a avut la persani sensul de „pădure sacră” ca la grădina din Mesopotamia sau Grecia.

(4.016) Idem pct. 4.004/p. 36

(4.017) Idem pct. 4.004/p. 38

(4.018) Idem pct. 4.004/p. 40

bogăția roadelor din aceasta.

(4.020) NEGRUȚIU, Filofteia: „Spații verzi”, Ed. Didactică și Pedagogică, 1980, p. 26

(4.021) Idem pct. 4.004/p. 54. „O villa” era compusă dintr-o casă cu dependințele ei și parcul (?) sau o grădină mai mică sau un complex de grădini legate toate într-o compoziție unitară, înconjurată de un peisaj care și acesta intră în viziunea de ansamblu. Locuința era prevăzută cu un atrium deschis spre în afară și un portic ce

acestor reședințe în rural, porticul va ajunge „o piesă de bază a grădinii” de unde și expresia de „portice-grădini” iar în cele mai avansate cazuri, atriumul va fi înlocuit cu „patio-ul” unde colonada și porticul câștigă tot mai multă importanță.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

„Patio-ul” este o zonă de agrement, unde se poate desfășura activități de recreație.

- (4.025) Idem pct. 4.013: „La origine, grădina peisagistică romană nu era deci altceva decât un tablou proiectat în trei dimensiuni în spațiu, o dioramă construită cu materiale adevărate ale naturii. Și se înțelege că o astfel de grădină exprima o sensibilitate romană, conservând amprente artei elenistice.”
- (4.026) Idem pct. 4.004/p. 56 „La început grădinarii erau numiți în textele latine «topiarii», adică peisagisti, iar arta lor, «ars topiaria». Mai târziu, sensul ... s-a restrâns, reducându-se doar la arta de a tăia copaci, o artă care se dezvoltă târziu la romani ... adică prin secolul II e.n.”
- (4.027) Idem pct. 4.004/p. 58
- (4.028) FAJRE, Élie: *Istoria artei* vol. II, Ed. Meridiane, 1970, p. 201. Deși sub impactul vicilor și al luxului, Bizanțul reprezenta totuși ordinea Romei, ... opulența Babilonului, curiozitatea Atenei” dar ... și singurul focar luminos în mijlocul nopții” (faza tulbură a năvălirilor barbare în Europa)
- ... se spune că „Din ornamentele unei fântâni puteau, de pildă, țâșni nu doar apă ci și sucuri de fructe, vin sau parfumuri.”
- (4.030) Cele mai răspândite și caracteristice Bizanțului, erau fântânile realizate dintr-un bazin rotund ... în mijlocul căruia o coloană se termina cu o vază din care țâșnea un jet de apă, iar pe marginea acestei vase, un porumbel bea apă” (p. 71)
- (4.031) Idem pct. 4.004/p. 73
- ... tina vegetatilor; de la romanii elenizați: colonadele, porticurile, patile, pavilioanele; de la bizantini: arta hidrolică, automatele, dispunerea în centru a bazinelor cu motiv decorativ central, vegetalul artificial (arborii din meta prețioși), surprizele.
- (4.033) Arabii erau consumatori de hașis și n-ar fi exclus ca cei ce au dat naștere poveștilor din „1001 de nopți” să fi născocit și multe din renumitele grădini-paradis.
- ... centrul Peninsulei Iberice, unde foștii nomazi devin sedentari și ridică cetăți (încă când și aici, o interdicție a Coranului) dedicându-se la o viață de lux.
- (4.035) BARRUCAND Marianne, BEDNARZ Achim: „Moorish Architecture in Andalusia” / *Eo Taschen*, 1992. În această lucrare, istoria cuceririi arabe (cu o etapizare a prezenței arabe în Peninsula Iberică) este însoțită de cea a evoluției urbanului și arhitecturii, inclusiv cu prezentarea grădinilor. Unele date vor fi luate în continuare din această sursă
- ... apare un «Lexicon al plantelor» ce va devansa cu mult timp înainte ideea sistematică în studiu botanici, a lui Linné (1707-1778)
- (4.037) Idem pct. 4.004/p. 88
- (4.038) Idem pct. 4.035)
- ... ghiulară, cu un bazin de aceeași formă la mijloc, axul longitudinal al acestuia continuându-se în cea de-a șaptea arcadă (de mijloc) și în plan secund, în mijlocul turnului Comarex. Incinta cu două niveluri pe laturile lungi, este foarte reținută ca expresie arhitecturală iar vegetalul, devenit două prismele verzi foarte alungite /gardul viu, este la fel de sobru. ✓
- (4.040) Idem pct. 4.028/p. 77
- ... yoga) și „aduce cu ei un simbolism vegetal nou”. În taoism omul este microcosmosul ce reflectă macrocosmosul, munții sunt scheletul, iar apele, sângele naturii. Această filozofie va duce la cultul apelor și al munților în grădina chineză
- (4.042) Idem pct. 4.004/p. 96
- (4.043) Idem pct. 4.004/p. 97
- (4.044) Idem pct. 4.028/p. 76, după M. Paléologue: „L'art chinois”.
- (4.045) Idem pct. 4.004/p. 97, 98, 100
- (4.046) Idem pct. 4.028/p. 82
- (4.047) Idem pct. 4.004 /Yuan Yeh, în tratatul său de grădinărit din sec. XVII analizează și posibilitățile poetice ale apei. Se reține de aici: în pavilioane, pe malul elestelor, se contemplă răsăritul de lună, se tăie muzică pe cerul dintr-un pavilion

afla pe margine unui ciesteu și era destinat competițiilor poetice: după o temă dată trebuia compus un poem în timp ce o mică cească pe o farfurioară, plutea de la un capăt la celălalt al unui canal ce străbătea pavajul unui pavilion, stabilind timpul acordat competiției. Senzui curgerii era Sud (unde apa era din abundență) – Nord (unde lipsea); așa a apărut un fel de «prezență a absenței», albia fără apă, plină de oietre și nisip, dar care-ți impunea lizivă curgerii.

înțelepciunea, nobilietea spirituală”. De altfel, toate florile, la chinezi, erau niște simboluri.

- 4.049) Idem pct. 4.004/p. 107. Prunul, ca și alți arbori, prin unirea unui trunchi noduros (efect căutat) cu florile gingașe, trebuia să reprezinte unitatea contrastelor, exprimată prin unirea dintre cele două elemente simbol: Yang (pozitiv, vertical, masculin etc.) și Yin (negativ, orizontal, feminin etc.).

„... în viziunea japoneză, natura este un model de echilibru și armonie, o creație perfectă care corespunde tuturor cerințelor pe care trebuia să le îndeplinească o operă de artă. Nu este o imitație directă a naturii, dependentă servil de anumite tipuri de scene sau motive peisagere, nici rezultatul unei activități de schematizare care să violenteze elementele naturale ale compoziției, ci este mai curând o expresie a ideilor artistice și a unor conceptii ce au apărut dintr-o simțire adâncă față de natură” (vezi 4.002/p. 112).

„... în relația japonezului cu elementele înșuflețite și năuflețite din natură, era de iubire. „Sento înseamnă «drumul zeilor»: a pricepe natura, a intra în raporturi spirituale cu ea și a urma în egalitatea ei, înseamnă a urma drumul zeilor”.

- 4.050) „... în viziunea japoneză, natura este un model de echilibru și armonie, o creație perfectă care corespunde tuturor cerințelor pe care trebuia să le îndeplinească o operă de artă. Nu este o imitație directă a naturii, dependentă servil de anumite tipuri de scene sau motive peisagere, nici rezultatul unei activități de schematizare care să violenteze elementele naturale ale compoziției, ci este mai curând o expresie a ideilor artistice și a unor conceptii ce au apărut dintr-o simțire adâncă față de natură” (vezi 4.002/p. 112).

amplasat de obicei pe o insulă și, fără altă vegetație în jur) sau broșca festoasă semnifică nemunrea.

persic în luna martie, cea de cireș japonez în aprilie, gacinele (asemănătoare florii de salcâm) în mai, stânjenel în iunie, lotusul în iulie, crizantema (mult îndrăgită) în octombrie.

- 4.051) „... în viziunea japoneză, natura este un model de echilibru și armonie, o creație perfectă care corespunde tuturor cerințelor pe care trebuia să le îndeplinească o operă de artă. Nu este o imitație directă a naturii, dependentă servil de anumite tipuri de scene sau motive peisagere, nici rezultatul unei activități de schematizare care să violenteze elementele naturale ale compoziției, ci este mai curând o expresie a ideilor artistice și a unor conceptii ce au apărut dintr-o simțire adâncă față de natură” (vezi 4.002/p. 112).

Chiar și pe un teren foarte mic „cât o frunte de pisică”, compoziția avea trei părți: un „pavilion” (de obicei în stânga), un „pavilion” (de obicei în dreapta) și un „pavilion” (de obicei în mijloc). Ceremonia zenbuddhistă a ceaiului, era un „exercițiu prin care se dobândește înțelegerea naturii și a armoniei dintre om și natură”.

- 4.052) „... în viziunea japoneză, natura este un model de echilibru și armonie, o creație perfectă care corespunde tuturor cerințelor pe care trebuia să le îndeplinească o operă de artă. Nu este o imitație directă a naturii, dependentă servil de anumite tipuri de scene sau motive peisagere, nici rezultatul unei activități de schematizare care să violenteze elementele naturale ale compoziției, ci este mai curând o expresie a ideilor artistice și a unor conceptii ce au apărut dintr-o simțire adâncă față de natură” (vezi 4.002/p. 112).

reprezentat în viziunea japoneză, natura este un model de echilibru și armonie, o creație perfectă care corespunde tuturor cerințelor pe care trebuia să le îndeplinească o operă de artă. Nu este o imitație directă a naturii, dependentă servil de anumite tipuri de scene sau motive peisagere, nici rezultatul unei activități de schematizare care să violenteze elementele naturale ale compoziției, ci este mai curând o expresie a ideilor artistice și a unor conceptii ce au apărut dintr-o simțire adâncă față de natură” (vezi 4.002/p. 112).

- 4.053) „... în viziunea japoneză, natura este un model de echilibru și armonie, o creație perfectă care corespunde tuturor cerințelor pe care trebuia să le îndeplinească o operă de artă. Nu este o imitație directă a naturii, dependentă servil de anumite tipuri de scene sau motive peisagere, nici rezultatul unei activități de schematizare care să violenteze elementele naturale ale compoziției, ci este mai curând o expresie a ideilor artistice și a unor conceptii ce au apărut dintr-o simțire adâncă față de natură” (vezi 4.002/p. 112).

rolul de „apără” otăpânul de duhurile rele), apoi în curte un pavilion pe două niveluri iar în jurul acestuia, trei grădini (o grădină a pietrelor cu un râu imaginar și pod, o grădină minaturală în nord și o treia cu un crâng de bambus, izvor, un loc al crizantemelor și un templu), despărțite prin garduri de bambus sau tufisuri, dar toate vizibile din verandele casei.

- (4.059) O grădină monastică (după pătrunderea ei în lumea monahală europeană a ideii de grădină-paradis), se compunea în secolul XII, dintr-o pașiste cu un izvor sau fântână la mijloc, al căreia bănci devenind mai ales în mănăstirile benedictine un loc de meditație și într-un fel și o imagine a paradisiului terestru, mai ales după introducerea rozariului, ce aduce cuioare și parfum.
- (4.060) Trandafirul va ajunge din Orient în Europa, pe filiera Grecia, Sicilia iar în mănăstiri, grădina de trandafiri va deveni un loc al meditației.
- (4.061) ... crâng imens, cu pășări și o fântână. Mai apoi el va deveni renumit prin eminiunile Hood nului, ... în realitate o serie de automate, oglinzi anamorfotice și mașini ... bilitatea cuprinderii peisajului cu vederea, un pavilion, o capelă și mai multe volane
- (4.062) Primul tratat „Despre plante” („De vegetabilibus”), a fost elaborat înainte de 1280, de călugărul dominican Albertus Magnus, ce vorbește și de cultura grădinilor aceluși timp. Al doilea, al călugărului dominican bolognez Piero dei Crescenzi, „Despre confortul vieții rurale” („Opus ruralium commodorum”), preluând și unele idei de la primul, distinge trei categorii de grădini („verger”): sacre (amintind pe cele mănăstirești, de început), seniorele și regale. La ultimele, el pretinde o oracionare a elementelor (ce va deveni o trăsătură a viitoarelor grădini clasice), asocierea terenului plat cu un masiv plantat (destinat animalelor sălbatice), prezența cicostezilor și a volierelor dar și „... deschise”, mărginite de arbori (o premică) și de ascundera, folosirea altitudinilor-fanteziste („Arta grădinii”, p. 145)
- (4.063) Idem pct. 4.004/p. 150. Aceeași sursă și-n continuare.
- (4.064) Dintre tratate, cel mai reprezentativ pentru epocă este cel al venețianului Francesco Colonna (scris în 1467), „Visul lui Polifilo” („Hypnerotomachia Poliphili”) care tratează natura ca pe un obiect de arhitectură, o aserveste geometriei și o împinge spre artificial (grădina sa incluzând alte trei: una de sticlă, alta de mătăse și o alta ca un labirint).
- (4.065) Dintre arhitecții peisagiști amintim: Leon Battista Alberti (Gr. de la Quaracchi/Florența); Giuliano da Sangallo (Gr. lui Lorenzo Magnificul/Florența); Bramante (Gr. Belvedere de la Vatican, unde va fi urmat de Pirro Ligorio); Rafael (Gr. Madama/Roma, participând în final și da Sangallo); Pirro Ligorio (Gr. d’Este/Tivoli și cele amintite mai înainte) etc.
- (4.066) Idem pct. 4.004. Dacă grădinile vilei din Guarachi s-au remarcat mai mult prin temele compoziției (aglomerația de elemente împingându-le spre rangul de pre-renescent ... .. Lazzaro Mantovani lăsa apăsătoare ... .. peisajul ... .. tate pe ... .. iran,amentelor vegetale, cen ... .. sculptură dar și pentru faptul că devenise o adevărată academie de filozofie și arte ... .. teorial și prin colecția de statui a papei, constituindu-se, poate, în primul muzeu de sculptură în aer liber, model urmat de multe exemple ale barocului.
- (4.067) Idem pct. 4.004/p. 165. Villa Castello (începută în 1538) va fi concepută de un maestru de decoruri pentru aerbân, Nicolo Pericoli, „înovația” lui materializându-se în acuzarea axei accesului (încoprit de arbori și canale), introducerea a două „grădini secrete” pe intrarea vilei și a unei oranjerii în grădina dezvoltată la o cotă mai ridicată ... .. ce”) și repunerii în drepturi a temeliei grotoci.
- (4.068) ... arh. Pirro Ligorio își încep existența în 1544, fiind situate pe o înălțime a falciei râului Anio, de unde se poate admira nu numai panorama Romei (spre S-E), ci și munții (spre N-E). Planul rectangular este structurat pe o suită de cinci terase, situate în fața vlei și care, văzute de jos, par o dezvoltare în trepte a fațadei principale a vilei. Din fața vilei, pornește o alee principală care corespunde axei principale, iar la capătul acestei perspective se află o cascadă și Fântâna Balaurilor. ... cunoscută este „Aleea celor o sută de fântâni”, care merge din coasta muntelui de

la Grotta Sibille, spre cealaltă extremitate, unde se află «mica Romă», o dioramă a Romei antice văzută în secolul al XVI-lea. Se poate deace că aici nu avem de a face cu o grădină destinată relaxării sau meditației, ci admirației. «Sunetul orgii hidraulice, al apei celor o sută de fântâni (ambele performanțe ale epocii n. n.), foșnetul chiparsoailor, jocul de umbră și lumină reflectat în bazinele ce strălucesc în extremitatea fiecărei terase, zgomotul cascadelor, multitudinea imaginilor oferite de formele sculpturale, copleșesc pe vizitator. Tivoli, cu terasele sale suprapuse, cu zecile de balustrade, de statui, cu zecile de animale, măști, păsări, este o simfonie naturală executată de o orchestră imensă». Pentru Rilke, ea era «grădina cântătoare».

(4.069) Idem pct. 4.004/p. 183

... Gailon (lângă Roissy). Blois, Verneuil (pe Oise), Saint-Germain en Laye ș.a.

... și canale în ieșăni, dar și prin „broderiile” parterelor florale (oferite printru de pe terase) și nu în ultimul rând, prin sublinierea importanței arhitecturii în compoziția grădinii („ce continuă cu un parc care ajunge până la pădurea din apropiere”).

... un loc bine stabilit, o vom întâlni în mai multe lucrări ca: „Tratat de grădinărit după legile naturii și artei” /1638, de Jacques Boiceau, „Teatrul suprafețelor plane ex. al grădinilor” /1651, de Claude Mollet sau „Grădinile plăcerii” /1651).

... lor (divinități feminine ce locuiau în păduri, munti). În Italia renascentistă vor fi renumite grădinile de la Medici (la Florența) și la Farnese (la Roma). Versailles și cea construită pentru Caterina de Medici în grădina de la Tuileries.

... muzeu (ca în grădina Belvedere/Vatican), nici simple elemente ale decorului, nici amintiri ale sacralului (ca la greci și romani), — ci simboluri și alegorii ale vieții aristocratice cotidiene”.

... arabă

... pe eșama unei axe centrale (ce trecea prin mijlocul castelului simetric cu un dom pe centru) și a două axe secundare, piesa dominantă a compoziției fiind castelul. Iar ... verzi și vegetația împrejurimilor.” El era destinat serbărilor fastuoase, dar nu-l lipsea nici grotă, nici epăuile întinse.

... Din cele 1200 piese acvatice amintim: Marele canal, Bazinul lui Apollo, Parterul apei, Bazinul Latonei, bazinele anotimpurilor, Bazinul lui Neptun, Piramida apelor, arteleziile, cascadele.

... numai 815 ha.

... renumitului fabulist, și „dincolo de execuția lor perfectă ... invite la reflecție despre caracterele oamenilor din vremea lui ... Ludovic al XIV-lea și dintotdeauna.”

... aceea, în strădania lor de a rivaliza cu nobilii din Italia și Franța, vor da atenție nu ... vizită. Cum e domnul, așa e și grădina.”

(4.081) Idem pct. 4.004/p. 194

- 1458-1800" (Ed. Benedikt Taschen, 1992, p. 132, 133. După realizarea „Grădinii noi” din 1699, la Herrenhausen se va mai adăuga: o orangerie (1720), un pavilion pentru bibliotecă (1816), o nouă „grădină” /Georgengarten/ 1818, un mauzoiu 1845
- (4.083) Idem pct. 4.082/p. 133
- va mai rămâne decât marea terasă (opusă curții de onoare) ce va face legătura între palat și Sprea, printr-o suită de parter, însoțite până la marele bazin de lângă râu, de două arboriamente laterale de arbori.
- (4.086) Idem pct. 4.082/p. 156. Lucrările de la jumătatea sec. XVII de la Castelul Schwetzingen se vor remarcă prin trăsura gigantului cerc (mobilat la mijloc de fântâna «Arion») delimitat pe o parte de fostul castel și cele două aripi în sector de cerc (o orangerie și spațiul de festivități), iar spre „marele lac”, de trasee ce-l umbrănesc circumferința. O „Grădină turcească” (cu moschee), o „Casă a băilor”, „Marele lac” (care finalizează axul central ce pleacă de la castelul devenit palat), teatrul în aer liber, canalul perimetral parcului, templul lui Apollo, sunt elementele ce definesc caracterul acestui parc.
- (4.087) Idem pct. 4.082/p. 157. Castelul de la Ludwigsburg este un exemplu de baroc în Prusia, nu are un ax comun cu acestea iar bazinul cu fântână sculpturală în mijloc, are o formă tipică rococo și dimensiuni mici.
- (4.088) Idem pct. 4.082/p. 158. Castelul de la Stolzenburg este un exemplu de baroc în Prusia, nu are un ax comun cu acestea iar bazinul cu fântână sculpturală în mijloc, are o formă tipică rococo și dimensiuni mici.
- (4.089) Idem pct. 4.004/p. 194, 195
- (1678-1711) iar faza de după 1775, Mariei Tereze, ce a înconjurat Viena cu multe parcuri, a avut ca exemplu reprezentarea parcului la Versailles, cu grupuri de statui și împodobiți cu statui, fântâna lui Neptun și fântâna „Schöner Brunner”
- (4.091) Idem pct. 4.004/p. 212
- (1711-1717) iar faza de după 1775, Mariei Tereze, ce a înconjurat Viena cu multe parcuri, a avut ca exemplu reprezentarea parcului la Versailles, cu grupuri de statui și împodobiți cu statui, fântâna lui Neptun și fântâna „Schöner Brunner”
- (4.092) Idem pct. 4.004/p. 213
- (1711-1717) iar faza de după 1775, Mariei Tereze, ce a înconjurat Viena cu multe parcuri, a avut ca exemplu reprezentarea parcului la Versailles, cu grupuri de statui și împodobiți cu statui, fântâna lui Neptun și fântâna „Schöner Brunner”
- (4.093) Idem pct. 4.082/p. 118
- (1711-1717) iar faza de după 1775, Mariei Tereze, ce a înconjurat Viena cu multe parcuri, a avut ca exemplu reprezentarea parcului la Versailles, cu grupuri de statui și împodobiți cu statui, fântâna lui Neptun și fântâna „Schöner Brunner”
- (4.094) Idem pct. 4.082/p. 119
- (1711-1717) iar faza de după 1775, Mariei Tereze, ce a înconjurat Viena cu multe parcuri, a avut ca exemplu reprezentarea parcului la Versailles, cu grupuri de statui și împodobiți cu statui, fântâna lui Neptun și fântâna „Schöner Brunner”
- (4.095) Idem pct. 4.082/p. 120
- (1711-1717) iar faza de după 1775, Mariei Tereze, ce a înconjurat Viena cu multe parcuri, a avut ca exemplu reprezentarea parcului la Versailles, cu grupuri de statui și împodobiți cu statui, fântâna lui Neptun și fântâna „Schöner Brunner”
- (4.096) Idem pct. 4.082/p. 121
- (1711-1717) iar faza de după 1775, Mariei Tereze, ce a înconjurat Viena cu multe parcuri, a avut ca exemplu reprezentarea parcului la Versailles, cu grupuri de statui și împodobiți cu statui, fântâna lui Neptun și fântâna „Schöner Brunner”
- (4.097) Idem pct. 4.082/p. 122
- (1711-1717) iar faza de după 1775, Mariei Tereze, ce a înconjurat Viena cu multe parcuri, a avut ca exemplu reprezentarea parcului la Versailles, cu grupuri de statui și împodobiți cu statui, fântâna lui Neptun și fântâna „Schöner Brunner”
- (4.098) Idem pct. 4.004/p. 255

...rată de parc printr-un drum ce șerpule de-a lungul unui pârâu, el propune legarea celor două entități printr-un tunel-criptoportic, al cărui pereți erau acoperiți cu mostre de minerale prețioase (cu funcția de instruire) iar printr-un anume sistem optic „perețele interiorului devenea un fel de ecran pe care se proiecta imaginea întoarsă a râului ce însoțea drumul...” De la tunel, o alee labirintică ducea pe un deal unde „... o boltă de vândeșă deseă forma un fel de lunetă îndreptată spre râu. Un obelisc și câțiva chiparoși reprezentau «temele exotice»...”

...exclamația de mirare) realizată dintr-un gard viu scund și un șant, permițându-se „continuarea” grădinii în peisaj.

(4101) Idem pct. 4.082/p. 204-211

(4102) Idem pct. 4.004/p. 258, 260

(4103) Idem pct. 4.082/p. 212

...săle depășeau posibilitățile peisajului. În amenajări, deviza sa era «grass the very door». Blenheim se consideră a fi un sumum a artei lui Brown pe o situație dată.

(4105) Idem pct. 4.082/p. 192

(4106) Idem pct. 4.082/p. 187

(4107) STRONG Roy: „Royal Gardens” /BBC Books – Conran Octopus, p. 97

(4108) Idem pct. 4.020/p. 38

...și în însemnările sale „Căldătorie patriarhului Macarie” (tatăl său) oferă multe informații despre realitatea vremii.

(4110) MARC JIS Rică: „Parcuri și grădini în România” /Ed. Tehnică, 1958

...teulul către care era orientată fațada principală. La Moșoasa, unde loagia este de asemenea orientată către lac, grădina organizată geometric, coboară prin intervenții discrete de la palat spre apă.

... (palate, plus o biserică) între Valea Banuluiului și dealul Cetățuții. O descriere a acestei curți de la Frumoasa o dă ambasadorul James Porter și abatele R. G. Bosovich: „Palatele bogat decorate cu aurituri și lucrări de artă, erau înconjurate de două grădini, una de fructe și alta de plimbare, lacul e format dintr-un izvor ce curge de la picioarele colinelor și e oprit de un dig puternic, întărit cu pâr și pământ și care e aproape de 1/2 milă de lung (cca. 800 m n.n.). În mijlocul digului e un canal prin care se scurge apa la o moară apropiată. Lacul e plin de pește și are și bărci de plimbare”

...partene cu flori și vegetație tunsă pentru delimitare), ocupa terasa până la gardul viu (din carpen tuns, străpuns ritmic de un șir de piloni din zidărie albă), de unde se cobora panta trecând printr-o poartă (din țesătură sub formă de paralelipiped), iar la capătul scării, pe terasa inferioară se afla în axul compoziției, bazinul cu formă geometrică de factură barocă. Delimitarea terasei cu bazin față de încă, se făcea printr-un canal.

...Jos, Cisteul de Mureș, Jibou, Veța, Brâncovinești, Dumbrăvioara, Corunca, Criș, Târnăveni, Cetatea de Baită etc.

(4116) Promenade apar la Sibiu, Cluj, Brașov dar și la Miercurea Ciuc, Făgăraș, Mediaș, ... de alte amenajări.

...pentru amenajarea unei promenade; 1838/ primul proiect; 1865/ sunt gata alese ax și colateralele; 1866/ se realizează lacul; după 1871/ se intensifică plantările; 1880/ se scoate circulația carosabilă; 1896-97/ se execută Cazinoul, Klop-ul, fântâna;

după 1910/ începe modificarea cu vîc a laturei sudice a grădinii (actuala str. Arany János) (A se vedea cursa de la pct. 4.121)

(4.118) Idem pct. 4.110/p. 182

(4.119) Proiectul pentru mauzoleu a fost întocmit de arhitectii Horia Marcu și Nicolae Cucu. Cei doi „giganti” ai lui Păcurăa, sunt acum „în dialog” pe una din ailele parcului.

se va realiza doar parțial, cum ar fi parcul-pădure „Lunca Moflenilor” de pe malul Jiului

aflată la Institutul de arhitectură „Ion Mincu”, capitolul 3.5 nota 3.301. Inițiatorul parcului a fost medicul profesor Iuliu Mașigaru, care a apelat la ing. Iuliu Kovacs. Lucrările începute în 1932 s-au terminat în 1940 deși inaugurarea a avut loc în 1935. Propunerile prevedeau: regularizarea Someșului și transformarea unei mîndre în Canauiul Miori ce delimitează parcul la sud; bazine de înot (realizat unu); terenuri pentru jocuri sportive; săli de gimnastică (realizată una dar nu pe amplasamentele fizică” cu internat (în zilele noastre a fost amplasată aici Facultatea de educație fizică și sport). În anul 1940 s-a terminat clădirea „club” și se va realiza un cămin pentru cei de la studii post-universitare.

Vipari și sub îndrumarea horticultorului Mateescu.

trare a zonelor verzi, de către „Comisia de dendrologie, floricultură și arhitectură peisagieră”

(4.124) Idem pct. 4.110/p. 42-43

1978

Național”: stadion 8000 locuri; patinoar artificial 11.500 locuri; sală de atletism; turn pentru parașutiști (80 m); centru de medicină sportivă; terenuri pentru diverse jocuri sportive ș.a.

(4.127) DERER Peter: „Locuirea contemporană” /Ed. Temeș, '985, p. 232

păetori și păetorițe în Vinea lico-ului secolului XVII, obiectele și speciile orientale, ruinele, fermele, morile etc

jurul unui element central (un turn chinezesc, un templu al lui Apollo, un pod etc)

glete”. El va pretinde și dreptul privitorului de participare la peisaj, iăsându-se prin proiect unele spații neamenajate

(4.131) WORMBS Brigitte: „Gärten der Anagarde” / „Archithese” nr. 4/1997 p. 18-25

Olbrich (Hans Olbrich auf der Mathildenhöhe, Darmstadt /1901), Peter Behrens (Sondergarten Naturtheater, Gartenbau-Ausstellung, Mannheim /1907), Josef Hoffmann (Kleines Teichhaus im Garten der Villa Skyva-Primavesi, Viena /1915), Henry van der Velde

nouveau”; în Belgia / „Nouveau style”; în Austria / „Secesieionisti”; în Anglia / „Arts and Crafts” iar în România „Artă 1900” (în 1980).

„Ce este natura, ce este natural cu privire la grădini” și „Este grădina de lăsat în considerare în relația cu casa...” iar în realizarea compoziției, rezultatul depindea

de răspunsul la ... întrepătrunderea dintre casă și grădină, sau casa se elimină atunci când se tratează grădina?"

- (4.135) MUTHESIUS Hermann: „Landhaus und Garten” /München, 1907

„... Nu este de mirare că în secolul al XIX-lea, în Germania, ca și în Franța, s-a dezvoltat o nouă concepție de grădină...”

Renaștere, unde verticalele și orizontalele caselor și ornamentele cu care acestea erau subliniate, se regăseau într-o grădină fastuoasă și cu asemenea metodă, arhitectura se extindea în spațiul liber...” Iar într-o astfel de organizare, rolul principal era atribuit geometriei.

- (4.137) Idem pct. 4.131 p. 21. De reținut că la intrarea în expoziție, erau amplasate, de-o parte și de alta, patru busturi ale creațiilor germani considerați reprezentativi pentru arta grădinii: Moyer + Lenné și Sckell + Efner (vezi 4.014)

- (4.138) Idem pct. 4.131/p. 22

... În anul 1900, „Maison de l'Art Moderne” din Paris, devenind și un prilej de recomandări.

... deschidera spre natură deoarece „... în pădure găsești viața într-o înfățișare primară”, unde ea nu mai intră în conflict cu regulile economiei urbane.

- (4.141) Idem pct. 4.139

... p. 126

- (4.143) SIMONDS, John Ornabee: „Arhitectura peisajului” /Ed. Tehnică, 1967

... grantă a acestuia...” Pentru construirea acestei uzine, era prevăzută surprinderea unei coline pe care însă ei a menținut-o „utilizând diferența de teren la dispoziția clădirilor în terase succesive, așezare favorabilă chiar fluxului tehnologic al exploatarei”

- (4.145) CLÉMENT, Gilles: „Terenul înblânzit” /revista „Urbanisme” nr. 209/1985

... ecluze; lagună cu huli; stanca cu tobogane transparente; mitraliere și tunuri cu apă; ploaie artificială etc., etc.

... În anul 1982, Ministerul Culturii decide transformarea și modernizarea echipamentelor, iar în 1983, proiectul este finalizat. În anul 1984, se încheie proiectul de 241/86/19 m. Acesta va fi pasul hotărâtor în realizarea parcului ce va fi executat între 1985-1990

- (4.148) ... din 36 țări. La întocmirea proiectului pentru parc și realizarea lui, Bernard Tschumi va mai adăuga la cei trei colaboratori de la concurs, încă trei

- (4.149) ... „The architects Journal” nr. 190/12. 07 1989

... Grădina de bambus; Grădina echilibrelor; Grădina fricilor copiilor; Grădina acrobaților; Grădina peretelui de apă; Grădina dragonului.

- (4.151) Din cele zece grădini, numai o pătrime sunt considerate reușite.

... participat la ofertele clădirilor din parc (Marea Haiă, Palatul Științelor și Industriilor/Tehnologiilor, Geoda, Zenith-ul, orașul muzicii etc.)

... întocmit de Tschumi. În relația dintre conceptori (arhitecți sau peisagisti) și artiști, ... ar artiștii asociați treceau la realizarea operelor în locul stabilit.

- (4.155) „Technique & Architecture” /09.1992

- (4.156) Importanța peisagistilor a crescut foarte mult, ca dovadă că John Nolen și Warren H. Manning, au devenit cei mai prolifici urbanişti ai etapei.
- (4.157) CARR Bethan: „Ebbs and Flows” /din revista „Landscape Architecture” nr. 89/nov. 1999 p. 46-51. Încă înainte de înființarea Serviciului Parcului Național, a existat preocuparea pentru „jocurile” obținute în parcuri, și „serenurile” obținute în peisaje.
- (4.158) JOHNSON Jory: „Reconsiderarea modernismului” /din revista „Landscape Architecture” nr. 89/nov. 1999, p. 36-42.
- (4.159) Dintre cei ce au avut un cuvânt de spus în „modernismul” american în domeniul peisagistic, amintim: Garret Eckbo, Dan Kiley, James Ross; Tommy Church; Sabau; Lawrence Eneveren ș.a.
- (4.160) Idem pct. 4.158/p. 42
- (4.161) Într-adevăr, există decât patru tipuri de grădini: franceză, engleză, japoneză/zen și tropicală inventată de Burle Marx.
- (4.162) Idem pct. 4.161/p. 12
- (4.163) CARELLI Emilio, cu concursul peisagiste: BRIGNONE Sofia: „Roberto Burle Marx, pictor al peisajului” /revista „L'Architecture d'aujourd'hui” nr. 262/04. 1989, p. 092-095.
- (4.164) LE CORBUSIER la Paris: „Exercice de paysage” /din revista „L'Architecture d'aujourd'hui” nr. 294/04. 1994

Capitolul 5

STILURILE ȘI GENURILE PEISAJULUI

5.1. GENERALITĂȚI

[illegible]

În peisagistică, acest termen indică modul de armonizare a elementelor naturii (sol, apă, vegetație etc.) cu cele artificiale (alecții în construcții, amenajări, obiecte de artă plastică etc.) rezultate din activitatea omului. Acesta însumează de obicei o serie de aspecte importante ale artei, având o funcție estetică și educativă. Prin intermediul designului ecologic funcționează ca un mijloc de intervenție în natură, aducând timpului de regenerare al naturii de la stadiul de degradare la cel de echilibru. Prin urmare, peisagistica este o disciplină care studiază și proiectează mediul construit, având ca scop creșterea calității vieții și a performanței sistemelor urbane. În acest sens, peisagistica este o disciplină care studiază și proiectează mediul construit, având ca scop creșterea calității vieții și a performanței sistemelor urbane.

Revenirea la drumul parcurii Bătădui, trecând prin satul de
craioară, exact în aceeași direcție, respectiv, caușmă, continuăm parcuri-
mă și pe traseul de la sat, pentru că aici în secolul XVIII se vorbea în
termeni de "după care să se taie o depășire a masei" - în termeni
de laia, ca de laia și săritur. Un prim exemplu de "amplasare" este
cunoscut de la Watlet și Hirmantela (satul de sec. XVII), când se construiește
o "rețea" nu a stărilor, ci a "grădini" (grădini, franceză sau, enașă în
"amplasamente de tuburi și de grădini", C. I. r. f. ca în 823
următoarea clasificare:

- activitatea metecului, care nu admită o complicitate de înțelegere cu cele două state, nu multă sărăcie pe teritoriul lor în perioada de tranziție în întregime;

[illegible]

[illegible][illegible]

• meditația este componentă a mării de amănădu, de la peuză
gama masiv, plantat, dar distribuit, de-a parca să se mână pe
a stă, dar este regulă bine stabilită de la alegerea peior, însoțire, așu
rare etc. guma, caperea paetecism, se scun, traze, fier, forte, care
a primă, de e, scun pe adătură. De rețut că în marea, am
se cun, imp, plantă, ca în scun, gume, die ta, mună, filtrat, a, a

• Cea de-a doua etapă pentru a deveni adevărat artist, în viziunea
eraștrilor, este călătoria în cuprinsul creației arhitecturale de înaltă
clasă, pe care, oricând s-ar afla în drumul descoperirii, o simțim, vom
simți și elementele de ordonare interioară, toate acestea se realizează prin
trăirea unei mai mari înălțări de conștiință, în care se potectorul
măsură la o altă dimensiune, parțiale deconstrucție, deconstrucție
de apă și nu în ultimul rând, obiectele de artă monumentală

ma: „conceptul istoric de stil (pare) ca neîndoielnic legitim onunde legătura lui cu gustul dominant al unei epoci, reprezintă singurul criteriu estetic. Este deci, în primul rând, valabil pentru toate fenomenele artei decorative, al cărui caracter absolut specific este acela de a nu exista pentru sine, ci în funcție de altceva...”

proceder"), începând cu sec. XVI, ei trece și în alte domenii ca în cazul al artelor (literatură în primul rând) unde „la baza întrebunțării acestui termen stă „dece că pentru o reprezentare artistică există anumite cerințe previzibile, în epoca „cerința unități: independentă de conținutul oupus reprezentării”. În contextul conștiinței istorice, „... sensul de normă estetică a dispărut în favoarea funcției lui descriptive”. Se apreciază că se pot contura următoarele semnificații ce alcătuiesc conținutul termenului de „stil”: „cea estetic-normativă, cea istoric-descriptivă, cea individuală și cea generală.” Dar stilul este și o „modalitate particulară a comunicării”, un purtător de mesaje cât și o modalitate anume de a materializa o compoziție înscrind-o în niste parametri conceptuali ce par agrenți de „gustul epocii”

- (3002) NEGRUȚ, U Filofteia: „Spatii verzi” / Ed. Didactică și Pedagogică, 1980, p. 90

- 5.003) ASSELTTO, Rosario: „Paisajul si estetica” / Ed. Meridiane, 1986

„amintind de gimnaziul grec”), bazine de înot, terme, terenuri destinate jocurilor, etc.

- 5.005) Din scuarurile românești în stil geometric, amintim: „Ateneului” /București, „Unirii” /Timisoara, „Unirii” /Cluj-Napoca a.s.m.d.

- (B.006) CONSTANTINESCU Viorica: *Arta grădini* / Ed. Meridiane, 1992, p. 248

- (5.007) A se vede a cap. 4

Nouvelle Héloïse" (1761), "Confessions et les Réveries du promeneur solitaire".

Europe/1450-1800" (Ed. Benedikt Taschen, 1990, p. 204. William Kent va propune delimitarea grădinii printr-un gard scund, dublat de un șant, sistem numit „Ha, Ha Wall”.

- (5.010) Idem pct. 006/p. 255

frumose") / *Ed. Științifică și enciclopedică*, 1981, p. 215

- (5.012) SCHILLER, Friedrich: „Desore calendarul arădini”. 1795

ce peripula de-a lungul unui râu, el propune unirea celor două entități printr-un
temple, care va fi decorat nu cu statui ci cu „esetanțe din minerale
prețioase, care pe de o parte făceau o concepie naturală, iar pe de altă, transformau
criptoportul într-un fel de cabinet de științe naturale și fizică” (Numinul fiind
adeptul unei grădini „cognitive”), „Printr-o anumită strategie optică, pereții interio-
rului deveneau un fel de ecran pe care se proiecta imaginea întoarsă a râului...”. Un
obelisc și câțiva chiparoși constituiau „tema exotică”.

4. a) "the only way to extend the government's power is to increase the tax rate" (problem 4) does not materialize in equilibrium, because
 o constructie chinezescă

- *5.015) *Idem* pct. 5.006/p. 258

- (5.016) Idem pct. 5.006/p. 258

- (5.017) WHATLEY Thomas: *Observații asupra grădiniștii moderne*. 1770

peste o fostă carieră) și depozit de gunoare până la al I-lea Imperiu), născută între 1864-67. Reputația l se datorează unui masiv (parțial natural) de roci, înalt de cca. 50 m, încoronat de un templu și care domină lacul (ce-l înconjoară), grădina și împrejurimile.

- '5.019) Montsouris este una din creațiile lui Haussmann dintre anii 1868-78. Cel 16 ha de teren este o terasă este în universul de la Paris. Este bogată în plantății, frumusețea peluzelor și traseele aleilor cu multiple tentății. Observatorul meteorologic municipal este doar un obiectiv periferic.

Luxembourg. În manieră geometrică, ea a făcut senzație. Din cele 19 ha inițiale, zece au fost lotizate (apărând astfel la margine hotelul particular de lux devenind

- „parc public” în „stil englez” sub Napoleon II (1862). Din ce-a fost au mai rămas puține (o groasă, bazinul de apă Naumacrie/„spectacol” al ambarcatunilor grecești și romane, o colonadă, o rotundă ș.a.) dar au apărut foarte multe statui ale unor personalități ale culturii (Maupassant, Flaubert, Gounod, Chopin ș.a.)
- (5.021) Pădurea „Boulogne” este un fost domeniu al coroanei. În sec. XVI, devine o...
dă preferată. În sec. XVII va fi frecventată mai ales de „jumea bună” a Parisului. Pe
ceia circa 900 ha (afectate în prezent de câteva artere auto), componentele
importante sunt: Grădina de acimatizare, „Parcul” Bagatelle, Câmpul de curse
Auteuil, Hipodromul Longchamp.
- (5.022) Idem pct. 5.006/p. 262
...
ta prin introducerea fermelor în parc (cum a procedat și Maria Antoaneta la
Versailles), apariția caselor rurale (ce au locul unor pavilioane), înlocuirea vollenilor
cu cotețe de pășărie ș.a.
- (5.024) Printre cei ce elaborează lucrări se numără Watelet, Harcourt, J. de Lille, Ch. Lorenz
Hirschfeld, École Silva. Se pun în discuție relația prea strânsă dintre construcție
și grădină (grădină destinată unei „societăți restrânse” și nu individului); obsesia
ordinii; caracterul „scenelor”; genurile peisajului amenajat ș.a.
- ...
pod chinezesc se află un pavilion exotic, ... un templu druid, construit din tulpini de
...
că o piramidă dedicată independenței americane și o vale a mormintelor cu cenota-
fe fantaziste scrise cu caractere gotice.”
- ...
(„unde pășărilă puteau să cânte ... tot timpul anului”); un port cu gondole; un templu
indian („unde se servea înghețată”); o moschee; un templu chinezesc; un templu al
lui Adonis; un cabinet de filozofie; un crâng de chiparoși ș.a.
- ...
„genuri” diverse, în „scenă” ca la chinezii...”
- (5.029) Idem pct. 5.006/p. 270
...
Kenington Gardens, Caroline's Garden, Buckingham Gardens.
- ...
Un caz mai aparte îl întâlnim în cartea venețianului Francesco Colonna, „Visul lui
Polifi” (publicată în 1499) care își imaginea în grădina sa alte trei grădini: „una de
etică, una de mătăse și una în formă de labirint” („Arta grădinii” /p. 156).
- ...
Shonandai din Fujizawa, Japonia; Creația grupului condus de Wilhelm von Wolt
pentru universitatea din Konstanz, Elveția; grădina interioară a sediului unei
companii textile din Kyoto, Japonia.
- (5.033) Idem pct. 5.002/p. 99
- (5.034) Idem pct. 5.006/p. 151
...
Enciclopedică, 1978
- ...
Christian Cay Lorenz Hirschfeld în „Theorie der Gartenkunst” 1779.
- ...
to the study of landscape design” (New York, 1938)
- (5.038) Idem pct. 5.035

Capitolul 6

PROIECTAREA SPAȚIILOR VERZI

6.1. PREMISELE

6.1.1. PREMISELE PRACTICE

6.1.1.1. Comanda și cunoașterea sitului

Orice proiectant, „fapt sau ne-fapt”, trebuie să aibă o idee clară a ceea ce trebuie să realizeze și să știe că aceasta este o sarcină complexă, care implică o serie de etape și o serie de decizii. În primul rând, trebuie să se clarifice obiectivele proiectului și să se stabilească prioritățile. Apoi, trebuie să se facă o cercetare de teren, să se cunoască situl și să se identifice sursele de informații. În cele din urmă, trebuie să se elaboreze un plan de lucru și să se înceapă proiectarea. Este important să se țină cont de toate aceste aspecte, deoarece acestea pot influența semnificativ rezultatul final al proiectului.

Dar, în orice situație, „Dacă nouă, ca proiectanți, ni se pune problema să proiectăm o anumită zonă, trebuie să știm că aceasta este o sarcină complexă, care implică o serie de etape și o serie de decizii. În primul rând, trebuie să se clarifice obiectivele proiectului și să se stabilească prioritățile. Apoi, trebuie să se facă o cercetare de teren, să se cunoască situl și să se identifice sursele de informații. În cele din urmă, trebuie să se elaboreze un plan de lucru și să se înceapă proiectarea. Este important să se țină cont de toate aceste aspecte, deoarece acestea pot influența semnificativ rezultatul final al proiectului.”

Proiectarea spațiilor verzi este o activitate complexă, care implică o serie de etape și o serie de decizii. În primul rând, trebuie să se clarifice obiectivele proiectului și să se stabilească prioritățile. Apoi, trebuie să se facă o cercetare de teren, să se cunoască situl și să se identifice sursele de informații. În cele din urmă, trebuie să se elaboreze un plan de lucru și să se înceapă proiectarea. Este important să se țină cont de toate aceste aspecte, deoarece acestea pot influența semnificativ rezultatul final al proiectului.

Proiectarea spațiilor verzi este o activitate complexă, care implică o serie de etape și o serie de decizii. În primul rând, trebuie să se clarifice obiectivele proiectului și să se stabilească prioritățile. Apoi, trebuie să se facă o cercetare de teren, să se cunoască situl și să se identifice sursele de informații. În cele din urmă, trebuie să se elaboreze un plan de lucru și să se înceapă proiectarea. Este important să se țină cont de toate aceste aspecte, deoarece acestea pot influența semnificativ rezultatul final al proiectului.

liniile de forță ale reliefului electic al suprafeței și, în cele din urmă, este așezată în poziția de vedere a beneficiarului, în funcție de terenul în studiu și de poziția sa față de suprafața reliefului. În funcție de poziția beneficiarului și de poziția sa față de suprafața reliefului, se poate pune la zădărnici unele elemente de relief sau se vor crea noi elemente de relief, în funcție de poziția sa față de suprafața reliefului și de poziția sa față de suprafața reliefului. În funcție de poziția sa față de suprafața reliefului și de poziția sa față de suprafața reliefului, se poate pune la zădărnici unele elemente de relief sau se vor crea noi elemente de relief, în funcție de poziția sa față de suprafața reliefului și de poziția sa față de suprafața reliefului.

- liniile de forță ale reliefului electic al suprafeței și, în cele din urmă, este așezată în poziția de vedere a beneficiarului, în funcție de terenul în studiu și de poziția sa față de suprafața reliefului. În funcție de poziția beneficiarului și de poziția sa față de suprafața reliefului, se poate pune la zădărnici unele elemente de relief sau se vor crea noi elemente de relief, în funcție de poziția sa față de suprafața reliefului și de poziția sa față de suprafața reliefului.
- liniile de forță determinate de unele atribute ale peisajului sau prin practicarea unor deschideri/perspective;
- arile sau punctele ce beneficiază de priveliști favorabile;
- direcțiile defavorabile ce trebuie obturate;
- formele de relief ce urmează a fi valorificate;
- scenele inedite ce-ar putea rezulta din unele intervenții asupra unui curs sau unui lacu de apă;
- optarea pentru o anumită poziție a beneficiarului și a suprafeței sau pentru una introvertită ș.a.m.d. (6.003)

În funcție de poziția beneficiarului și de poziția sa față de suprafața reliefului, se poate pune la zădărnici unele elemente de relief sau se vor crea noi elemente de relief, în funcție de poziția sa față de suprafața reliefului și de poziția sa față de suprafața reliefului. În funcție de poziția beneficiarului și de poziția sa față de suprafața reliefului, se poate pune la zădărnici unele elemente de relief sau se vor crea noi elemente de relief, în funcție de poziția sa față de suprafața reliefului și de poziția sa față de suprafața reliefului. În funcție de poziția beneficiarului și de poziția sa față de suprafața reliefului, se poate pune la zădărnici unele elemente de relief sau se vor crea noi elemente de relief, în funcție de poziția sa față de suprafața reliefului și de poziția sa față de suprafața reliefului.

6.1.1.2. Relația proiectant-beneficiar

Dar nu întotdeauna parcursul temă-sis-temă, ne conduce la o cunoaștere profundă. De cele mai multe ori, se întreprinde mai mult o analiză variabilă, avantajelor și dezavantajelor, în funcție de imaginea beneficiarului și de poziția sa față de suprafața reliefului. În funcție de poziția beneficiarului și de poziția sa față de suprafața reliefului, se poate pune la zădărnici unele elemente de relief sau se vor crea noi elemente de relief, în funcție de poziția sa față de suprafața reliefului și de poziția sa față de suprafața reliefului. În funcție de poziția beneficiarului și de poziția sa față de suprafața reliefului, se poate pune la zădărnici unele elemente de relief sau se vor crea noi elemente de relief, în funcție de poziția sa față de suprafața reliefului și de poziția sa față de suprafața reliefului.

[illegible]

6.2. PRINCIPII DE PROIECTARE

6.2.1. GENERALITĂȚI

Proiectarea peisajeră are ca obiect medii exterioare, cuprinzând atât spațiul aerian, cât și terenul, realizându-se prin metode tehnice și științifice, care au în vedere atât aspectul tehnic, cât și cel artistic, având ca scop creșterea calității mediului înconjurător și asigurarea unui mediu sănătos și plăcut pentru om. Proiectarea peisajeră este o activitate multidisciplinară, care implică cunoștințe din domeniile arhitecturii, ingineriei, botanicii, zoologiei, geologiei, climatologiei, sociologiei, psihologiei, esteticii, etc. Proiectarea peisajeră este o activitate creativă, care implică gândirea și imaginația, precum și cunoștințele teoretice și practice. Proiectarea peisajeră este o activitate complexă, care implică o serie de pași, de la studierea terenului și a cerințelor, la realizarea planului și executarea lucrărilor. Proiectarea peisajeră este o activitate importantă, care contribuie la creșterea calității mediului înconjurător și la asigurarea unui mediu sănătos și plăcut pentru om.

- Factorizarea este o mic-reprezentare de o parte a unei "realități" cunoscute la nivel de timp, separată de ea, pe care trebuie să o cunoaștem în totalitate, și, energic, pe deplin de timp, iar, la 15 rezultate, o dată

- Factorul psiho-fizic, respectiv omul „ca măsură a tuturor lucrurilor” (demonstrarea umană, sentimente etc., trăirile, nevoia de adevăritate și de cunoaștere, libertatea de alegere, căutarea născutelor, preceptele, performanțele etc.).

- Factorul mediu, natural și construit (ultimul trebuind a fi înțeles în sensul lui „socializat”, specificat de Leontiev, 1975, p. 107).

Într-o tentativă de a identifica factorii implicați, rezultă că o a treia parte din arestare arează în a seis măsura eficientă de la o comunitate ecologică.

Deși R. Assunto pledează pentru ca nu utilitatea ci trăirea
interioară să fie principiu și scop al unei amenajări prezente și viitoare
"activitate nu va înlocui" decumulația, un spațiu veridic numai pentru
cine trăiește în interior, și se dată premisă, puțină, în direcția
"activității" de studiu sunt necesare unele mijlocuri, și în acest
fel de amenajare nu poate renunța la "activitatea" de studiu
"interioară" care caracterizează majoritatea spiritelor adevărate. Căutarea
prezentului nu se dăruie să vadă pe toate "prezentul" și "viitorul",
prin urmare pentru de proiectare, și în acest sens, "viitorul" se vede pe
de la, în analiza și sinteză, și se poate spune că "viitorul" este de

136

6.3.3. SPAȚII VERZI AFERENTE ZONELOR REZIDENȚIALE

Regulamentul general de urbanism (R.G.U.1996) propune minimum

10 mp/locuitor la amenajarea spațiilor verzi în zonele rezidențiale. În cazul în care nu este posibil, dar la amenajarea spațiilor verzi în zonele rezidențiale, acesta nu trebuie să aibă o latură mai mică de 50 m, să aibă o suprafață minimă de 200 mp/locuitor, să aibă o latură minimă de 10 m și să fie amenajată pentru adunare, vegetație va ocupa cel puțin 60% din spațiul vegetal (care arbori + arbuști între 30-60%) iar restul alei (nu mai mult de 20%), bănci, echipamente, lucruri de apă ș.a.

6.3.4. SPAȚII VERZI AFERENTE CREȘELOR, GRĂDINIȚELOR, ȘCOLILOR

În cazul unităților preșcolare, având în vedere activitățile în aer liber, suprafața minimă de teren trebuie să fie de 300 mp/locuitor sau 20 mp/copil sub 3 ani și 25 mp/copil peste 3 ani. Vegetația va ocupa cel puțin 60% din spațiul vegetal, iar gazonul 40-50% (6.033)

În cazul școlilor, suprafața minimă de teren trebuie să fie de 300 mp/locuitor sau 20 mp/copil, iar vegetația va ocupa cel puțin 60% din spațiul vegetal, iar gazonul 40-50% (6.034).

6.3.5. SPAȚII VERZI AFERENTE UNOR INSTITUȚII PUBLICE SAU ÎNȚEPRINDERI

Se vor dimensiona de la caz la caz. Se apreciază un minim necesar de 100 mp/locuitor sau 20 mp/copil, iar vegetația va ocupa cel puțin 60% din spațiul vegetal, iar gazonul 40-50% (6.035).

6.3.6. SPAȚII VERZI AFERENTE SPITALELOR, SANATORIILOR, CENTRELOR PENTRU PERSOANE HANDICAPATE

Se apreciază ca optimă o suprafață de 150 mp/bolnav (sau pacient), iar vegetația va ocupa cel puțin 60% din spațiul vegetal, iar gazonul 40-50% (6.036). Se vor dimensiona de la caz la caz. Se apreciază un minim necesar de 100 mp/locuitor sau 20 mp/copil, iar vegetația va ocupa cel puțin 60% din spațiul vegetal, iar gazonul 40-50% (6.037).

6.3.7. SCUARUL

Suprafața totală poate oscila între 0,3-3,0 ha sau 1,5-2,5 mp/locuitor. Suprafața de teren trebuie să fie de cel puțin 400 m² și să aibă o latură minimă de 20 m. Se vor dimensiona de la caz la caz. Se apreciază un minim necesar de 100 mp/locuitor sau 20 mp/copil, iar vegetația va ocupa cel puțin 60% din spațiul vegetal, iar gazonul 40-50% (6.038).

6.3.8. GRĂDINA (ORĂȘENEASCĂ)

Suprafața totală poate oscila între 0,3-3,0 ha sau 1,5-2,5 mp/locuitor. Se vor dimensiona de la caz la caz. Se apreciază un minim necesar de 100 mp/locuitor sau 20 mp/copil, iar vegetația va ocupa cel puțin 60% din spațiul vegetal, iar gazonul 40-50% (6.039).

Tabelul nr. 2

Procente orientative de participare a principalelor părți componente de spații verzi (după „Instrucțiuni tehnice de proiectare a spațiilor verzi”/1973)

[illegible]

Para el resto de componentes de grado menor a 4 de la G^1 se aplica la siguiente regla: $\text{grado}(\text{grado}(f)) = \text{grado}(f) + 1$.

6.3.9. PARCUL

Mărimea sa (minimum 20 ha) se stabilește funcție de numărul locuitorilor, luându-se în calcul o frecvență de 500 locuitori la 1 ha de pășune și o normă de 200 mp/vizitator în sezonul de agrement, dar nu mai puțin de 100 mp/vizitator. În zonele de odihnă și joacă sunt amenajate terenuri sportive pentru distracție, pentru copii și adulți, terenuri de odihnă cu băi și bănci, dar de cârmă salet și grădini cu parterle cu prof. predominant de destinație nu de agrement, pândere și comp. terenurilor pe calea de circulație cu 100 mp/ha și parterle și reprezentarea în vedere a amenajată de 100 mp/ha și parterle.

6.3.10. PARCUL SPORTIV

Dimensionarea va avea în vedere profilul parcului și capacitatea terenurilor găzduitoare. Competiția, respectiv numărul de spectatori, va fi luată în considerare, excludându-se din calculul capacității terenurilor, aproximativ, numărul de locuri de minimum 4 m, iar la terenurile de dimensiuni mai mici, aproximativ, aproximativ dintr-un 4/10. Pentru stabilirea capacității terenurilor, se va aplica așezămintele geometrice antice, în funcție de dimensiunile terenurilor.

Dimensiunile unor terenuri de sport

Veri: * dimensiuni normale; ** dimensiuni acceptate prin regulamentul de joc.

1. A are independent random

La întocmirea documentațiilor de urbanism P.U.D., P.U.Z. se va avea în vedere că anexa nr. 1, paragraful 6 / din „Regulamentul general de urbanism” nr. 100/2001, art. 10, alin. 1 și 2, litera a) și b) din anexa nr. 2, vor fi prevăzute astfel: „plată minim 30”, în funcție de situația terenului”.

În cazul orașelor de dimensiune „medie”/sau „mari” în cazul țării noastre, se recomandă 45 mp/locuitor (6.038).

continuare valabile (tabelele nr. 4-6):

Suprafața pădurilor-parc și a pădurilor
de agrement necesară pentru 1000 locuitori
(după „Normative pentru amenajarea pădurilor” 1968)

1. 2. 3. 4.

Distanțele la care se pot situa spațiile verzi perurbane
 la apă „Normative pentru amenajarea pădurilor” (1968)

Notă: * față de teritoriul administrativ al orașului

Preocupări privind raza zonei extravilane de natură de agrement
în km. de la limita intravilanului
(după V. Giurgiu și N. Pătrășcoiu/1978)

Populația orașului (mii de locuitori)	Distanța în km.	
	de la oraș	de la limită
0-1	1-2	3-4
1-2	3-4	5-6
2-3	5-6	7-8
3-4	7-8	9-10
4-5	9-10	11-12
5-6	11-12	13-14
6-7	13-14	15-16
7-8	15-16	17-18
8-9	17-18	19-20
9-10	19-20	21-22

6.3.12. CONCLUZII

Revenind la „Normele generale” (6.3.1) s-ar putea ajunge la următoarea situație prin însumarea categoriilor:

Tabel nr. 7

Denumirea categoriei de spațiu verde	Limita inferioară în mp s.v. amenajat/locuitor	recomandabil în mp s.v. amenajat/locuitor
- normă ecologică	5,0	5,0
- în zona rezidențială (inclusiv jocul copiilor, grădini ale unor ansambluri de locuințe)	3,3	3,5
- fâșii plantate	1,0	2,5
- scuarle		
- grădini, parcuri		
- amenajări + construcții pentru practicare sportului (școlar, amator, profesionist)		
TOTAL	20,5 mp/loc	41,5 mp/loc

La necesarul de spațiu verde pentru un locuitor se mai adaugă minimum 12 mp/locuitor de pădure-parc sau 10 mp/locuitor de pădure forestieră în rezerva sau 41,5 mp/locuitor, amenajări rezidențiale, ponderea de peste 50% a vegetației arborice să se aprindă pe un procent de 50%, iar ponderea marelui plantate să fie de minimum 12-14 mp/locuitor.

În cazul localităților rurale, norma de compensare este de 10 mp/locuitor.

[illegible]

[illegible]

6.4.2. UNELE PRECIZĂRI

[illegible]

6.4.3. INFRASTRUCTURA

- Vom începe cu exportul care poate fi sol, cadru artificial, apă. Cel mai important este cel al apei, mai ales în perioada prezentă, când e foarte

- Al treilea suport este apa și avem și aici un exemplu mai vechi, din

...faptul că, gardienii epistolei, care" ne este în fața noastră. Așa că, în fața
meditației noastre, mai mult, cuprindem o valoare, o valoare de
...într-o lume, alături de o lume de o lume, care are o valoare de o lume,
...faptul că, gardienii epistolei, care" ne este în fața noastră. Așa că, în fața
meditației noastre, mai mult, cuprindem o valoare, o valoare de
...într-o lume, alături de o lume de o lume, care are o valoare de o lume,
...faptul că, gardienii epistolei, care" ne este în fața noastră. Așa că, în fața
meditației noastre, mai mult, cuprindem o valoare, o valoare de
...într-o lume, alături de o lume de o lume, care are o valoare de o lume,

[illegible][illegible]

În cazul rului de stil al tipului, imita e amplasamentul de la
 care zărim mai multe variante de soluții, o vom avea în vedere și o soluție care
 le împacă și care nu dăpănează nici un tipar din "arhitectură" și nici interfața
 cu programul propriu-zis, dar trebuie să ținem seama și de tensiunile care pot apărea
 din cauza unei schimbări a raportului dintre cele două, poate uneori la
 scara de contradicții care să genereze disfuncționalități.

6.4.4. SUPRASTRUCTURA

[illegible]

6.4.4.1. Vegetația

6.4.4.1.1. Gazonul (6.061)

Chiar dacă singur nu poate naște forme, ajutat de relief (natural sau creat prin intervenție umană), el poate deveni o formă aparentă, în care dualitatea alterată nu suportă decât un matrapaz efectelor de umbră ale compoziției imitativ-încercuțite și prezintă înfrângerea născută din căderea în compoziție a imitativității și pierderea puterii estetice categoriei:

- [illegible]

- Gazonul pentru terenuri sportive. Se folosesc speciile rezistente la marea călăcășă adânc. Înălțimea de tundere este de 4-5 cm. Se pot folosi și speciile de gazon de exemplu: arbut, înălțimea de tundere este de 6,3 cm).

- Gazonul pentru efecte rustice este destinat terenurilor cu condiții mai grele de vegetație.

Căzând, poate fi, zădărnice, în compoziție ca s. port. plan de referință
 pentru elementele de arhitectură, artă în generală și în special, a t. t. a.
 pentru a se putea face o idee de apăsare, fiind o verdeață mai mult sau
 puțin înțersă dar poate deveni și o rată în a călăiești (în zădărnice
 pe suprafețe mici sau „în pete”).

6.4.4.1.2. Florite si lianele

Florile sunt elementul cel mai decorativ dar și mai efemer (prezen-
ța se amănâncă în perioada de înflorire a vegetației). După înălțimea și pu-
nele ele pot fi de trei mărimi: 20 cm, mijlocie (20-60 cm), mare (60-100
cm), put mare utilizând, se zice, sau la constituirea gardului, iar mărimea
celor pe lângă aspectul lor este și al abundenței. După culoare, acestea, ele pot fi
anuale (terminarea ciclului înmărmărită-sămânță, nepăsând în an următor) și bi-
denari (1-4 ani), pluridenare (se amănâncă mai multe ani consecutiv).

se realizează în timp, printr-o formă compozită de simple. Lenina, de exemplu, nu obligă la o formă circulară și ea ar trebui înlocuită.

• **RABATA** este un aranjament îngust, realizat în bandă, cu o lățime redusă, în care se folosesc elementele de compoziție în formă de puncte, linii și suprafețe. Se poate realiza în bandă pe o suprafață plană (pânzele, peretele, etc.) sau în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale. Se poate realiza și în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale. Se poate realiza și în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale.

• **RIȘCUL** este o compoziție independentă, care se realizează în formă de bandă, în care se realizează elementele de compoziție în formă de puncte, linii și suprafețe. Se poate realiza în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) sau în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale. Se poate realiza și în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale.

• **APĂRIȚIILE** este o compoziție de mișcare care se realizează în formă de bandă, în care se realizează elementele de compoziție în formă de puncte, linii și suprafețe. Se poate realiza în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) sau în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale. Se poate realiza și în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale.

• **MOZAICUL** este o compoziție care se realizează în formă de bandă, în care se realizează elementele de compoziție în formă de puncte, linii și suprafețe. Se poate realiza în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) sau în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale. Se poate realiza și în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale.

• **LOTTO-UL**, tot mai rar folosit azi ca și mozaicul, reprezintă o compoziție de formă compozițională în care multe elemente de compoziție se realizează în formă de bandă, în care se realizează elementele de compoziție în formă de puncte, linii și suprafețe. Se poate realiza în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) sau în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale. Se poate realiza și în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale.

• **PATA, COVORUL** se utilizează în cazul în care dorim să atenționăm o anumită parte din compoziție, să atragem atenția asupra unei anumite părți din compoziție. Se poate realiza în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) sau în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale. Se poate realiza și în formă de bandă (pânzele, peretele, etc.) comprimate de fațetele sale.

[illegible]

6.4.4.3.2. Elementele de tranziție

[illegible]

• **PORTICUL** ca și **COLONADA**, în renaștere ca și în clasicism sau tardo, au fost principalele elemente de tranziție de la clădire spre grădină, și de la interior spre exterior și de asemenea, elemente de delimitare a unor spații ce funcționau ca garajane exterioare ale unei reședințe importante (vezi: Analele Târgușorului, XV). Când participă la marcarea unor intrări în grădini, chiar în rândul spațiilor prezente în alii ajunzate ale secolului nostru.

- Aceeași soartă au avut-o și PAVILIOANELE BELVEDERE sau de fântână - cu plan circular (a se consulta Ulosariu de la stânga) - unu din puncte de vedere a panoramelor lăsându-se azi mai mult pe seama unor lucrări de sistematizare verticală

• Elementele necoate de PAKA'LE (LE) s'au construit mai târziu, după „grădina arhitecturală” a lui Bramante de la Vatican. Celelalte, terasile, au făcut parte din categoria „spațiilor de tranziție” interioare-exterioare, cu funcții de protecție, odihnă, platforme de vedere, în timp ce scările, încă din relațiile, au avut o axă funcțională și au fost cadru și scop pentru punerea în valoare a teraselor. Terasa de la Secolare a fost o terasă cu o funcție de vedere, de compoziție pe terenuri în pantă.

... sunt programate în cuprinsul proiectului, în funcție de
 munte, și ...
 Proiectul mai poate fi completat și cu alte piese ca studii cromati-

NOTE

- (6.001) SIMONDS John Orsmbee: *Arhitectura peisajului* / Ed. Tehnică, 1967
- (6.002) Idem pct. 6.001/p. 67
- (6.003) A se vedea și punctele de vedere din „The Visual and Spatial Structure of Landscapes” (HIGUCHI Tadahiko), „Designing the Natural Landscape” (AUSTIN Richard), „Demarche Paysagère” (documentație de stat privind amenajarea peisajelor rutiere din Franța) ș.a.
- (6.004) Idem pct. 6.001/p. 75
- (6.005) HIGUCHI Tadahiko: „The Visual and Spatial Structure of Landscapes” (The MIT Press, Cambridge, 1989 (în Japonia a apărut în 1975))
- (6.006) Idem pct. 6.005/cap. 15, p. 182-189. Aceeași sursă și a citatelor în continuare
- (6.007) Idem pct. 6.005/cap. 15, p. 189
- (6.008) ...
sau ocean (sau un cadru construit sau chiar un zid, am adăuga noi); să aibă un punct focal reprezentat de un plac independent, un deal sau o vale, care înalțează în munte; și înzestrat cu direcționalitate de un plac înălțat, un teren în pantă, o împrejurare topografică sau deschidere sau de cursul unui râu.” Trebuie semnalat că ei o construcție semnificativă /complex poate îndeplini funcția de centru de interes sau element de direcționare.
- (6.009) Ocupându-se de pictura japoneză (în tratatul „Asupra legilor picturii japoneze”), Henry P. Bowie a scris că în cazul acestei arte „nimic nu se impune mai cu constantă atenției... decât acest mare principiu de bază, că este imposibil să exprimi în artă ceea ce nu simți”.
- (6.010) Idem pct. 6.001/p. 77
- (6.011) Revista „Urbanisme”, nr 293/1997 p. 65
- (6.012) Revista „L’architecture d’Aujourd’hui” nr 262/1989, p. 34
- (6.013) ASSUNTO Rosario „Peisajul și estetica” vol. II/Ed. Meridiane, 1986, p. 289
- (6.014) ...
tație, conform unor principii unice și nevoilor ecologice, pentru îmbunătățirea calității mediului înconjurător, a furniza regimului de recreație verdeață sau pentru a îmbunătăți condițiile naturale ale așezărilor” Peisagistul american Garek Eckbo propune formularea: „Peisagistica urmărește stabilirea de relații fizice optime posibile, între oameni și mediul înconjurător.”
- (6.015) ...
Institutul de arhitectură „Ion Mincu”), alții le-au mânt la șapte (Flloftela Negrutiu în „Spații verzi”). Nu am inserat un principiu al „Compatibilității” deoarece ei se deduce din unitatea funcțiune-sit și conținut-formă.
- (6.016) ...
lui și o funcționalitate și exploatare care să fie eficientă social (efort social cât mai redus) și să afecteze cât mai puțin echilibrul ecologic al zonei.
- (6.017) Idem pct. 6.001/p. 264
- (6.018) ...
independentă de înșușirile obiective ale realității” (idealismul subiectiv); F. „ar exista ca idee înainte de realizarea sa concretă în natură sau în artă” (idealismul obiectiv); F. este o „înșușire naturală analogă cu celelalte înșușiri materiale ale obiectelor, existentă în afara tuturor societății umane” (materialismul vulgar); F. rezultă din „armonia pe care o deșază perfecțiunea”; frumosea promovată de capodoperele artelor este cel recunoscut de oamenii diferitelor epoci istorice, funcție de exigențele specifice ale acestora. /Din „Dicționar de estetică generală”, Ed. Politică, 1972
- (6.019) ...
spații), prin asemănare (repetarea unor componente asemănătoare), deci printr-un ritm.

- (6.020) Colectiv „Dicționar de estetică generală” /Ed. Politică, 1972
- (6.021) La greci, simetria
- (6.022) FILIPEANU Anghel: „Elemente de peisagistică” /curs redactat de Institutul de arhitectură „Ion Mincu”, 1979
- (6.023) LAURIAN Radu: „Probleme de estetica orașelor” /Ed. Tehnică, 1962
- corpului omenesc (Vitruviu, Leonardo da Vinci, Le Corbusier), a unor progrese de numere (Fibonacci, Legea Van't Hoff) a unor figuri geometrice etc.
- (6.025) LICKLIDER Heath: „Scara arhitecturală” /Ed. Tehnică, 1973. A se vedea cap. „Sisteme proportionale”.
- verzi, s-au dat la cap. 3.
- (6.027) Datorită politici întreprinse în Franța, numai între anii 1977-1989, în Paris au apărut 102 unități de spațiu verde și au avut loc 4 concursuri internaționale: „Le Halles” /1979; „La Villette” /1982; „Ciroën-Cévennes” /1985; „Bercy” /1987. Tot în Franța există și un plan de perspectivă privind spațiile verzi.
- articole referitoare la domeniul cursului: art. 5/Suprafețe împădurite; art. 8/Zone cu valoare peisagistică și zone naturale protejate; art. 34/Spații verzi și plantate. Toate aceste articole se situează în zona generalului și doar anexa nr. 6 se ocupă de „Spații verzi și plantate” dispuse pe lângă 9 categorii de construcții și amenajări (1/activitate și financiar-bancară; 2/comerciale; 3/cult; 4/culturale; 5/sănătate; 6/sportive; 7/turism-agrement; 8/locuințe; 9/industriale) iar din acestea, numai două categorii (6 și 8) dau un necesar de spațiu pe cap de utilizator. De un procent necesar la nivelul localității, nici nu se amintește.
- cazul Cluj-Napoca în loc de 17-26 mp/locuitor, există 6,3 mp/locuitor la nivelul anului 1996. Între timp, suprafața s-a mai diminuat...
- (6.031) Idem pct. 6.029/p. 115-120
- 1980 (I.S.L.G.C.) recomanda în cazul „zonelor de locuit” 2-2,2 mp/locuitor în cazul spațiilor cu acces nelimitat și 1,3 mp/cap.
- (6.033) Idem pct. 6.029/p. 131-134
- unitatea respectivă, nu pe localitate!
- ru total al muncitorilor dintre-un schimb
- sănătate: „alinamente” și „parc organizat cu o suprafață de 10-15 mp/bolnav”. (Indice care îl considerăm o limită inferioară)
- (6.037) Idem pct. 6.029/p. 105
- nivel regional se pretinde 100 mp/locuitor.
- (6.039) La tabelul nr. 4 se vor aduce corective funcție de „caracteristica industrială a teritoriului” (industrializare) și a „schimbării gradului de dezvoltare industrială” (teritoriul gradată cu 10-50% de la o categorie la alta după cum urmează: orașe cu o industrie puțin dezvoltată, orașe puternic dezvoltate industrial, orașe cu o puternică industrie chimică. (De exemplu la orașele cu 200-500 mii locuitori, iararnia în ordinea prezentată mai înainte, era următoarea: 40 ha/1000 locuitori; 45 ha; 55 ha).
- sau uneori chiar dealurile ce delimitau un spațiu, erau privite ca încăpuni ale divinităților sau spiritelor morților. K. Lynch a apreciat că „... în majoritatea culturilor ... giza este sacră”
- (6.041) Idem pct. 6.005/p. 190
- (6.042) Idem pct. 6.005/p. 191, 192

- ...tat sau un copac din apropiere poate fi „adus într-o grădină. Forfota și zgomotul unui oraș întins și al portului său pot, pentru valoarea lor terapeutică, să fie aduse în spațiile destinate convalescenței din incinta unui spital militar. Campanila unei catedrale din depărtare, poate fi astfel transportată într-un cimitir.”
- (6.044) Idem pct. 6.001/p. 132: „Orientalii posedau facultatea de a-și crea propria lor intimitate prin eliminarea mentală, din ambianța proprie, a acelor locuri sau spații pe care ei le găseau tulburătoare sau perturbante. Se pare că erau în stare să concentreze în focarul simțurilor lor, un spațiu potrivit cu plăcerea sau nevoia lor.”
- (6.045) Idem pct. 6.001/p. 130
- (6.046) Idem pct. 6.005/p. 62
- (6.047) GIBSON, J. J. „The Perception the Visual World” / Riverside Press, New York, 1960
- (6.048) Un gard viu, cu înălțimea de statura unui om, poate, prin „eliminarea” distanței, dintre o grădină și un munte, să aducă muntele în imaginea grădinii în cauză
- (6.049) Idem pct. 6.005/cap. 5
- ...munți. „Munții se găsesc într-o relație apropiată unui deal și este dificil de evitat efectul oarecum claustrofobic când vremea este bună. Dar când ploaie profunzimea vizuală a spațiului crește și opresiunea psihologică este diminuată.”
- (6.051) Idem pct. 6.005/p. 84
- (6.052) Idem pct. 6.001/p. 149
- (6.053) Idem pct. 6.001/p. 112-114
- (6.054) Idem pct. 6.001/p. 85
- ...parcare sau scuarul din Oakland (arhitecți Kevin Roche și John Dinkeloo) peste muzeu orașului
- (6.056) Sunt de semnalat scuarurile realizate la Caracas, la Barcelona (via Julia)
- ...spații destinate serviciilor.
- ...ierbace, formată, în special, din gramină, supusă unor lucrări de îngrijire și destinată a îndeplini anumite funcții decorative, recreative sau sanitare.” Gazonul englezesc, decorativ prin excelență, este alcătuit din speciile *Agrostis tenuis* și *Festuca rubra* și ajunge la desimi mari.
- (6.062) Idem pct. 6.029
- (6.063) Idem pct. 6.029/p. 251 Aceeași sursă pentru (6.064) și (6.065)
- ...camufiaj (când înălțimea variază între 1,50-3,00 m) sau perdea împotriva vânturilor.
- (6.067) La forma ovală se include și forma umbrelă/umbriată
- ...de Japonia, teiul.
- ...cu ritmul adânc brăzdat și închis, cu ramuri dispuse neregulat, exprimând putere, tărie, siguranță, demnitatea, cu ramuri puternice și sinuoase și mai ales prin „ecoarta marmorată în nuanțe de galben, cenușiu și verzui” ce se impune de la distanță și vara. La fel mesteacănul, vara, prin albul tulpinei sau pinii negru, lăma, ...ră cu ramuri firave (mesteacănul) sau pendente denotă nesiguranță. Este de amintit și *Arbutus Andrachne* L., ce își echilibrează culoarea scoartei de câteva ori pe an
- (6.070) .../precum și forma, cele orizontale/verticale (ca la castan) fiind stimulante iar cele verticale fiind liniștitoare. Pentru flori sunt preferate magnoliile, pomacele, castanul porcesc ș.a.
- (6.071) Idem pct. 6.029/p. 193. Ca urmare a unor noxe, terenuri de umplutură sau alte condiții defavorabile, vârsta maximă ce poate fi obținută prin creșterea în arealul optim al speciei, nu poate fi atinsă în condițiile defavorabile. Se dau ca exemple teiul (care în oraș poate atinge numai 150 ani, iar în condiții normale circa 300-400 ani)

sau frasinul (care de-a lungul străzii ajunge la 50-60 ani, în parcuri la 100-150 ani iar în pădure la 250-300 ani).

[6.072] *Idem* pct. 6.029/p. 191

(6.073) *Idem* pct. 6.029/p. 176

„Acesta are caracter sezonier și se folosește pe suprafețe mici pentru a introduce o „pată de culoare”.

[illegible]

naturalistului Bernard Palissy, Institutul de Arhitectură și Ordonanță de la Grotte

realizare cunoscută ar fi cea din sec. XI, când un grădinar flamand va amenaja o curte în jurul a douăzeci de case, unde presa pământului și altele de pământ

„Grădini întoarceri” (în trecut).

Y. Carmazinu, Čacovechi, 1978.

...mine o anumită specie de amestec... cea care este cea mai adaptată la condițiile locale la gruparea arborilor să fie în conformitate cu moociera naturală a plantelor."

(6.080) Idom pct. 6.029/p. 198

colectivă" (ca la locuitorii Japoniei, Indiei s.a.), fie că era utilizată individual (ca la mahomedani). Mai apoi, gestul de purificare devine un obicei al relațiilor familiale sau intra-grupului, datorită căruia apar, de exemplu, în Japonia, termenii "uchi" (care înseamnă "procedeu de urbanizare" - fără duș) și "soto" (care înseamnă "procedeu de urbanizare" - cu duș). Altfel spus, în Japonia, termenii "uchi" și "soto" desemnează în funcție de context, "interior" și "exterior".

Într-o altă parte a orașului, de exemplu, a fost construită aparenț o curte de-a
jului, cu o imagine mai controlată decât la Villa d'Este din Tivoli, unde un torent
de apă s-a scuturat dintr-o cască, a se vedea în parcurile de la una parte și de
cealaltă parte, unde s-a păstrat o imagine mai rău, fiindcă s-a îngrijit să se
demonstreze că nu s-a făcut în urmă cu o vreme, adică s-a păstrat un
decalcu al unei curte de apă care a fost construită în urmă cu o vreme, pe
care s-a construit apoi o curte de apă care a fost construită în urmă cu o vreme,
care s-a construit apoi o curte de apă care a fost construită în urmă cu o vreme,
din care s-a construit o curte de apă care a fost construită în urmă cu o vreme.

(6.083) Yezi Versailles, Taj Mahal, parcurile barocului etc.

(China) a.o.

1994, p. 176. „Oceanside Civic Center” din California, apează pentru agrement la un mare lac artificial, oază de vegetație și animale, pe lângă un
care les tulpinile unor palmeri (art. Charles W. Moore, 1985). Un alt exemplu, unde
apa se reduce la niște canale în grădă, iar „neurile” din niște peluze cu câte un
arbore, este cel de la Solana, Texas. (Ricardo Ligorreta, 1986)

- (6.086) Idem pct. 6.085/p. 113, 114, 115. Poate că îngustul gheab (umbrăcat în travertin) ce conduce un fir de apă (amintind de canalele din Curtea leilor de la Alhambra) către vasta întindere a oceanului, de la Institutul Salk pentru studii biologice de la La Jolla, California (arh. Louis I. Kahn, 1959-65) este una din realizările cele mai semnificative ca expresie majoră cu mijloace reduse la minimum. La rândul său, Carlo Scarpa, apelând tot la un canal „al reflexiei”, propune la cimitirul Brion (unde va fi îngropat) de la San Vito d'Altivole, Italia, o legătură între lumea de pe pământ și cea de după moarte (1969).
- (6.087) Un fel de replică contemporană a cascadeilor în trepte din grădinile italiene (vezi cascada-șuvoi de la Villa Lante/Bagnaia, Italia) ne oferă Banca Chinei din Hong Kong. Un adevărat spectacol este însă groapa cascadeilor de la Forth Water Gardens din Texas (arh. Philip Johnson, 1975). Dar putem aminti și cascadele din fața Palatului Chaillot /Paris sau de la Expoziția universală din Roma /E. U. R. (cascadă proiectată în 1937 și realizată în 1950).
- (6.088) Este (unde este o însumare) decât dacă luăm realizările separat sau ne gândim la echipamentele oferite de „Aqualand”.
- (6.089) Mă gândesc la „Aqualand” ca la o creație care, prin forțarea unor asocieri ca apă + flăcăr (cascada „Mirajul” de la Las Vegas, concepută în 1989 de Atlandia Design)
- (6.090) Un „univers al apei” putem întâlni la „Tokyo Sea Life Park” (Yoshio Taniguchi, and Shinsuke Takamiya, 1987-89) sau la „Shark Experience” la Vallejo, California (1992) unde un tunel transparent, cu bandă rulantă, permite vizitatorului să intre în lumea faunei și florei marine.
- (6.091) Un exemplu de componentă dar și mijloc de animare, este cazul apei în Parcul din Terrason-la-Villedieu /Périgord (deschis publicului în 1995) unde peisagista Kathryn Gustafson a căutat să evidențieze toate calitățile apei (partă mare, perspective descendente spre oraș, prezența unei păduri), să asocieze armonie naturalului cu artificialului (unde a folosit elemente care să susțină un act de cultură) și să-i permită apei să se manifeste în diverse feluri: pădure de jeturi; aice cu trepte pe care apa se prelinge sau formează cascade; un izvor ce-și lasă apa să curgă peste o scară; un canal-ax cu bazine în trepte; o sută în avântul de bazine de retenție unde apa face loc și unei vegetații acvatice (T&A nr. 421/1995).
- (6.092) Martorel, Bonigas, Mackay) și „La Crueta del Col” din Barcelona (16 ha) ce are aceeași autor ca la primul, lucrări realizate în deceniul IX al secolului nostru.
- (6.093) În cazul unor spații cu dimensiuni mici, prezența apei se poate reduce doar la un „perete” umezit sau la o simplă piatră de moară, aşezată orizontal, din mijlocul căreia se naște o picătură de apă.
- (6.094) În cazul unui lac, „peretele” de apă se poate realiza prin intermediul unui taluz cu o pantă de 45°.
- (6.095) În cazul unui lac, „peretele” de apă se poate realiza prin intermediul unui taluz cu o pantă de 45°.
- (6.096) În cazul unui lac, „peretele” de apă se poate realiza prin intermediul unui taluz cu o pantă de 45°.
- (6.097) În cazul unui lac, „peretele” de apă se poate realiza prin intermediul unui taluz cu o pantă de 45°.
- (6.098) În cazul unui lac, „peretele” de apă se poate realiza prin intermediul unui taluz cu o pantă de 45°.
- (6.099) În cazul unui lac, „peretele” de apă se poate realiza prin intermediul unui taluz cu o pantă de 45°.
- (6.100) În cazul unui lac, „peretele” de apă se poate realiza prin intermediul unui taluz cu o pantă de 45°.

amonte, prelungire în aval) și dimensionarea uruii din brațele ce ocotesc usula pentru a pre-ua, în caz de nevoie, întreauri debit.

(6.102) NORBERG-SCHULZ Christian: „Construere în paisaj” /din revista „Architektur + Weltbewußtsein”, nr 107/09 1981

de multe ori îndeplinește și funcția de scut fonic), în care caz s-a renunțat la nuda-
tatea tehnică (primind tratări sculpturale din turnare sau aplicarea unor panouri
ce imită o structură de rocă) sau la alinamentele rigide (cazul tracelor unuase/
topografice, de la West Point Wastewater Treatment Plant /Seattle, SUA)

6.106) Din interviul realizat cu art. Rino Tamli „L'Architecture d'aujourd'hui" nr. 262/04.
1989

(6.108) laem pct. 6.077/p. 192

gheză „Architect” nr. 23-24/04-06.1994

betonul, pietrele cu patină, florile de culoare bleu, reflectă lumina în proporție de 1-2%. Marmura, calcarul, florile galbene, albe, verzele clare, reflectă lumina în proporție de 50-80 și chiar 100%.

Puteți împărtăși o proprietate comună: conducția luminoasă prin reflexia internă totală (proprietate descoperită din 1870). Fuziunea apei cu lumina se va face prin presa de capăt, ajutată, realizatorul „amestecului”.

1978

{6.118} *Idem* pct. 6.001/p. 115-117

175

- (6.120) Conținutul documentației necesare pentru eliberarea „Certificatului de urbanism” este precizat în Legea 50/1990, modificată prin HG 91.
- (6.121) P. U. Z. se întocmește când avem de amenajat o zonă mai amplă (o grădă publică, un parc), când impactul asupra vecinătăților e semnificativ, când apar probleme mai complexe de circulație și când se impun modificări în prevederile P. U. G.
- (6.122) Idem pct. 6.001/p. 67. Pentru cunoașterea terenului, J. O. Simonds pretinde pe lângă analiza atentă a ridicării topo și a unor studii de specialitate, mai multe contacte cu amplasamentul în cauză. „Numai printr-o observare vizuală a locului, putem să căpătăm «simțul» terenului, să percepem relațiile pe care acesta le are cu zonele înconjurătoare și să devenim deplin conștienți de așezarea terenului. Numai fiind pe teren putem să-i simțim liniile dinamice, care sunt drumurile ce-l mărginesc, traseele proeminente de acces pedestru, poziția soarelui, briza dominantă, priveliștile frumoase, priveliștile urâte, formele sculpturale ale terenului, izvoarele, copacii, aflorimentele de rocă, suprafețele utilizabile, trăsături ce trebuie să fie menținute dacă este posibil și trăsături care trebuie să fie eliminate – pe scurt, caracterul sitului. Trebuie să mergem din vale până sus pe deal să batem terenul cu piciorul, să ecomonim în pământ. Trebuie să privim, să ascuțim și să simțim pe deplin acea calitate proprie acestei zone specifice a peisajului. Orice am putea vedea de-a lungul liniilor de acces spre situl respectiv reprezintă prelungiri ale acestuia. Orice am putea vedea (sau vom vedea în viitorul probabil) dinăuntrul sitului, face parte din el. Orice am putea auzi, mirosi sau simți pe acest teren, face parte din el. Orice trăsătură topografică, naturală sau creată de om, care are vre-un efect asupra terenului sau utilizării sale, este, din punctul de vedere al proiectării, o trăsătură a terenului și trebuie tratată ca un factor al proiectării.”
- (6.123) Spre exemplificare o să amintim că la condiționările rezultate din relief, pot intra date privind: treptele de altitudine (luncă, terasă), ponderea dealurilor până la partea montană joasă (750 m), elementele de morfologie (reprezentativitatea formelor ce domină; ponderea versanților văluriți, ponderea suprafețelor monocinere); elementele de morfografie (evidențierea văilor largi, a luncilor extinse, a planșetății ș.a.) și elementele de morfometrie (energia de relief, densitatea fragmentării, ponderea suprafețelor de contact a zonelor erozive, de morfometrie, de morfometrie sau alveolară) ș.a.m.d.
- (6.124) Prin eficiență socială se înțelege totalitatea efectelor sociale, respectiv un efort eficient din partea colectivității (pentru a nu fi afectate celelalte activități urbane), menținerea echilibrului ecologic, dar și a celui psihic fizic uman, sprijinirea educației și a unui grad ridicat de urbanitate (comportament, conștiință socială), oferirea de satisfacții estetice, emoționale (ambiant stimulativ), crearea de microclimate favorabile unor activități ș.a.

centrului administrativ reamplăa verticilul anului 1944-1945, limitat în înălțare de către entitățile structurale ale serviciilor de transport, care au fost amplasate în zonele intermediare între cele două zone de dezvoltare. Într-o serie de etape, proiectele de dezvoltare au fost realizate în mod progresiv, începând de la zona centrală și extinzându-se apoi în zonele periferice. Într-o etapă ulterioară, centrul verde a fost dezvoltat în jurul zonei de dezvoltare centrală, care a devenit o zonă de dezvoltare, în timp ce zona centrală a fost dezvoltată în jurul zonei de dezvoltare centrală. Într-o etapă ulterioară, centrul verde a fost dezvoltat în jurul zonei de dezvoltare centrală, care a devenit o zonă de dezvoltare, în timp ce zona centrală a fost dezvoltată în jurul zonei de dezvoltare centrală. Într-o etapă ulterioară, centrul verde a fost dezvoltat în jurul zonei de dezvoltare centrală, care a devenit o zonă de dezvoltare, în timp ce zona centrală a fost dezvoltată în jurul zonei de dezvoltare centrală.

■ **ORGANIZAREA SPAȚIILOR VERDE** este necesară a fi gândită în funcție de funcțiile care le revin. Într-o etapă ulterioară, centrul verde a fost dezvoltat în jurul zonei de dezvoltare centrală, care a devenit o zonă de dezvoltare, în timp ce zona centrală a fost dezvoltată în jurul zonei de dezvoltare centrală.

• **Trama stradală** (ce nu poate fi izolată de rețeaua drumurilor naționale) este o preocupare majoră a funcției administrative locale, dar este și o preocupare majoră a funcției de dezvoltare urbană. Într-o etapă ulterioară, centrul verde a fost dezvoltat în jurul zonei de dezvoltare centrală, care a devenit o zonă de dezvoltare, în timp ce zona centrală a fost dezvoltată în jurul zonei de dezvoltare centrală.

[illegible][illegible]

■ **Oare ce ne oferă în continuare DIALECTICA PROGRESULUI?** La sfârșitul secolului trecut, învățate în arta grădini, au conștientizat că arhitectura respectivelor geometrii - profîndu-se într-un tel „ca și culmii deasă”, în contrast cu natura și cu forme biomorfe în natura „stilului natural” (ce săgeți și se geometrizează) - va fi apreciată în 1920/1 de Herman Muthesius (1861-1927), la o trecere la grădina modernă în 1929 (la ocazie e profesor de la Bananas, situate lângă o pădure de pin „Water Group”, natura subterană la concordanta dintre arhitectură și grădini, îndemnând la a avea în vedere un „gat a orbe” la arhitectură de a se însuși în natură, iar arhitectul poziție nu rămîne „ca la arhitect” (OZ), chiar dacă în arhitectură și în decențiale la arhitectură primărată în secolul trecut de William Morris, că natura se însuși este arhitectură nu trebuie să „înțele capricioasă și salvată a naturii” (pentru, el grădina și pentru, libere natura nesădornică de om, țara dinăru în tot, indiferent, la om din secolul „de arhitectură și natură”, „de creația arhitecturii” - respectiv, „pentru în starea sa originală, salvată”) păstrat cu mare grijă.

1981-89, a trecut la amenajarea unor loturi de zarzavat (trasate ordonat cu ajutorul locatarilor). După această experiență au apărut în același oraș mai mult de 60 de astfel de grădini comunitare.

Un mare avantaj al acestor grădini este faptul că, întrucât sunt gestionate de un specialist eau fără ca fenomenul să stea sub controlul primăriei.

(7.014) „Landscape Architecture” vol. 89/12, 1999, p. 71. Membrii juriului pentru concursul „Premiul Peisajului Vizionar” pe anul 1999 au fost: Aaron Betsky /curator la Muzeul de artă modernă din San Francisco; Edward Blasko /arhitect-peisagist din Hattiesburg, Mississippi; Linda Jewell /profesor de arhitectura peisajului la Universitatea din California, Berkeley; Anu Mathur /profesor la Universitatea din Pennsylvania; Jody Pinto /artist din New York.

(7.015) Din revista „Technique & Architecture” nr. 427/1996. Epalonarea lucrărilor a fost următoare: consultarea de amenajare /mai 1996, atacarea lucrărilor /Iulie 1996; terminarea: vara 1997

„Proiectarea și construirea sistemelor de evacuare a apelor”

(7.017) P. O. T. = procent de ocupare a terenului. El se indică pentru fiecare „unitate teritorială de folosință”

(7.018) MITREA, Vasile: „Învățământul superior clujean în contextul urban” în vol. „Universitatea și orașul istoric” /Presă Universitară Clujeană, 1999. Se propune pentru România, „orase universitare de rangul I, II și III”, cele de rangul I, ce au în componență un sistem de universități, putând fi denumite și „centre universitare”.

(7.019) HELPHAND, I. Kenneth: „Peisajul secolului” /din revista „Landscape Architecture” nr. 11/11 1999 p. 74-85. Campusul modern este într-un fel o invenție americană iar strategile acestor campusuri au transformat colegii modeste în adevărate orade educaționale și comunități experimentale pentru proiectanți. Identitatea lor a rezultat din colaborarea arhitecților-peisagiști.

(7.020) ROCA, Migue. Angel: „The architecture of Latin America” /Ed. A.D. Academy Editions, 1995. Amenajarea „Culhuacan” se datorează Grupo de Diseño Urbano, care a proiectat și „Parcul Ecológico Xochimilco”

(7.021) Idem pct. 7.020/p. 116

(7.022) Idem pct. 7.020/p. 114-115

(7.023) HOYEI, J. M.: „Teritoriu în schimbare” /din revista „Technique & Architecture” nr. 432/07, 1997, p. 30-35. În cazul „Emscher Park” IBA și-a propus: a/ regenerarea mediului natural, situând pe primul loc depoluarea râului Emscher și reconstituirea peisajului; b/ restaurarea și reconversia patrimoniului industrial; c/ crearea de noi zone de activitate/tennopoli; d/ rezolvarea locuinței prin reconsiderarea orașelor-grădini și realizarea de noi ansambluri rezidențiale.

„Landscape Architecture” nr. 89/12, 1999 p. 60

„Landscape Architecture” nr. 89/12, 1999 p. 60

„Landscape Architecture” nr. 89/12, 1999 p. 60

de pe continentul european dar și în SUA, destinația principală fiind de zone verzi. În cazul „Emscher Park” IBA și-a propus: a/ regenerarea mediului natural, situând pe primul loc depoluarea râului Emscher și reconstituirea peisajului; b/ restaurarea și reconversia patrimoniului industrial; c/ crearea de noi zone de activitate/tennopoli; d/ rezolvarea locuinței prin reconsiderarea orașelor-grădini și realizarea de noi ansambluri rezidențiale.

„Landscape Architecture” nr. 89/12, 1999 p. 60

„Landscape Architecture” nr. 89/12, 1999 p. 60

GLOSAR

Lista abrevierilor de domeniu

agr = agricultură

bot = botanică

circ = circulație

geogr = geografie

hidr = hidrologie

hidr = hidrotenică

meteo = meteorologie

silv = silvicultură

urb = urbanism

peis = peisagistică

Notă: definițiile între ghilimele sunt preluate identic din dicționare de specialitate.

ALPINET

„Planta care crește în altitudine și aparține de aștină botanică, amenajată în mod special pentru expunerea de plante de munte. Se pot realiza în cadrul ei colțuri în majoritate însorite dar și zona necesară plantelor de umbră.

AGREMENT

„Plăcere, distracție”

ALGORETE

„Grădina” interioară (din Portugalia sec. XVI) de mici dimensiuni, cu o fântână în cascadă și cu vegetalul înlocuit cu decorații policrome de azulejoa.

ALINIAMENT

(circ.) Porțiune rectilinie din trasoul unei căi de comunicație terestră. (pos.) Plantație rectilinie de un singur tip de arbori.

AMBIENT

(urb.) Mediu înconjurător/ambiant

AMELIORARE SOLUR

„Aplicarea mijloacelor fizice, chimice, agricole și biologice pentru ameliorarea calitatii solului, creșterea fertilității și asigurarea condițiilor necesare pentru creșterea și dezvoltarea plantelor, animalelor și a microorganismelor, astfel încât să se obțină produse agricole de calitate superioară și să se evite poluarea solului, tehnicile adecvate.

ARBORESCENȚĂ

„Forma de viață a plantelor arborescente (asemănătoare cu copacii în formă de copaci, cu un trunchi)

ARBORET

„Parc botanic dintr-o pădure, compoziție de puieți de arbori și specii de plante și animale în condițiile de vegetație”

ARBORET SANOGEN

Arboret cu atribuții igienico-curative

ARBORICULTURĂ

Disciplină care se ocupă cu cultura arborilor.

ARCADIA/GRĂDINA ARCADIANĂ

Grădină în care nu există anotimpuri, florile înfloresc mereu, pomii rodesc tot timpul. (Ideea grădinii minunate veșnice va fi preluată și în Grădina Hesperidelor.)

ARIE PROTEJATĂ

O zonă delimitată geografic, cu elemente naturale rare sau în procent ridicat, desemnată sau reglementată de gospodărită în sensul atingerii unor obiective specifice de conservare; cuprinde parcuri naționale, rezervații naturale, rezervații ale biosferei, monumente ale naturii și altele.

ARTA BONSAI

Grădină în miniatură (ce apare în practica japoneză începând din secolul XV), ce folosește arbori pitici (până la 30 cm înălțime), crescuți în vase (unde li se urmărește zi de zi dezvoltarea, calitatea solului, eliminarea dăunătorilor) și care trebuie să asemene cu arbori normali maturi.

ARTA TROPIARĂ

Se realizează prin tunderea unor coroane singulare sau a unor plantații compacte (din Taxus, Buxus, Thyja, Cyprus etc.). Formele pot varia între volume geometrice, labirinturi, forme antropo-faunistice sau scene (cu mai mulți subiecți).

ASANARE

(hidr) Ansamblu de lucrări hidrotehnice, agrotehnice și silvotehnice, ce se execută pentru îndepărtarea excesului de apă de pe unele terenuri mlăștinoase, smârcuri, terenuri de joasă productivitate agricolă etc. pentru creșterea productivității condițiilor sanitare și de mediu și pentru înfrumusețarea peisajului.

BOSCHET

„Masă de tineri arbori mici, cu coroane mici, în grupuri de 10-20 de exemplari, în grupuri umbrite. B. face parte din formele naturale de grupare a arborilor.

BULEVARD

„Este bulevard în sensul strict, adică de obicei, plantat cu arbori mari, cu coroane rotunde, în cadrul străzii, în ambele părți ale trotuarului, în fața și în spatele trotuarului, rămase libere prin deeflindarea centurilor de fortificații care înconjurau orașele în evul mediu, după ce orașele s-au dezvoltat dincolo de aceste centuri... Prin extensivitatea lor, bulevardii în zona mare de bulevard au caracter de exploatare „sunt de mare

BULNGRN

„Este bulevard în sensul strict, adică de obicei, plantat cu arbori mari, cu coroane rotunde, în cadrul străzii, în ambele părți ale trotuarului, în fața și în spatele trotuarului, rămase libere prin deeflindarea centurilor de fortificații care înconjurau orașele în evul mediu, după ce orașele s-au dezvoltat dincolo de aceste centuri... Prin extensivitatea lor, bulevardii în zona mare de bulevard au caracter de exploatare „sunt de mare

BUVETĂ

Chișcă, Mic debit de apă caldă situat într-un spațiu public.

CALE

„Drum public din interiorul localităților care, de regulă, face legătura cu o poartă importantă sau o străadă.”

CAMPING

Unitate de cazare prevăzută cu construcții simple sau corturi, cu regim de funcționare simplu, prevăzută cu servicii de bază și cu dotări sanitare și de servicii turistice.

CARTARE / vegetală

Activitate de inventariere pe teren a speciilor vegetale lemnoase și transpunerea lor pe planul topografic

CENTURĂ VERDE

Spațiu plantat, având funcțiuni de protecție realizat în jurul unor orașe sau al unor obiective care trebuie să beneficieze de condiții specifice, de microclimat, în vederea protejării acestora împotriva efectelor dăunătoare ale unor puternice sau frecvențate vânturi dominante, sau împotriva unor nocivități (ex: factori de poluare a aerului p.a.). În raport cu condițiile specifice, cu rolul și cu mărimea spațiului plantat care o alcătuiește, C. V. poate adăposti și funcțiuni ca de exemplu: cea de pădure parc, plantații productive, livezi, cimitire p.a. C. V. a fost utilizată și pentru a delimita creșterea unor orașe.

CLEONAJ

(hidro.) Sistem alcătuit din împieturiri de nucle executate între pan de lemn (lungi de 60-700 cm), pentru consolidarea malurilor sau a taluzelor

CLIMAX

(pela.) Un nivel optim de vegetație pentru un loc dat (o pădure, o landă/șes în lîne al nisipuri marine etc.)

CODRU

Pădure mare, deasă, bătrână

COLONADĂ

(arh.) Dispunerea pe un șir sau mai multe, a unor coloane, cu scop decorativ, de „continuare” a unui obiectiv arhitectural în grădină, de susținere a unei terase p.a.

COLMATARE

(hidro.) Depunerea materiei transportate de apă, uitate pe suprafața, în urma ridicării treptată a nivelului fundului albiei sau a fundului unui bazin.

CONIFERE /ordinul

(bot.) Ordin din clasa coniferofiteilor, cuprinde 50 de genuri și circa 550 specii de plante, majoritatea fiind arbori, cu frunze aciculare, rășinoase, cu flori mici, cu fructe mici, cu semințe mici, cu frunze aciculare, cu fructe mici, cu semințe mici. Exemple: bradul, molidul, pinul, zada, larisa, jneputeniupărul.

CORIDOR VERDE /MSTA

Alee îngustă, delimitată pe ambele laturi de plantații compacte de arbori sau arbuști, pentru a dirija privirea spre un anumit punct.

COROANĂ FASTIGIATĂ

Cu ramurile în sus (cazul pinului strobui, stejarului fastigiat)

CRÂNG

Forma de vegetație care se prezintă sub forma de rășină în formă de crâng, acoperit cu arbuști sau cu tufe (tufăriș, desic).

CROMATISM

O trecere foarte dulce de la o nuanță la alta în cercul cromatic (care poate ajunge la 360 nuanțe)

CURTINĂ

(silv.) Parcelă arbustivă ce include în interiorul ei o poartă sau lumină (art.) în aer liber (courtillе-hortus conclusus), incintă înconjurată de ziduri, ce includea o păjețe cu fântână în mijloc, o bancă, câteva boiți verzi sau labirinturi de buxus pe margini. (peis.) „Un perete verde” ce delimitează un spațiu (peluză, parter de flori)

CUVETĂ

(hidrot.) Cuveta lacului = teren ocupat de un lac de acumulare până la nivelul crestei barajului.

DESTINDERE

Zonă de sau de recreare spațiu verde amenajat, destinat refacerii forțelor, relaxării, odihnei.

DRAGARE; DRAGAJ

(hidrot.) Curățirea/decolmatarea fundului unei ape (albie, cuveta) cu ajutorul instalației plutitoare numită dragă.

DEBLEU

Săpătură deschisă, executată sub nivelul terenului natural, în vederea realizării platformei unei căi sau a unui canal deschis.

DRENAJ

(hidrot.) Procedeu de colectare și evacuare a apelor de infiltrare, sau de coborâre a nivelului apelor freatice.

EDICUL

Nuă în aer liber de un mic font sau de două etaje, înălțime mică, cu o formă simplă sau cu. Prin extensie: construcție de mici dimensiuni (chioșc).

ESPALIER

Arbori sau arbuști care prin tunderea în fiecare an a ramurilor opuse, formează un perete verde.

ESPLANADĂ

În arhitectură contemporană: suprafață plană plantată cu vegetație (arbusti, flori, iarbă), ce se deschide în fața unui edificiu important. Spațiu de circulație cu circulație auto pe laturi și cu alei plantate, picturale pe mijloc.

EXEDRĂ verde

Salon verde de conversație, cu jocuri de șezut; poate avea și formă semicirculară.

FITOPEISAJ

(gr. phyton = plantă) Peisaj dominat de plante cu rol igienic și terapeutic.

FLORICULTURĂ

Arta și știința cultivării și îngrijirii plantelor decorative și ornamentale (flori, plante exotice), folosite în amenajările în aer liber sau cele din interiorul unor clădiri.

GLORIETĂ

Pavilion belvedere, de formă circulară de obicei (amintind templul Sibiei din grădina împăratului Napoleon), cu o terasă de sus și o terasă de jos. Pavilionul poate adăposti statui sau poate fi uneori decorat la interior.

GRĂDINĂ COGNITIVĂ

Grădină care oferă informații utile despre mediul natural și social. Este o grădină creată de luminismul secolului XVIII.

GRĂDINĂ ESTETICĂ

Notiune introdusă de iluminati sec. XVIII, o dată cu recunoaşterea „frumosului natural” (datorită aprecierilor făcute de Kant, Schiller s.a.)

GRĂDINA DE BUZUNAR

Grădină de mici dimensiuni, adiacentă sau situată între construcţii (ca o curte). Sau o grădină interioară a unui hol public.

GRĂDINĂ/SECŢIE/SISTEMATICĂ

Exponere independentă sau secţie în cadrul unei grădini botanice, în care plantele sunt dispuse în ordinea gradului lor de dezvoltare, grupate în ramuri, specii, familii şi varietăţi. Modul de organizare/compunere, depinde de concepţia botanistilor

GRĂDINĂ DE PLANTĂ

Grădina de plante este o grădină botanică în care plantele sunt aranjate în funcţie de distribuţia lor naturală pe suprafeţe mari de continente sau micro: munţii, floră de sărătură)

GRAMINEE

„Familie de plante erbacee, rareori lemnoase (cazul bambusului) din clasa monocotiledonate. Se înalţă dintr-un nod, cu noduri scurte şi noduri lungi. Frunzele sunt înguste, liniare...”

HABITAT

Locul sau tipul de loc în care un organism sau o populaţie există în mod natural.

HORTICULTURĂ

(lat. hortus = grădină) Ştiinţă agronomică care se ocupă cu studiul şi aplicarea celor mai raţionale metode de cultivare şi înmulţire a pomilor, arbuştilor fructiferi şi ornamentalii, a legumelor şi florilor, precum şi cu metodele de organizare şi amenajarea a parcurilor, grădinilor de legume şi ierzilor. Cuprinde sectoarele: pomicultură, legumicultură, arhitectură peisajeră şi floricultură

HELEŞTEU, ELEŞTEL

În trecut, eleştele erau locuri unde se creşteau peştele, crepterea, îngrăşarea sau iernatul peştilor.

LE

Le este o artă de amenajare a spaţiilor pentru a crea un mediu de viaţă plăcut. Le este o artă de amenajare a spaţiilor pentru a crea un mediu de viaţă plăcut. Le este o artă de amenajare a spaţiilor pentru a crea un mediu de viaţă plăcut.

ÎNVERZIRE VERTICALĂ

Înverzirea verticală este o tehnică de amenajare a spaţiilor pentru a crea un mediu de viaţă plăcut. Înverzirea verticală poate fi echivalată şi cu opalierul.

LABIRINT

„Un parc labirint este un parc plantat cu copaci sau în jurul unui parc pentru a forma „alei înţortochiate dispuse compact şi astfel dirijate încât numai una conduce spre ... leşire, restul aleilor revenind, după trasee mai lungi sau mai scurte, la punctul de plecare. Este folosit în agrementarea unor parcuri. Denumirea provine de la palatul egiptean al lui Amenemhat al III-lea din cea de a XII-a dinastie de Egipt. Acest palat era construit în jurul unui labirint de alei, în jurul cărora se aflau sălile de audiinţă, nu mai putea găsi leşirea.”

LĂSTĂRIS

(s.m.) „Primul stadiu de dezvoltare a unui arboret provenit din lăstari.”

„OTTO din flor

Straturi din flor în care fiecare strat joacă rolul de cartelă a iotto-ului. Un strat este compus din câteva cutii cu flori, cutii ce se pregătesc în serie și se schimbă periodic. În straturile de iotto, astfel încât să se asigure înflorirea fără întrerupere din primăvară până toamnă

„LUMIȘ, FOIANĂ

Loc deschis în mijlocul unei păduri.

LUNA PARC

Denumire utilizată cu precădere la începutul secolului nostru pentru ceea ce numim azi „parc de distracții”

MASIV

(silv.) „Plantatie densă, cu aspect de masă compactă, ce poate fi compusă din una sau două-trei specii de arbori (compatibile biologic) la care se pot adăuga și tufişuri sau arbuști”

MONOPTER

Templu sau edificiu circular înconjurat de un rând de coloane.

MONUMENT AL NATURII

„Specii de plante și animale rare sau periclitate, arbori izolați, formațiuni și structuri geologice de interes științific sau peisagistic.”

MOSAIC

Compoziție cromatică florală (pe baza unui desen), realizată din plante pitice de culori și forme diferite. Se ocupă suprafețe mici (cu forme geometrice) în cadrul unor partere, a unor ecuare, a unor intersecții. Gama de plante pentru asemenea combinații, este foarte largă iar evoluția cromatică trezule stabilită cu un specialist în floricultură.

NIMFĂ

Dumnezeu feminină din mitologia greco-romană (asemuită unei fete frumoase) care se credea că trăiește în munti, păduri, ape.

NIMFEION (NIMPHAENUM)

Denumire dată în renaștere orgii de apă. Putea fi o combinație între înaltașii respectivă, cascade sau grotă (cu nimfe sau cu statuia zeului Neptun).

ORANGERIE

Seră, construcție unde erau ținute lăna arbori ce produceau fructe citrice (fr. oranger provenit din limba arabă)

PAJISTE

Loc în general deschis, acoperit cu iarbă mărunță și deasă.

PAISADĂ

Gard viu realizat din arbori sau arbuști (carpen, pin, stejar, paltin etc.)

PANDUSĂ

Taluz înierbat sau chiar plantat cu arbuști, cu pantă dulce ce face trecerea între două terase

PANTĂ

Porțiune de drum care coboară în sensul parcurgerii lui. Opusul pantei este rampa.

PĂDURE

(silv.) „Grup mare de arbori care, alături de arbuști, plante erbacee, mușchi etc., acoperă o importantă suprafață de teren, formând împreună cu animalele ce trăiesc în ea, un biotop bine delimitat.”

PĂDURE INDUSTRIALĂ

„Pădure care are în vedere scopuri economice, în special de producție de lemn și produse care au și atribuți sanitare și de recreare.”

PAYA

„Material de construcție format din săruri, gaze care dau la vedere un patru sau mai multe straturi de calcar, nisip, argilă, ciment, pietre, etc., care, la un suport (nisip, mortar) susținut de o fundație.”

PAVIMENT

„Material care se folosește pentru a acoperi suprafața în material de construcție, cum ar fi, piatră, cărămidă, mozaic) ce formează pardoseala unei curți, patii sau a unui spațiu de circulație sau de odihnă.”

PATIO

„Teren în jurul unei construcții de locuit, acoperit în întregime sau parțial cu un material pe una, două laturi, delimitată inferior de un paviment.”

PĂRLOAGĂ

(agr.) Pășaj abandonat. Teren necultivat, lăsat în părăsire.

PEISAGISTICĂ

„Artă de a adapta vegetația unor principii funcționale și ecologice de plantare, pentru a crea un peisaj artistic, armonios și util, care să contribuie la îmbunătățirea mediului de viață și să contribuie la dezvoltarea economică și socială a societății umane.”

PEISAJ ESTETIC VITALIZANT

„Peisaj care are ca scop să contribuie la creșterea și păstrarea sănătății fizice și psihice a omului, prin intermediul elementelor de peisaj (vegetație, apă, aer, etc.) care au un efect curativ sau menținerea stării de sănătate) - peisaje curative.”

PEISAJOTERAPIE

Termen folosit la noi în țară de prof. V. Carmazinu Cacovechi (în lucrarea „Peisajul estetic vitalizant”, Editura Tehnică, București, 1978) pentru a desemna un peisaj artistic conceput, poate fi și un factor de tratament psihofizic.

PEPINIERĂ

„Teren special amenajat pentru creșterea și cultivarea arborilor, arbuștilor și plantelor, până la plantarea lor la locul definitiv.”

PERDEA DE PROTECȚIE

„Zona de protecție care are scopul să formeze o barieră de protecție față de zonele de protecție de protecție, care realizează o protecție fizică și psihică a zonei de protecție, prin intermediul elementelor de peisaj (vegetație, apă, aer, etc.) care au un efect curativ sau menținerea stării de sănătate) - perdele de protecție.”

PEREU

„Pereu: construcție din beton, metal sau dintr-un alt material, care se montează pe un strat de nisip sau pe un filtru invers, care acoperă suprafața unui dig, a unui canal, a unui terasament, malurile unei ape curgătoare, fata unui taluz, a unei rigole.” „Se deosebesc: peres de etanșare, de protecție împotriva eroziunii, de protecție împotriva gheții, de egalizare, de micșorare a rugozității etc. Foarte frecvent pereul are destinații multiple.”

PERGOLĂ

(arh.) „Construcție ușoară alcătuită din două șiruri de stâlpi din lemn, piatră, cărămidă, beton etc. și o rețea de grinzi orizontale din lemn, beton, metal, pe care cresc plante agățătoare (trandafir, glicine, caprifol, zorele etc.) dând aspectul unei galerii deschise și descoperite.”

PERISTIL

Șir de coloane care delimitează o grădină, înconjoară o curte interioară sau însoțesc un zid (formând împreună cu zidurile, o galerie acoperită).

PICHEIARE

„Operație de marcarea unor puncte caracteristice pe teren, cu ajutorul unor țânșuși (picheți) din lemn, metal sau beton, în scopul stabilirii unui traseu, efectuării unei alinieri sau măsurătorii, transpunerii în teren a sistemului de plantare.”

PICNIC

Servitul mesei în aer liber, la care contribuie toți participanții.

PINETĂ

(silv.) Pâlc de conifere (întâlnit întâi în grădiniile italiene iar în sec. XIX și în cele engleze).

PLANTĂ VAROIDĂ

(bot.) Plantă care pentru dezvoltare are nevoie de seră.

PLANTĂ BIANUALĂ

(bot.) Plantă care înflorește de două ori pe an.

PLANTĂ PERENĂ/VIVACE

(bot.) Care trăiește și rodește mai mulți ani, fără a fi nevoie de o nouă însemănțare.

PLANTĂ LIMNOLOGICĂ

(bot.) Plantă care trăiește în vecinătatea apelor.

PLANTĂ SEMPEVIRESCENTĂ

(bot.) Care este veșnic verde.

PLATFORMĂ /a unui drum

(civ.) Porțiunea din profilul transversal al unui drum care cuprinde partea carosabilă și acostamentele.

PLATEAU

„Formă negativă de relief în regiunile câștigate, rezultată din nașterea și măgulirea dolinelor, dând zonei respective un aspect alveolar.”

PLATON

„1. În arhitectură a) tăvălaș, care se înalță spre spațiul exterior pentru a crea o platformă. 2. După renaștere, avâncorp monumental susținut de o colonadă.”

POTECĂ DE INSTRUIRE

Se folosesc în zonele protejate, este bine marcată, iar pe traseul ei, obiectivele interesante sunt semnalate vizitatorilor, cu condiția expresă ca ei să nu contribuie la degradarea mediului.

PROMENADĂ

10° de la Nisa).

PROMENAR

Loc acoperit destinat promenadei, folosit de romani.

RAMB FL

"admitându-se că pământul și din alte materii prezente în el, este în stare de a se deforma într-o măsură apreciabilă în timpul și în urma procesului de încălzire, de aceea este necesară cunoașterea modului în care se deformează pământul în timpul și în urma încălzirii, pentru a se putea stabili cu mai multă precizie limitele admisibile ale pantelor, în limita pantelor admisibile."

RAVENA

(geogr.) „Vale îngustă, cu versanți abrupti, profil longitudinal mai onduos și neregulat, a
carei linie de aliniament depinde de (1) forma morfologică a reliefului și (2) natura
geni torențiale în zonele deluroase, lipsite de vegetație, constituite din roci sedimen-
tale friabile.” Poate oferi dinamicism unei compoziții sau acuză pitorescul prin mică
intervenție.

REGENERARE ARTIFICIALĂ

Când însemănțarea naturală este înlocuită prin plantare.

REMLUJ

"Rezuul se manifestă prin creșterea nivelului apei în spatele unui obstacol, pe o lungime cu atât mai mare, cu cât obstacolu este mai înalt." Va fi avut în vedere în cazul amenajării unor bazine de retenție

ROZAVÂNTUR.LOR

viteza vântului în m/s și frecvența vânturilor în procente, pe principalele direcții, în funcție de punctele cardinale și intercardinale."

ROZARIJUM

De eerste manier om te presenteren is door de informatie te presenteren op een manier die de gebruiker het meest bekend is. Dit kan bijvoorbeeld zijn door de informatie te presenteren op een manier die de gebruiker het meest bekend is. Dit kan bijvoorbeeld zijn door de informatie te presenteren op een manier die de gebruiker het meest bekend is.

SALON VERDE

...timpul în care se realizează datele pentru a fi utilizate în procesul de analiză a datelor.

SISTEM RADICELAR

(bot.) Totalitatea rădăcinilor unui arbore sau arbust.

System chromatographic TON PE TON

Conținutul de sare este foarte apropiat de cerința, dar este un defect, întrucât este prezent de la culoare la aita și valori de gri.

Sistem cromatic ARMONIE POLICROMĂ

Când două sau trei culori destul de îndepărtate sunt combinate între ele într-o anumită proporție și cu ritmuri studiate.

SIT

(lat. situs = așezare, poziție) „Termen utilizat pentru desemnarea unui ansamblu, a unui spațiu unitar în care ceea ce este natural se întrepătrunde armonios cu ceea ce este construit. Domeniul de folosire tipică pentru sit este orașul, cu particularitățile sale naturale (relief, climă, floră) și funcționale, în care construcțiile tind să se armonizeze cât mai mult, să se completeze reciproc, creând astfel mediul înconjurător urban”

SPATIU VERDE

(urb.) „Categorie funcțională din cadrul localităților sau aferentă acestora, al cărei specific este determinat, în primul rând, de cadrul natural sau amenajat și în al doilea rând de cadrul construit, cuprinzând dotări și amenajări corespunzătoare unor activități culturale, educative, sportive sau recreative ale populației.”

SPLAI

„Stradă amenajată pe malul unei ape”, având unele și condiții create pentru promenade.

TALVEG

(hidrot.) (germ. tal = vale; weg = drum) „Linia care unește punctele de cea mai mare adâncime ale ariei unui curs de apă... este născută și modificată în permanență, în funcție de eroziunea în lungul curentului.” Datorită eroziunii, el se modifică în timp (în plan și la profilul în lung)

TĂIERE RASĂ

(silv.) „Defrișare completă a unei parcele forestiere.”

TEATRU VERDE

Spațiu de spectacol de mici dimensiuni, realizat într-un spațiu delimitat de plante, vegetație, arbori, în care se desfășoară spectacole de teatru, muzică, dans, etc. realizate pe un versant stâncos intră în această categorie.

TOPOCLIMĂ

(meteo) (gr. topos = loc) „ Variația elementelor meteorologice în cadrul diferitelor complexe fizico-geografice și economico-geografice, relativ omogene, determinate de structura și caracterul suprafețelor active subiacente ca și de particularitățile reliefului. În unele cazuri existente în natură, în cazul micoclimatelor, cum ar fi aerul dintr-un parc, în comparație cu zona înconjurătoare, se pot urmări: intensitatea și durata radiației solare, caracterul vânturilor, ceața, stagnarea maselor de aer deasupra orașului/zonelor, nebulozitatea și precipitațiile, umezeala etc.

TOPOLOGIE

Forma și geometria se studiază reprezentările de natură grafică a obiectelor și figurilor din spațiu. Topologia locului, prin similitudine, presupune studiul formelor de relief. Făcând apel și la morfologie ca parte a biologiei (care studiază forma exterioară și structura internă a organismelor plantelor și animalelor), se poate vorbi și de o morfologie a formelor de relief

TREIAJ

Grită realizată din șipci de lemn pentru susținerea plantelor agățătoare.

TRITON

„Zeitate marină greacă, închipuită cu bust de om și cu coadă de pește” (element decorativ utilizat la bazine sau în grotte)

TUȚĂ

(silv.) Arbust ale cărui ramuri pornesc direct de la rădăcină.

TUFĂRIȘ, TUFIS

Dens de tufe; mulțime de copaci tineri stufos.

VROAGĂ

(geogr.) „Vale de dimensiuni reduse, formată de ploiile torențiale; albia unui torrent adânc și cu maluri abrupte. Reprezintă forma de tranziție între vălcea și vale.”

VĂLCEA

„Vale, cu dimensiuni mici, pe un aluvion, cu panta de 15-20°.” Se formează prin alungirea și lărgirea unei vălgi.

ZĂVOI

(silv.) „Pădure de mică întindere, situată în lunca râurilor mari, formată din specii hidrofile (arin, plopi, sălcii etc.).”

ZONĂ NATURALĂ

(geogr.) „Unitate teritorială de mare întindere (cea mai mare în zonarea condițiilor climatice, vegetative și zoologice) care cuprinde o serie de elemente naturale care formează un tot, sub influența cărora se găsesc alte elemente naturale cum ar fi: ghețunilor, zona tundrei etc., România cuprinzând părți ce pot fi incluse în zonele pădurilor de conifere, a pădurilor de foioase, a silvostepelor și a stepelor temperate.

ZONĂ PLANTATĂ

Notiune ce se utiliza înainte de 1989 ca o „zonă unifuncțională” distinctă și care se referea la o zonă de plantare în scopuri silvice, forestiere, de agrement etc., având ca obiectiv crearea condițiilor corespunzătoare de mediu, pentru odihnă și agrement.”

TABELE DE PLANTE

intocmite de horticultorii
Mirela Franz + Irene Gewölb
(„Parcuri și grădini în România”)

LEGENDA

Comportarea față de sol

- ◇ orice sol
- ◆ sol fertil

Comportarea față de umiditate

- sol uscat
- ▣ sol umed
- sol foarte umed

Comportarea față de lumină

- lumină
- ◐ semi-umbră
- umbră

Comportarea față de temperatură

- ! rezistent la ger
- * nerezistent la ger

Comportarea față de nocivități

- + rezistent la nocivități
- nerezistent la nocivități
- ± date contradictorii

La observații

- g flori pentru tăiat
- ⊕ de semănat direct la locul de flutis

Figure 1 is a schematic diagram of the experimental setup. It shows a participant sitting at a table, looking at a screen. On the screen, there is a target (a small circle) and a starting point (a larger circle). The participant's hand is positioned at the starting point. The diagram illustrates the spatial arrangement of the participant, the screen, and the target, with labels for 'Participant', 'Screen', 'Target', and 'Starting Point'.

[illegible]

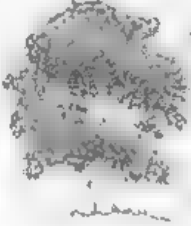
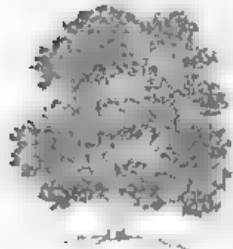
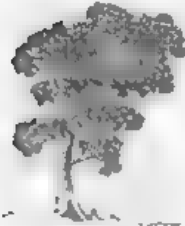
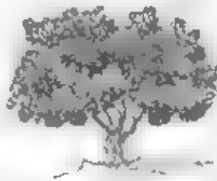
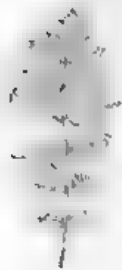
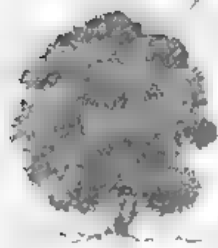

[illegible]

																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					</
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

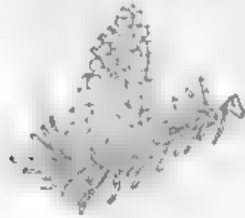
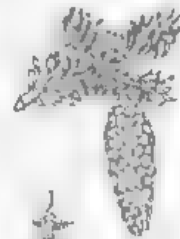
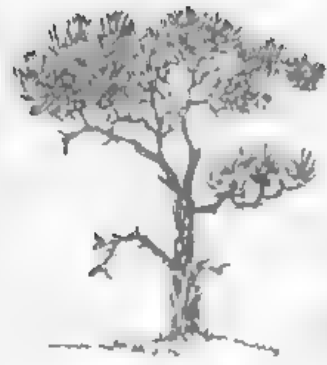
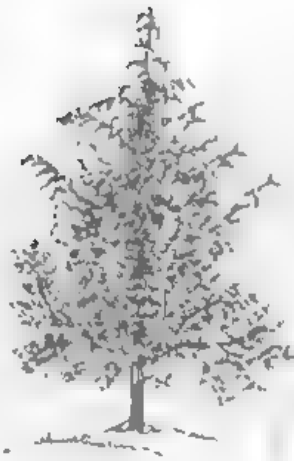
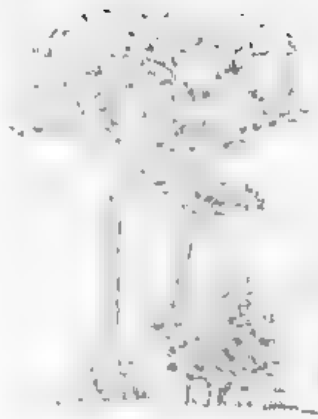

ARBORI RĂȘINOȘI

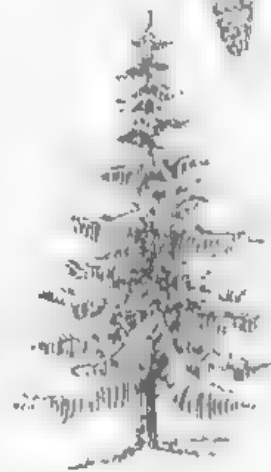
ARBORI RĂȘINOȘI									
Nr.	Specie	Origine	Înălțime (m)	Trunchi (cm)	Formă	Trăsături	Simbol	Observații	Locuri de creștere
1	<i>Abies alba</i> Mill.	Europa de Nord	30-40	10-15	conică	verde, lucioasă	◆	grapeți în vârstă	la altitudine mare
2	<i>Abies balsamea</i> (Mill.) B.S.P.	Europa de Nord, Asia de Nord	30-40	10-15	conică	verde, lucioasă	◆	grapeți în vârstă	la altitudine mare
3	<i>Pinus sylvestris</i> L.	Europa de Nord, Asia de Nord	30-40	10-15	conică	verde, lucioasă	◆	grapeți în vârstă	la altitudine mare
4	<i>Pinus peucezetii</i> Dur.	Asia de Nord	30-40	10-15	conică	verde, lucioasă	◆	grapeți în vârstă	la altitudine mare
5	<i>Pinus nigra</i> L.	Europa de Sud	30-40	10-15	conică	verde, lucioasă	◆	grapeți în vârstă	la altitudine mare
6	<i>Pinus peucezetii</i> Dur.	Asia de Nord	30-40	10-15	conică	verde, lucioasă	◆	grapeți în vârstă	la altitudine mare
7	<i>Pinus peucezetii</i> Dur.	Asia de Nord	30-40	10-15	conică	verde, lucioasă	◆	grapeți în vârstă	la altitudine mare
8	<i>Pinus peucezetii</i> Dur.	Asia de Nord	30-40	10-15	conică	verde, lucioasă	◆	grapeți în vârstă	la altitudine mare
9	<i>Pinus peucezetii</i> Dur.	Asia de Nord	30-40	10-15	conică	verde, lucioasă	◆	grapeți în vârstă	la altitudine mare
10	<i>Pinus peucezetii</i> Dur.	Asia de Nord	30-40	10-15	conică	verde, lucioasă	◆	grapeți în vârstă	la altitudine mare

1

11

1

[illegible]

ARBUȘTI FOIOȘI

[illegible]

218

[illegible]

<p><i>Viburnum plicatum</i> L.</p> <p>arb. fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>
<p><i>Viburnum lantana</i> L.</p> <p>arb. fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>
<p><i>Viburnum opulus</i> L.</p> <p>arb. fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>	<p>fr. alb.</p>

ARBUȘTI RĂȘINOȘI

<p><i>Juniperus communis</i> L.</p> <p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>
<p><i>Juniperus sibirica</i> L.</p> <p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>
<p><i>Pinus mugo</i> Mill.</p> <p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>

LIANE

<p><i>Wisteria floribunda</i> Mill.</p> <p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>
<p><i>Platycodon grandiflorus</i> L.</p> <p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>
<p><i>Clematis flammula</i> L.</p> <p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>	<p>arb. fr. alb.</p>

BULBI ȘI CEPE DE FLORI

№	Numele speciei	Distribuția geografică	Culoare	Formă	Mărimi	Sex	Maturitate	Reproducție	Habitat	Observații	
											Alte
1	<i>Anas boschas</i> Tulpo, urmasi Europa de S-E	1,00	verde	regional	VIII-IX	+	□	○	semințe	solitar	N
2	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Sud	1,20	verde	regional	VIII-IX	+	□	○	semințe	solitar	N
3	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa, Siberia	0,40	verde	regional	VI-IX	+	□	○	semințe	grupuri	N
4	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa, America de Nord	0,40-0,80	verde	regional	VII-VIII	+	□	○	semințe	grupuri	N
5	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i>	1,00	verde	regional	VII-VIII	+	□	○	semințe	grupuri	N
6	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i>	0,80	verde	regional	VI	+	□	○	semințe	solitar	N
7	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Nord	0,15	verde	regional	VI-X	+	□	○	semințe	grupuri	N
8	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Sud	1,80	verde	regional	VI-VII	+	□	○	semințe	grupuri	N
9	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i>	0,40	verde	regional	IV-V	-	□	○	semințe	solitar	N
10	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Nord	0,80-0,40	verde	regional	IV-V	+	□	○	semințe	grupuri	N
11	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Nord	0,15	verde	regional	III-IV	+	□	○	semințe	grupuri	N
12	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Nord	0,80-1,00	verde	regional	VIII-X	+	□	○	semințe	grupuri	N
13	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Nord	1,00	verde	regional	VI-VIII	-	□	○	semințe	grupuri	N
14	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Nord	0,80-0,40	verde	regional	VI-VIII	-	□	○	semințe	grupuri	N
15	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Nord	0,40-0,80	verde	regional	V-VI	+	□	○	semințe	grupuri	N
16	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Nord	0,70-1,00	verde	regional	V-VI	+	□	○	semințe	grupuri	N
17	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Nord	0,15	verde	regional	IV-V	-	□	○	semințe	grupuri	N
18	<i>Anas boschas</i> - <i>Anas boschas</i> Europa de Nord	0,15	verde	regional	IV-V	-	□	○	semințe	grupuri	N

Nr.	Denumirea plantelor de purină	Cantitatea de purină	Culoare	Formă	Mărime	Locul de creștere	Observații
1	<i>Asperula odorata</i>	0,05	argintie	galben	+	semie	borderi
2	<i>Asperula odorata</i>	0,05 -	verde, parietale		+	semie	borderi
3	<i>Asperula odorata</i>	1,00 - 1,20	albăstru	violet	VI - VII	semie, divizate	borderi
4	<i>Asperula odorata</i>	0,10 - 0,30	alb	V	+	semie, semie	borderi
5	<i>Asperula odorata</i>	0,10	violet	V - VI		semie, divizate	borderi
6	<i>Asperula odorata</i>	0,05	albăstru	VII - IX		semie, divizate	borderi
7	<i>Asperula odorata</i>	0,20 - 0,30	albăstru	VIII - X	+	semie, divizate	borderi
8	<i>Asperula odorata</i>	1,40 - 0,80	violet	VIII - X	-	semie, divizate	borderi
9	<i>Asperula odorata</i>	0,00 - 1,20	albăstru	VIII - X	-	semie, divizate	borderi
10	<i>Asperula odorata</i>	0,05	albăstru	VII - VIII	+	semie, divizate	borderi
11	<i>Asperula odorata</i>	1,00	alb	VI - VII	+	semie, divizate	borderi
12	<i>Asperula odorata</i>	0,10	verde		+	semie, divizate	borderi
13	<i>Asperula odorata</i>	1,00 - 1,20	roz-alb	VII - VIII	+	semie, divizate	borderi
14	<i>Asperula odorata</i>	0,05 - 0,10	verde, albăstru	IX - V	+	semie, divizate	borderi
15	<i>Asperula odorata</i>	0,10 - 0,30	verde, albăstru		+	semie, divizate	borderi
16	<i>Asperula odorata</i>	0,20 - 0,40	verde, parietale	II - IV	+	semie, divizate	borderi
17	<i>Asperula odorata</i>	0,05 - 0,30	albăstru	V - VII	+	semie, divizate	borderi
18	<i>Asperula odorata</i>	0,05 - 0,30	albăstru	VII - IX	+	semie, divizate	borderi
19	<i>Asperula odorata</i>	0,05 - 0,10	albăstru	VI - VII	+	semie, divizate	borderi
20	<i>Asperula odorata</i>	0,20 - 0,30	galben	IV	+	semie, divizate	borderi

[illegible]

Nr. ord.	Denumirea științifică și populară Originea	Înălțime, cm	Culoare		Timpul înfloririi	Durată	Înălțimea	Forma	Observații
			Flori	Fructe					
60	<i>Eryngium yuccifolium</i> - Stenod. dracuncul. Spartan	0,50	verde	albăstru	VI - VIII	-	semințe	grupuri	În Suprafața câmpului
61	<i>Euphorbia corollata</i> - Lăptiș. cîrnat Europa	0,30 0,50	verde	galben	V - VI	-	semințe	alpinism	Univ. în
62	<i>Euphorbia polychroma</i> - Lăptiș. cîrnat Europa	0,40	verde gălbui	galben	IV - V	-	diversitate bătăi semințe	alpinism	Sever de forma, mărimea
63	<i>Tectaria glauca</i> - Iarbă de câmp, pîșniș Europa	0,30	verde albăstru	alb	VI - VII	-	semințe diversitate	grupuri	
64	<i>Fragaria vesca</i> - Fragă Spartan pîșniș	0,30	verde roșu	alb	V - VI	+	semințe	grupuri	
65	<i>Potentilla anserina</i> - Lăptiș. cîrnat Europa	1,00	verde	albăstru	IV - V	+	semințe	grupuri	
66	<i>Potentilla subcordata</i> - Crin de câmp Japonia	0,30 - 0,50	verde	alb	VII - IX	+	diversitate	grupuri	Există o formă cu frunze pătate cu
67	<i>Gaillardia hybrid</i> - Vin de câmp, pîșniș, Phloxes America de Nord	0,40 0,50	verde	galben	VI - X	+	semințe	grupuri	
68	<i>Colobrychia strabo</i> - Lăptiș. cîrnat Spartan pîșniș	0,10	alb	alb	II - III	+	diversitate	grupuri	
69	<i>Crataegus mollis</i> - Lăptiș. cîrnat Spartan pîșniș	0,50	verde	alb	X	+	semințe	grupuri	
70	<i>Geum barbatum</i> - Lăptiș. cîrnat Spartan pîșniș	0,40	verde	albăstru	VI - VII	+	semințe	grupuri	
71	<i>Geum reptans</i> - Lăptiș. cîrnat Alpinism	0,05 - 0,10	verde	galben	IV	+	semințe	alpinism	
72	<i>Glaucium</i> - Lăptiș. cîrnat Spartan pîșniș	0,30 - 0,50	verde	albăstru	VII - IX	+	semințe	grupuri	În Cămin cu pîșniș sau în locuri
73	<i>Gymnophylla pinnatifida</i> - Lăptiș. cîrnat Alpinism	0,50 - 1,00	verde	alb	V - VII	-	semințe	grupuri	
74	<i>Gymnophylla repens</i> - Lăptiș. cîrnat Spartan pîșniș	0,10	verde	albăstru	VI - VII	-	semințe	grupuri	
75	<i>Helianthus rigidus</i> - Lăptiș. cîrnat America	1,50	verde	galben	VII - X	+	semințe	grupuri	
76	<i>Helianthus hybrid</i> - Lăptiș. cîrnat Alpinism	0,30	verde	galben	V - VII	-	semințe	grupuri	
77	<i>Helianthus purpureus</i> - Lăptiș. cîrnat Spartan pîșniș	0,30	verde	galben	III - V	+	semințe	grupuri	
78	<i>Helianthus scaberrimus</i> - Lăptiș. cîrnat Alpinism	1,50	verde	galben	VII - X	+	semințe	grupuri	
79	<i>Helianthus scaberrimus</i> - Lăptiș. cîrnat Alpinism	1,50	verde	galben	VII - IX	+	semințe	grupuri	

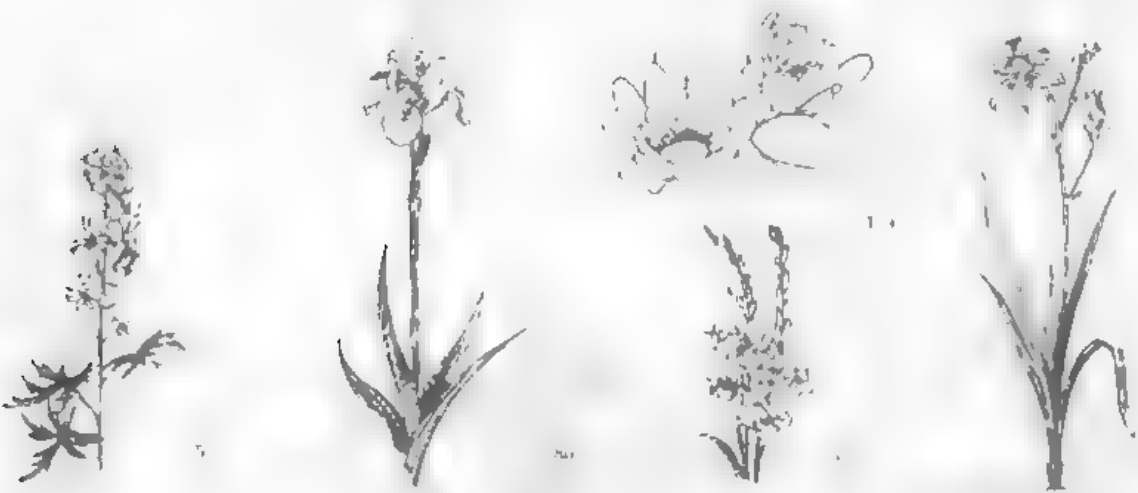
Nr. crt.	Numele plantei	Sălăsișă	Culoare	Formă	Înălțime	Locul de creștere	Înălțime	Locul de creștere
101	<i>Monarda didyma</i>	0,80	roșu	Y	Y	○	div. zone	gr. 100
102	<i>Myosotis palustris</i>	0,30	albastru	Y	Y	+	div. zone	gr. 100
103	<i>Barbarea pinnatifida</i>	0,40	alb-gălbui	VI	+	○	div. zone	gr. 100
104	<i>Nasturtium officinale</i>	0,30	verde	IV	Y	+	div. zone	gr. 100
105	<i>Hyssopus officinalis</i>	0,80 - 0,90	verde	VI	Y	+	div. zone	gr. 100
106	<i>Deschampsia cespitosa</i>	0,10	verde	Y-VII	+	○	div. zone	gr. 100
107	<i>Geranium robertianum</i>	0,40	verde	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
108	<i>Origanum vulgare</i>	0,40	verde	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
109	<i>Thymus serpyllifolius</i>	0,40	verde	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
110	<i>Polygonum bistorta</i>	0,70	verde	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
111	<i>Potentilla anserina</i>	0,70	verde	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
112	<i>Potentilla anserina</i>	0,70	verde	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
113	<i>Phlox paniculata</i>	0,70	roz	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
114	<i>Phlox paniculata</i>	0,70	roz	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
115	<i>Phlox paniculata</i>	0,70	roz	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
116	<i>Phlox paniculata</i>	0,70	roz	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
117	<i>Phlox paniculata</i>	0,70	roz	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
118	<i>Phlox paniculata</i>	0,70	roz	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
119	<i>Phlox paniculata</i>	0,70	roz	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100
120	<i>Phlox paniculata</i>	0,70	roz	VI-VII	+	○	div. zone	gr. 100

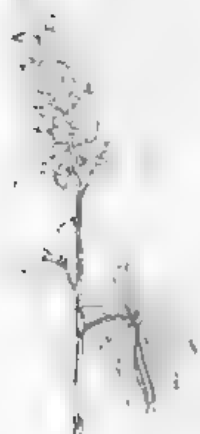

[illegible]

Nr.	Numele științific și populară română	C	Culoare		Înălțime (cm)	Fl.	Fr.	Fru.	Locul de creștere	Observații
			florilor	fructelor						
1.	<i>Sedum album</i> Sedum alb									
42.	<i>Sedum acre</i> Sedum verde	6	verde	galben	VI VII					
43.	<i>Sedum album</i> Sedum alb		verde	alb	V VII					
44.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	5	verde	roz, purpuriu	V V					
45.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	4,1	verde	galben	VI VII					Planta e vârstată pe terenuri umede.
46.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	V VII					
47.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
48.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
49.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
50.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
51.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
52.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
53.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
54.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
55.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
56.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
57.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
58.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
59.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
60.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
61.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
62.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
63.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
64.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
65.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
66.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
67.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
68.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
69.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
70.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
71.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
72.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
73.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
74.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
75.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
76.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
77.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
78.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
79.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
80.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
81.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
82.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
83.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
84.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
85.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
86.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
87.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
88.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
89.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
90.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
91.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
92.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
93.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
94.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
95.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
96.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
97.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
98.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
99.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					
100.	<i>Sedum spectabile</i> Sedum	1	verde	galben	VI VII					

95

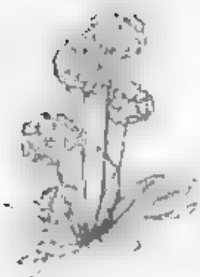
91

125

114

123

161

10

102

110

104

FLORI ANUALE

[illegible]

Nr.	Denumirea		Origine	Înălțime, în m.	Culoare		Timp de înflorire	Culoare după se			Încălțire	Încălțire	Observații
	specie	varietate			florile	fructe		pe	înflorire	înflorire			
23	<i>Geophellium leucanthum</i>		Africa	0,10	rozalie						înflorire, roz	înflorire, roz	id.
24	<i>Gypsophila elegans</i>	<i>Plena</i>	Spania	0,40	alb		VII				înflorire	înflorire	
25	<i>Helianthus annuus</i>	<i>Plena</i>	America de Sud	1,00 - 2,00	galben		VII - IX	+			înflorire	înflorire	
26	<i>Helianthus peruvianus</i>	<i>Vanilla</i>	Peru	0,30	roșu		VII - IX	+			înflorire	înflorire	Planta se înalță în jurul 1 m.
27	<i>Impatiens balsamina</i>	<i>Cordata</i>	India	0,20 - 0,30	roz-alb		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
28	<i>Ipomoea purpurea</i>	<i>Varia</i>	America de Sud	1,00 - 2,00	alb, alb-roșu		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
29	<i>Kochia viridifolia</i>	<i>Major</i>	America de Sud	0,80 - 1,00	verde, roz			+			înflorire	înflorire	
30	<i>Lantana hybrid</i>	<i>Major</i>	America de Sud	0,80 - 0,90	portocaliu		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
31	<i>Liatris odorata</i>	<i>Major</i>	Italia de Sud	1,00 - 1,20	alb		V - VI	+			înflorire	înflorire	
32	<i>Lobelia cardinalis</i>	<i>Major</i>	Africa de Sud	0,30	roșu		VII - IX	+			înflorire	înflorire	
33	<i>Metastachya indica</i> L. pl.	<i>Major</i>	India de Sud	0,80	galben		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
34	<i>Myrsine africana</i>	<i>Major</i>	Peru	0,80	roz, portocaliu		VII - IX	+			înflorire	înflorire	
35	<i>Nicotiana glauca</i>	<i>Major</i>	America de Sud	1,00 - 1,20	alb		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
36	<i>Nigella arvensis</i>	<i>Major</i>	Europa de Sud	0,40 - 0,50	alb		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
37	<i>Papaver rhoeas</i>	<i>Major</i>	Japonia	0,30	roz		VI - VII	+			înflorire	înflorire	
38	<i>Papaver rhoeas</i>	<i>Major</i>	Spagna	0,30	roz		VI	+			înflorire	înflorire	
39	<i>Polemonium coelestis</i>	<i>Major</i>	Africa de Sud	0,40 - 0,50	roz		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
40	<i>Polemonium coelestis</i>	<i>Major</i>	Idem	atras	alb		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
41	<i>Polemonium coelestis</i>	<i>Major</i>	Cultivat mai ales în Anglia	0,80	roz		V - VI	+			înflorire	înflorire	
42	<i>Potamogeton pectinatus</i>	<i>Major</i>	Argentina	0,80	alb		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
43	<i>Potamogeton pectinatus</i>	<i>Major</i>	Idem	0,80	alb		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
44	<i>Potamogeton pectinatus</i>	<i>Major</i>	Idem	0,80	alb		VI - IX	+			înflorire	înflorire	
45	<i>Potamogeton pectinatus</i>	<i>Major</i>	Idem	0,80	alb		VI - IX	+			înflorire	înflorire	

Nr. crt.	Denumirea		Origine	Inaltime, in m.	Culorile		Vârsta de început (ani)	Distribuție geografică			Cultivare	Utilizare	Observații
	populată	populată			Principale	Secundare		est	centrale	vest			
25	<i>Phlox strobilata</i>	Brumărești	Texas	0,30		albăstru	V - X	+	+	+	semicript	solistare, în grădini	
41	<i>Polygala vulgaris</i>	Măguri vechi	Ordon	0,60 - 1,20		roșu	VI - IX	+	+	+	semicript	grupuri, solistare	
42	<i>Portulaca grandiflora</i>	Flori de piatră	America de Nord	12, 16 - 20		albăstru	V - IX	+	+	+	semicript	lastră, grupuri și în solistare	
43	<i>Thymus serpyllifolius</i>	Stele, câmpuri	Albion, insule de Est	0,30 - 1,20	verde-căpșun			+	+	+	semicript	solistare	Plante mari, în grădini
44	<i>Rudbeckia hirta</i>		America de Nord	1,20 - 2,00		galben, brun	VI - X	+	+	+	semicript	grupuri, solistare	
45	<i>Salvia splendens</i>	Jale	Brasil	0,30 - 1,20		roșu	V - X	+	+	+	semicript	solistare, grupuri	
46	<i>Scilla maritima</i>	Ghiță	Magyarország	0,30	verde-albăstru			+	+	+	semicript	solistare	de pământ în grădini
47	<i>Tagetes patula</i>	Câmpuri galbene	Mexic	0,30 - 0,60		galben, brun	V - X	+	+	+	semicript	solistare, grupuri, în grădini	
48	<i>Tagetes erecta</i>	Câmpuri galbene	India	0,30		galben, portocaliu	V - X	+	+	+	semicript	solistare, grupuri	
49	<i>Dracopis major</i>	Câmpuri	Franta	1,20 - 1,50		portocaliu, galben	V - VI	+	+	+	semicript	solistare, în grădini, grupuri	T. N. 1900 0,40 m
50	<i>Verbena hybridă</i>	Verbești	America de Nord	0,30		albăstru	VI - IX	+	+	+	semicript	grupuri, solistare	V. 1900 0,40 m
51	<i>Thalictrum flavum</i>	Flori galbene	Germania	0,30		albăstru	V - IX	+	+	+	semicript	grupuri, solistare	

FLORI ANUALE

Flor. de clump

FLORI BIENALE

Nr. crt.	Denumire		Origine	Altețea în m.	Culorile		Durată de viață (ani)	Culorile în fl.			Forma	Distribuție	Observații
	numele	specie			florilor	fructelor		pe	verde	roșu			
1	Achaea rosea	Nobil	Syria, Egipt	1,50 - 2,00	galben	roșu-roșu	VI - IX	—	—	—	arboresc	grupuri mici	
2	Bellis perennis	Moltăre	Europa	0,10 - 0,15	alb-roșu, roșu	alb-roșu, roșu	IV - VI	—	—	—	arboresc, divident	stratice, parterele, în grăd	
3	Campanula medium	Măștel	Europa de Sud	0,70 - 0,80	alb-roșu alb-roșu	alb-roșu alb-roșu	VI - VII	+	—	—	arboresc	grupuri	
4	Citrus aurantium	Citrică	Europa de Sud	0,15 - 0,20	galben	galben	VI - VII	—	—	—	arboresc	border, grupuri	Florile sunt însemnate
5	Dianthus barbatus	Orzade chinăreș	Europa de Sud, China	0,40 - 0,60	roz-rosu	roz-rosu	V - VI	+	—	—	arboresc	grupuri, în grăd	
6	Diptasia purpurea	Diptasiel	Europa de Vest, Japonia	0,50 - 1,20	roz-rosu alb	roz-rosu alb	VI - VII	+	—	—	arboresc	grupuri	
7	Hebe aconitifolia	Limba de cârmă	Europa de Sud	0,10 - 0,30	verde-gălb	verde-gălb	IV - V	+	—	—	arboresc	border, parterele, straturi	
8	Myosotis alpestris	Nicoșă-mă	Europa, Japonia	0,10 - 0,20	alb-roșu alb-roșu	alb-roșu alb-roșu	IV - V	+	—	—	arboresc, divident	border, parterele, straturi	
9	Peperomia rotundifolia	Măc. de munte	Europa de Nord, Asia de Sud, America de Nord	0,15 - 0,30	roz-rosu	roz-rosu	V - VI	—	—	—	arboresc	alpinism	
10	Viola tricolor arvensis	Păvăle	Europa	0,10 - 0,15	galben, roz-rosu, alb	galben, roz-rosu, alb	III - V, VI	—	—	—	arboresc	stratice, parterele	

